Enver Hoxha

Centralkommitténs verksamhetsberättelse på Albanska Arbetets Partis 6:e kongress

OKTOBER

Den elektroniska versionen av boken skapades av

http://www.enverhoxha.ru

Enver Hoxha

CENTRALKOMMITTÉNS VERKSAMHETSBERÄTTELSE TILL ARBETETS PARTIS I ALBANIEN SJÄTTE KONGRESS 1 NOVEMBER 1971

OKTOBER

Tryck: Trycklund offset AB, Uppsala 1973

Kamrater Delegater!
Partiets sjätte kongress har sammankallats för att sammanfatta det självuppoffrande och hjältemodiga arbete kommunisterna och hela vårt folk har utfört under de senaste fem åren för socialismens oupphörliga utveckling och det framgångsrika uppbyggandet av socialismen i Albanien. Som partiets högsta forum har kongressen den stora äran och ansvaret att bestämma de grundläggande målen för den kommande perioden, partiets uppgifter och sättet att förverkliga dem.

Liksom andra partikongressen kommer den 6:e kongressen att markera ett nytt stadium i vår segerrika marsch, ett nytt steg framåt på alla områden i vårt socialistiska samhälle.

Det arbetande folket i Albanien följer idag uppmärksamt och helhjärtat vår kongress, därför att vårt folks liv, förhoppningar och framtid är nära knutna till vårt Arbetets Parti, till dess linje och verksamhet, och därför att vårt parti, vårt folk och vårt socialistiska fosterland har ett och samma intresse.

Genom sitt arbete kommer vår kongress att till fullo göra rättvisa åt vår arbetarklass och hela vårt arbetande folks orubbliga förtroende och kärlek till sitt parti, i vilket de ser sin beprövade ledare, garanten för uppnådda segrar och en kommunistisk framtid.

Vår 6:e kongress sammanträder dagen före en stor högtidsdag, vårt heroiska Arbetets Partis 30-årsdag. Partiets 30-åriga liv är 30 år av ärofulla strider och segrar, 30 år av titanisk kamp för skapandet och uppbyggandet av det nya Albanien. Detta är den mest glänsande och storslagna perioden i vårt folks urgamla historia. Det är den tid då folket under partiets vägledning steg från mörkret in i ljuset, den tid då det med aldrig tidigare skådad kraft demonstrerade sin livskraft, den tid då dess skapande begåvning, kunnighet och energi bröt fram som aldrig förr, den tid då Albanien steg fram som sin egen herre på den internationella arenan för att nu med värdighet och förtjänst inta sin plats bland världens utvecklade folk och nationer.

Äran för alla dessa segrar tillkommer de hjältemodiga söner och döttrar som offrade sina liv för partiets och folkets ädla ideal, dem som förenat alla sina

kroppsliga och själsliga krafter för stärkandet av vårt socialistiska fosterlands välstånd, vår arbetarklass, de arbetande bönderna, folkets intellektuella och de människor som modigt och i upphöjd revolutionär andra för socialismens sak framåt.

De prestationer som utförts under dessa 30 år är ett konkret uttryck för vårt partis konsekventa och principfasta linje. Dess grundval har alltid varit marxismen-leninismens livgivande läror som vårt parti tillämpat på ett skapande sätt och försvarat med beslutsamhet. Dessa läror har varit den kompass som väglett oss i alla strider. De har alltid upplyst och kommer alltid att upplysa vår revolutionära väg.

Arbetets Parti skapades för att befria Albanien, genomföra revolutionen, upprätta proletariatets diktatur och bygga upp socialismen i Albanien. Idag, på partiets 30-årsdag, är vi stolta över att se det uppdrag framgångsrikt utfört som de albanska kommunisterna åtog sig de svåra dagarna i november 1941. Albanien är fritt och självständigt, arbetarklassen upprätthåller med fast hand proletariatets diktatur och socialismen har segrat på alla områden.

Den röda tråd som löper genom vårt partis hela liv och verksamhet är dess stränga och beslutsamma kamp mot alla klassfiender, dess obegränsade tilltro till folket och orubbliga förlitan på dess outtömliga kraft och dess lojalitet mot den proletära internationalismens ideal.

Rasande vågor har svallat och slagit mot vårt parti och vårt socialistiska Albanien under dessa år. Imperialisterna, revisionisterna och alla de andra inre och yttre fienderna har på tusen sätt försökt vända oss bort från den rätta vägen och hejda vår segerrika marsch. Men vårt parti och folk har stått som ett granitblock och krossat deras försök att erövra oss och tvinga oss på knä.

Vårt folk har alltid gått segrande ur striden därför att det haft och alltjämt har ett starkt revolutionärt parti som alltid har upprätthållit skarp vaksamhet och fört en skarp klasskamp och därför att en järnhård och orubblig enhet har skapats mellan partiet och folket. I vår kamp har vi aldrig varit isolerade och ensamma. Vårt parti och folk har alltid fått och känt den mäktiga hjälpen, stödet och solidariteten från de marxist-leninistiska partierna, folken i socialistiska länder och alla revolutionärer och progressiva folk i världen.

Vårt parti är alltjämt lika ungt och dynamiskt som i sin barndom. De 30 år som har förflutit har gett det en stridsvan kämpes mognad, härdat det politiskt och ideologiskt, format det till ett sant revolutionärt parti med sina rötter djupt i arbetarklassen och det albanska folket och gjort det till en stöttrupp inom den internationella kommunismen.

Den stora process av allsidig revolutionering som utvecklades impulsivt, särskilt efter den 5:e kongressen, stärkte ytterligare socialismens ställningar i Albanien, ökade dess kampvilja och höjde partiets hela liv och verksamhet och satte exempellös fart på massornas initiativ och skaparkraft och på den snabba utvecklingen av folkets ekonomi och kultur.

Detta har varit en viktig klasskamp för att förhindra varje möjlighet till uppdykande revisionism, till en tillbakagång för vårt samhälle, en kamp för att ständigt främja revolutionen och uppbyggandet av socialismen.

Vårt parti kommer till denna kongress med rika erfarenheter och stora resultat, med orubblig enhet i sina led, redo att ta på sig nya och tyngre bördor för folkets välfärd och lycka, beslutet att slutföra socialismens och revolutionens sak.

Den 6:e kongressens överläggningar och beslut kommer tveklöst att sätta ny och mäktig fart på vårt revolutionära arbete och kamp, på den allsidiga utvecklingen av vår ekonomi och kultur och på höjandet av folkets välstånd så att vårt fosterland alltid kommer att stå som en socialismens ointagliga fästning och så att vårt parti som alltid kommer att hålla marxismen-leninismens segerrika fana högt och obefläckad.

I. DET INTERNATIONELLA LÄGET OCH FOLKREPUBLIKEN ALBANIENS UTRIKESPOLITIK

Vår 6:e kongress sammanträder i en tid av viktiga och världsomfattande motsättningar och konfrontationer, i en tid då som aldrig förr stora klass-, sociala, politiska, ekonomiska och militära styrkor har samlats och står öga mot öga över hela jordklotet.

Imperialismens, revisionismens och reaktionens styrkor står på ena sidan av barrikaden, medan socialismens styrkor, folkets front under ledning av den internationella arbetarklassen, står på den andra sidan. Skiljelinjen mellan dem blir allt tydligare på alla områden.

Riktig förståelse av dessa motsättningar, realistisk och objektiv undersökning av styrkeförhållandena på den internationella arenan och en riktig syn på grundtendenserna i den nutida världsutvecklingen är av avgörande betydelse i kampen mot imperialism och revisionism, i kampen för revolutionens seger.

Tendensen i den nutida världsutvecklingen är revolutionens och socialismens seger.

De händelser som har ägt rum i världen under de senaste 5 åren har bekräftat riktigheten av den bedömning som vårt parti gjorde av läget och tendenserna i utvecklingen av de internationella förhållandena vid sin 5 :e kongress. När vi nu analyserar världsläget måste vi betona inte bara att det är gynnsamt för revolutionen utan också att revolutionen håller på att bli alla folks gemensamma strävan.

Denna bedömning av situationen är inte bara ett optimistiskt uttalande, utan ett uttryck för den objektiva verkligheten, för den historiska utvecklingsprocessen i dagens värld, där man tydligt kan se en skärpning av de sociala motsättningarna och en oavbruten uppkomst och förstärkning av folkens revolutionära kamp som skakar imperialist- och revisionistvärlden i dess grundvalar och ytterligare fördjupar dess omfattande kris.

Idag kan vi bevittna de stora klasstriderna mellan arbetarna och kapitalet

och dess statsmakt. Den klasskamp proletariatet och andra utsugna samhällsskikt för har antagit sådana proportioner både kvantitativt och kvalitativt att den nuvarande perioden kan jämföras med de mest kritiska perioderna borgarklassen i de kapitalistiska länderna har genomgått. De glänsande strider som franska, italienska, spanska, engelska, belgiska och andra arbetare har utkämpat och de positiva och negativa erfarenheter de har vunnit kommer att lämna outplånliga spår i deras sinnen. Rasande strider utkämpas mellan arbete och kapital till och med i de länder som den borgerliga propagandan har utmålat som zoner av permanent »klassfred». Den socialdemokratiska myten om »social utveckling», myten om skapandet av allmänt välstånd under det kapitalistiska systemet, har krossats.

De sociala motsättningar har blivit mycket skarpa till och med i USA. Yankeeimperialismens politiska, ekonomiska och sociala kris har ytterligare fördjupats och det amerikanska folkets revolutionära kamp har ytterligare utvidgats som ett resultat av USA-imperialismens misslyckade utrikes- och inrikespolitik. Imperialismens fästning skakas under det amerikanska färgade folkets omfattande revolt för jämlikhet och medborgerliga rättigheter och hela folkets kamp mot kriget i Vietnam.

I fråga om dessa nya klasstrider som utkämpas i de kapitalistiska länderna är det viktigt att notera att politiska krav börjar komma i förgrunden, att arbetarnas revolutionära medvetande ökar och att frigörelsen från socialdemokratiskt inflytande och revisionistisk opportunism blir allt tydligare.

Ett annat drag i klasskampen mot det kapitalistiska utsugarsystemet och den imperialistiska politiken är utbrottet överallt av ungdoms- och studentrörelsen som håller på att förvandlas till en mäktig revolutionär kraft i vår tid. Ungdomen i den kapitalistiska världen är inte nöjd med vare sig sin sociala situation eller systemet som har stängt alla vägar till framtiden. De söker nu sanningen, och sanningen leder och kommer förvisso att leda dem i riktning mot enighet med arbetarklassen, mot revolutionen.

Världsimperialismen träffas av allt hårdare slag i den befrielsekamp som med kraft förs överallt av folken i Asien, Afrika och Latinamerika. Den beslutsamma antiimperialistiska kamp som förs av folken i Vietnam och de andra folken i Indokina och som en gång för alla har krossat myten om den oövervinnliga amerikanska supermakten med dess militärmaskin och moderna vapen, är ett strålande exempel och en mäktig inspirationskälla i denna kamp.

Den antiimperialistiska kamp som förs av folken i Thailand, Malaysia och Indonesien i Asien har antagit nya och större proportioner. Folkens revolutio-

nära kamp i Brasilien och Colombia, Chile och Peru, Bolivia och Argentina och i de andra länderna i Latinamerika mot USA-imperialismen och lokala fåtalsvälden till försvar för nationell självständighet, för demokratisk och självständig utveckling och för socialt framåtskridande har utvecklats i stor skala. En ny revolutionär situation håller på att skapas även i Afrika. Folken överallt har svepts med i kampvågen mot gammal och ny kolonialism, mot förtryckande och reaktionära krafter och till försvar för frihet och oberoende. Varken en politik av diktat och bedrägeri eller imperialismens väpnade våld kan kuva folkens vilja att kämpa och ta sitt öde i egna händer.

Imperialismen och revisionismen väcker hat hos folken som ser USA:s och Sovjetrevisionisternas politik som en fara för deras frihet och oberoende. Folken älskar friheten. De är emot imperialisternas och revisionisternas brutala inblandning och de fördömer deras herrefolks- och utpressningspolitik. Antiamerikanska känslor växer och blir starkare överallt liksom oppositionen mot den sovjetiska socialimperialismen.

Det stora folkets Kina och Albanien, de länder som konsekvent följer den marxist-leninistiska linjen och bygger socialismen, utgör en viktig faktor i den revolutionära rörelsen, en inspiration och uppmuntran till dess utvidgning och en ointaglig bas för stödet av folkens revolutionära kamp och befrielsekamp. Deras framgångar i den socialistiska revolutionen, deras växande ekonomiska, politiska och ideologiska styrka, deras beslutsamma, kompromisslösa och framgångsrika kamp på två fronter, mot den USA-ledda imperialismen och den Sovjet-ledda moderna revisionismen, deras klart revolutionära politik, deras fasta stöd till befrielsekampen, alla dessa saker uppmuntrar folken och revolutionärerna överallt, stärker deras tro på seger för sin rättvisa sak, och stärker deras tro på att framtiden tillhör socialismen.

Folkrepubliken Kina, denna revolutionens och socialismens mäktiga fästning spelar en särskilt stor roll för den revolutionära rörelsens tillväxt och styrka överallt i världen.

Segern för den stora proletära kulturrevolutionen, inspirerad och vägledd av den store marxist-leninisten kamrat Mao Tsetung, är en seger och en källa till inspiration för hela den revolutionära världsrörelsen. Imperialisterna och revisionisterna, som med hjälp av sina agenter försökte stoppa den kinesiska revolutionen, blev grymt besvikna. Mao Tsetungs Kina förblev rött och steg fram ur kulturrevolutionen hundra gånger starkare som imperialismens och revisionismens svurna fiende och som vän och beskyddare för folken och deras kamp.

En viktig händelse i den revolutionära rörelsen under senare år är framväx-

ten av nya marxist-leninistiska partier. Idag har det i nästan alla länder i världen skapats marxist-leninistiska partier eller organisationer som med allt större framgång ställer upp i främsta ledet i befrielsekampen. Detta är en stor historisk händelse som vittnar om de marxist-leninistiska ideernas livskraft och bevisar att revolutionen och socialismens seger kommer allt närmare.

Ökningen av de revolutionära krafterna och den revolutionära impulsen i världen visar att imperialismen och revisionismen trots sina stora och febrila ansträngningar att vrida tillbaka historiens hjul inte har kunnat och aldrig kommer att kunna förändra de allmänna styrkeförhållandena som alltmer gynnar revolutionen. Det historiska initiativet har äntligen hamnat i arbetarklassens och folkens händer. Vägen till utveckling av vår tids mänskliga samhälle öppnas och bestäms av revolutionen.

Den framgångsrika utvecklingen och utvidgningen av den världsrevolutionära rörelsen och folkets kamp utgör det klaraste beviset på fördjupningen av den allvarliga kris som har gripit tag i folkens mest hatade fiender - imperialismen och revisionismen.

De moderna Chrusjtjovrevisionisternas förräderi, som allvarligt skadade den revolutionära rörelsen, var en tillfällig fördel för det kapitalistiska systemet i allmänhet. Men det räddade inte kapitalismen undan dess allmänna kris. Inte heller ändrade det historiens gång, dess tendens mot revolution och socialismens seger.

I sin egen plan för utsugarsystemet siktade imperialismen pä att eliminera de ekonomiska kriserna och hejda de djupa motsättningarna bland kapitalistländerna. Även här led den nederlag. De stora imperialistländerna, för att inte nämna de små, genomgår f n ett stadium där krisfenomenen blivit kroniska och skapat nya svårigheter för hela ekonomin.

Valutasystemets kris har blivit en obotlig sjukdom. Inflationen och levnadskostnaderna ökar raskt medan miljoner går arbetslösa. Det allvarliga hotet mot USA-dollarns ledande ställning och Nixons restriktiva åtgärder har orsakat förvirring och kaos i hela den kapitalistiska världen. Dollarkrisen är inte bara en kris i USA:s eller de andra kapitalistländernas valutasystem. Den är ett klart uttryck för en allmän ekonomisk, politisk, militär och ideologisk kris i hela det kapitalistiska systemet, i dess grundval och överbyggnad, i de kapitalistiska och imperialistiska regimerna och allianserna.

Alla sådana företeelser har bidragit till och ytterligare skärpt motsättningarna mellan de olika borgerliga länderna och särskilt motsättningarna med USA.

Den ekonomiska och politiska kampen mellan de kapitalistiska länderna an-

tar allt större proportioner. Ekonomisk integration och skapandet av militärblock har ökat den hänsynslösa konkurrensen mellan dem. Nu vill den europeiska »gemensamma marknaden» utmana den amerikanska överhögheten på världsmarknaden, medan Japan genom sitt intrång som ny ekonomisk stormakt allvarligt inskränker USA-monopolens expansion i Asien. Stora gräl har brutit ut inom NATO och andra imperialistiska allianser. Konkurrensen och motsättningarna bland de imperialistiska länderna tenderar att skärpas allt mera.

För att stärka sin ställning och för att lindra sina ekonomiska svårigheter, politiska motsättningar och sociala konflikter försöker imperialismen som förr att anpassa sig till klasskampens nya villkor både i och utanför sitt hemland. Men varken utvecklingen av statsmonopolistisk kapitalism och koncentration i nationell och internationell skala av produktion och kapital eller militarisering av ekonomin och den teknologisk-vetenskapliga revolutionen har räddat den, och sådana åtgärder kommer aldrig att rädda den från sitt oundvikliga nederlag och sammanbrott. Dessa partiella och tillfälliga lösningar bär inom sig fröet till nya och ännu allvarligare motsättningar och konflikter och till en ännu djupare och mer tumultartad kris i hela det kapitalistiska systemet.

En lika allvarlig kris råder nu även i det revisionistiska lägret. I ljuset av sin marxist-leninistiska teori förutsade vårt parti precis vart förräderiets väg skulle leda revisionisterna och förutsade deras fullständiga tillbakagång och degeneration. Den kris som revisionisterna genomgår är ideologisk, politisk och ekonomisk. Inte nog med att bossarna i Moskva besegrades i sina försök att upprätta sitt herravälde över den kommunistiska rörelsen och den nationella befrielserörelsen. Nu kan de inte ens hålla sina närmaste allierade, revisionistklickarna i satellitländerna, i fångenskap.

Bland de olika sektionerna av revisionismen finns varken ideologisk enighet eller enighet i handling. Konflikter och gräl bland de makthavande revisionistklickarna är vardagliga företeelser och har nätt en sä hög spänningsgrad att de när som helst kan explodera. Fraktioner och utvecklingstendenser av de mest skilda slag har skapats i revisionistpartiernas led. Förräderiet mot marxismen-leninismen skapade förvirring och upplösning i dessa partiers led.

Revisionistländerna och deras boss, Sovjetunionen, börjar lida av det borgerliga samhällets kroniska sjukdomar. Det missnöje som den revisionistiska linjen väckt hos massorna häller på att förvandlas till öppen revolt. Förra årets händelser i Polen visade att arbetarklassen har ställt upp öga mot öga mot den revisionistiska statsmakten. De polska arbetarna som kom ut pä slagfältet är ett inspirerande exempel för alla arbetare och folk i de länder där revisionister-

na härskar. Det är ett stridsrop som manar till störtande av de revisionistiska förrädarna.

För närvarande är imperialismen och revisionismen svaga, trots att de ser mäktiga ut. Deras förruttnelse och degeneration framskrider från dag till dag. Idag är de ur stånd att lösa ett enda grundläggande inre problem eller att uppnå något av sina viktigare utrikespolitiska mål.

Marken skälver under imperialismens, revisionismens och alla reaktionärers fötter. I vår tid finns det ingen kraft på jorden som kan hejda revolutionens och socialismens segerrika frammarsch.

Liksom alla marxist-leninister överallt betraktar vi albanska kommunister världens framtid med optimism, övertygade om att den tillhör socialismen och folkens frihet och oberoende. Men samtidigt hindrar oss inte vår revolutionära optimism från att se de hot och faror för vårt land och alla folk som härrör från USA-imperialismen och dess agressiva politik och från den nya sovjetrevisionistiska imperialismen som tillsammans gör anspråk på ledarskap och överhöghet i världen.

Trots de förändringar som skett och sker i världen förblir USA-imperialismen folkens huvudfiende, den största förtryckaren och utsugaren av andra länder, den internationella reaktionens bålverk. Så länge den håller sig på fötter förblir dess reaktionära natur oförändrad, med dess agressiva och vapenskramlande politik och strategi som ligger i utsugarsystemets själva väsen. USA-imperialismen kan inte leva utan ekonomisk expansion, utan interventioner och militär agression, utan att förtrycka och utsuga andra människor. Annars där den och vägen är öppen för uppror och revolutioner.

De senaste årens händelser är det bästa beviset på att USA:s imperialism långt ifrån att ha gett upp tvärtom gör sitt yttersta för att undergräva andra staters frihet och oberoende och för att etablera sitt världsherravälde. Den fäktar med vapen och hotar med krig överallt.

USA-imperialisterna fortsätter sitt barbariska krig i Vietnam. De utvidgar sin agression även till Kambodja och Laos och vållade på detta sätt svår förödelse, död och skada bland Indokinas hjältemodiga folk. Uppviglade av och med aktivt och direkt stöd av USA släppte Israel loss sin agression mot arabländerna och upprätthåller ockupationen av deras områden. Komplotter, omstörtande verksamhet, väpnad intervention och våld i Libyen, i folkrepubliken Kongo, i Somalia, I Guinea och i mänga andra länder i Asien och Latinamerika, allt detta är de amerikanska imperialisternas verk. USA är alla reaktionära och fascistiska regimers allierade och beskyddare, den främsta försvararen av det

kapitalistiska utsugarsystemet i världen.

Öppen aggression kommer alltmer i förgrunden som det främsta medlet att tillförsäkra USA ekonomiskt, politiskt och militärt herravälde i andra länder. USA-imperialisterna försöker att förverkliga denna strategi genom en nykolonialistisk politik och ansträngningar att bevara sitt teknologiska och vetenskapliga monopol som ett medel för inblandning, förtryck och utsugning.

Det kan sägas att det i praktiken inte finns ett enda fritt och oberoende land idag, som inte på något sätt hotas av USA-imperialismen, som inte känner dess påtryckningar och utpressning och som inte är påverkat av dess brutala inblandning.

Mot folken står en stor, omättlig och barbarisk fiende. Av detta skäl har kampen mot USA-imperialismen blivit den främsta plikten för alla revolutionära krafter i vår tid och för alla folk. Den djupa motsättning som råder mellan USA-imperialismen med dess aggressiva politik å ena sidan, och folken och deras antiimperialistiska kamp å andra sidan kommer att bli allt skarpare och mer akut. I sammandrabbningen mellan dessa krafter kan det varken finnas perioder av vapenvila och eftergifter eller perioder av reträtt som revisionisterna predikar. Varje vacklan i kampen mot imperialismen bär mycket farliga följder i sitt sköte. Men USA-imperialismen är inte folkens enda fiende; inte heller bör vi betrakta endast de reaktionära marionetter som politiskt, militärt och ekonomiskt är direkt knutna till Washington som dess allierade. Trots motsättningar med USA är Storbritannien, Västtyskland, Japan och andra imperialistiska länder fortfarande dess främsta kompanjoner. De för också en politik av ekonomisk expansion och nykolonialism gentemot andra länder, försöker skapa intressesfärer och kommer alltid till världsreaktionens hjälp. Ett förenat Europa, som har kläckts av det västeuropeiska kapitalet, siktar på att bli en ny imperialistisk supermakt med anspråk på ledarskap och dominans precis som USA och Sovjetunionen. Kampen mot USA-imperialismen kommer inte att bli effektiv om den inte förs även mot dess vänner och allierade, mot alla imperialistiska makter.

Inställningen till imperialismen och främst till USA-imperialismen är »prövostenen» för alla politiska krafter i världen. Den är inte bara en taktisk fråga eller en tillfällig lösning under rådande omständigheter. Inställningen till imperialismen är en fråga om den politiska linjens innehåll. Den tjänar som måttstock för bedömningen av praktiska handlingar och ytterst som en skiljelinje som skiljer två stridande läger, skiljer dem som försvarar folkens och den framtida mänsklighetens livsviktiga intressen från dem som trampar på dem, skiljer

revolutionärer från reaktionärer och förrädare.

Den antiimperialistiska kampen har inte och kan inte ha samma utbredning och intensitet överallt. Men det är viktigt att folken reser sig i befrielsekampen mot imperialismen inte bara för att göra dess liv omöjligt utan också för att förkorta det. Endast beslutsamt motstånd, öppen kamp öga mot öga och tand för tand utan rädsla för svårigheter och offer kan driva tillbaka och besegra den. Revolutionärernas plikt är att göra folkets massor politiskt och ideologiskt medvetna, skärpa deras vaksamhet, visa dem var fienden är, hur han handlar och hur de skall organisera sig för att bekämpa honom.

En fiende som är lika farlig för folken och revolutionen och precis lika slug och aggressiv som den amerikanska imperialismen är den nya sovjetiska revisionistiska imperialismen. Då den moderna revisionismen tillskansade sig makten i Sovjetunionen och de andra socialistiska länderna bedömde vårt parti läget riktigt och betonade att »en andra front» höll på att öppnas i världen mot socialismen och kommunismen.

Idag kan vi alla bevittna hur det revisionistiska Sovjetunionen har förvandlats till en chauvinistisk och nykolonialistisk stat. Sovjetrevisionisternas utrikespolitik är de gamla tsarernas storryska politik. Den har samma expansionistiska syften och samma mål att underkuva och förslava folken. Den nya sovjetrevisionistiska imperialismen har en omättlig aptit. Liksom USA har hövdingarna i Kreml fyllt himlen med flygplan och oceanerna med u-båtar. De upprättar militärbaser varhelst de kan och ekonomiska marknader för att suga upp folkens rikedomar och rekrytera agenter i alla väderstreck. Rubel och stridsvagnar, korruption och utpressning går hand i hand. Det finns inte något område i världen där inte sovjetrevisionisterna försöker utvidga sitt imperialistiska inflytande. Det finns inte någon internationell fråga där de inte ingriper för att utvinna profiter för egen räkning. De går helt i USA-imperialisternas fotspår och har blivit de största vapenhandlare, de girigaste ockrare, inspiratörer till kontrarevolutionära sammansvärjningar och anstiftare till konflikter mellan nationer.

Tidpunkterna för sovjetrevisionisternas handlingar under de sista åren visar att deras aggressiva väg blir alltmer utpräglad. Ju mer motsättningarna inom Sovjetunionen och grälen och oppositionen i revisionistlägret ökar och, å andra sidan, ju skarpare konkurrensen blir med dess rival och allierade, USA-imperialismen, desto mer kommer militära äventyr i förgrunden i sovjetrevisionisternas handlingar.

Den barbariska aggressionen mot Tjeckoslovakien var ingen olyckshändelse.

Det var ingen extraordinär situation som inte kan upprepas, utan höjdpunkten på en aggressiv och chauvinistisk politik som upphöjts till officiell linje, början på ett angrepp i stor skala mot många länder och folks frihet och oberoende. Faktum är att samtidigt med den öppna ockupationen av Tjeckoslovakien så förstärktes ytterligare den militära smygockupationen av Polen, DDR, Ungern, Bulgarien och Mongoliet. I praktiken har dessa länder förvandlats till militära provinser i Moskvaimperiet där de sovjetiska generalerna inte bara upprätthåller »lag och ordning» utan bestämmer både politik och lagar. Ironin i hela denna chauvinistiska politik, i alla dessa ansträngningar att behärska folken, är att sovjetrevisionisterna tom försöker rättfärdiga sin politik »teoretiskt» och kallar den »proletär» och tom »leninistisk». Bresjnev lanserade den ökända teorin om »begränsad suveränitet» och hans nitiska propagandamakare strävar att övertyga världen om att det inte var stridsvagnar som Sovjetunionen skickade till Prag utan dess »internationalistiska hjälp», att man inte förtrycker sina satellitländer utan »stärker den socialistiska gemenskapen», att man inte utsuger dem utan påskyndar deras »socialistiska integration» osv.

Teorin om »begränsad suveränitet» är en teori för stormaktschauvinism och expansionism, en teori med vilken de nya sovjetimperialisterna försöker utplåna andra folks suveränitet och åt sig själva skapa den »suveräna rätten» att ingripa var och när de vill. Genom att förneka andras suveränitet försöker de beröva nationer och stater det som är dem kärast - deras frihet och oberoende, förneka deras nationella särart, deras obestridliga rätt till självbestämmande och självständig utveckling, deras rätt till jämlikhet och aktivt deltagande i internationella sammanhang. Med sin »begränsade suveränitet» försöker de legitimera de starkares rätt att förtrycka de svagare, de starkares rätt att sluka de små. Det är en teori för att rättfärdiga imperialistisk aggression.

Sovjetrevisionisternas »proletära internationalism» har också ett liknande reaktionärt innehåll. Härskarna i Kreml försöker spekulera och lura i de revolutionära och antiimperialistiska krafterna den befängda idén att det grundläggande kännetecknet på proletär internationalism är inställningen till Sovjetunionen, att all revolutionär kamp bör underordnas den sovjetiska politikens intressen.

Spekulerandet i det förflutna och bruket av teser som en gång var riktiga övertygar ingen idag när sovjetrevisionisterna har förrått marxismen-leninismen och förvandlat Sovjetunionen till ett imperialistiskt land. Inställningen till Sovjetunionen är fortfarande ett kriterium på proletär internationalism, men inte i samma mening som på Lenins och Stalins tid, då Sovjetunionen var världsre-

volutionens centrum och bas, utan i rakt motsatt mening. Idag är den en revolutionär och internationalist som bekämpar sovjetrevisionisterna, avslöjar deras förräderi och med all kraft motsätter sig deras antimarxistiska och imperialistiska politik.

Sovjetrevisionismens övergång till socialimperialism och intensifieringen av dess expansionistiska politik och verksamhet har ställt de revolutionära och antiimperialistiska krafterna inför nya uppgifter. Den ideologiska kampen mot revisionismen förblir en främsta plikt idag och bör helt slutföras tills revisionismen är helt besegrad. Men idag skulle detta vara otillräckligt och skulle inte få ett framgångsrikt slut om inte det nuvarande Sovjetunionen betraktades och behandlades som en imperialistisk statsmakt.

Den största kontrarevolutionära styrka som bekämpar nationernas kamp för frihet och socialism är den sovjetisk-amerikanska alliansen. På alla områden - det ekonomiska, det politiska och det militära - närmar sig USA och Sovjetunionen varandra och omfamnar varandra. För att förverkliga sina syften att uppnå ledarskap och dominans behöver de båda supermakterna varandra. Därför ställer de sina klockor lika och samordnar ständigt sina planer och sin konkreta aktivitet.

Deras strategiska mål är att krossa socialismen, strypa revolutionen och etablera sitt världsherravälde. Spjutspetsen i denna allians är riktad mot Folkrepubliken Kina, som är det främsta hindret mot förverkligandet av deras kontrarevolutionära planer. USA och Sovjetunionen gör sitt yttersta, trots att det bara är dagdrömmerier från deras sida, för att inringa och isolera Kina i syfte att senare övergå till att undertrycka revolutionen och krossa Folkrepubliken Kina. All deras aktivitet när det gäller internationella relationer i Europa, Asien, Afrika och Oceanien har underordnats denna gemensamma kontrarevolutionära strategi.

Tyngden i denna reaktionära allians är kännbar i alla internationella konflikter och problem. 20 är har gått sedan andra världskriget slutade, men USA och Sovjetunionen håller fortfarande sina trupper stationerade i andra länder. De båda supermakterna har erkänt varandras intressesfärer, accepterar dem som fullbordat faktum och försöker inte hindra varandra frän att behärska och utsuga dem.

Genom hemlig diplomati och i fullständig överensstämmelse med imperialistisk praxis gör nu amerikanarna och sovjetrevisionisterna upp bakom kulisserna om att sinsemellan dela upp de tidigare intressesfärerna där de gamla imperialistmakterna körts ut för att, som de säger, »fylla ut tomrummet». Dessa

»frukter» av den sovjetisk-amerikanska alliansen kan mycket tydligt skådas i Mellersta Östern, längs Afrikas nordkust, i Medelhavet, i Indiska Oceanen och på andra håll.

I stora internationella frågor försöker de båda supermakterna att framträda med en samordnad politik och med en gemensam inställning till tredje parten, som i avrustningssamtalen i Geneve, överläggningarna om Mellersta Östern i New York, etc. Denna samordning och gemensamma ståndpunkt är ännu tydligare i förhandlingarna i FN som har förvandlats till ett redskap för deras förmyndarpolitik. I praktiken är det så att inget beslut fattas och inget förslag tas upp i FN utan att det är acceptabelt för de båda supermakterna. Vad USA och Sovjetunionen söker och strävar efter är att tvinga andra nationer att anförtro sitt öde åt de båda supermakterna så att dessa blir överdomare inte bara i fråga om andra länders utrikespolitik utan också när det gäller deras inre angelägenheter. De båda supermakterna vill att accepterande av deras vilja och underkastelse under deras diktat skall upphöjas till internationell lag och norm.

Ihärdiga ansträngningar görs av USA-imperialisterna och sovjetrevisionisterna för att bevara maktbalansen mellan sig och för att hålla andra nationer på ett visst avstånd. Alla överenskommelser de har träffat angående vapen, rymden, havsbottnen, ekonomin, syftar till att hålla detta nya strategiska förhållande intakt, vilket också bestämmer de båda supermakternas gemensamma politik. I synnerhet vill de bevara sitt monopol på nya vapen och sin tekniska och vetenskapliga överlägsenhet på de främsta områdena i vapenutvecklingen i syfte att behärska och utöva ständig politisk, ekonomisk och militär påtryckning på andra länder. Ingen betvivlar att de strängt hemliga SALT-överläggningarna, från vilka t o m deras närmaste allierade är uteslutna, har förvandlats till en institution med uppgift att inte bara samordna diskuterade militära angelägenheter utan också bestämma konkreta politiska ställningstaganden och långsiktig gemensam strategi.

Naturligtvis vore det orealistiskt att i den sovjetisk-amerikanska alliansen se endast de båda supermakternas närmande till varandra, deras samarbete, gemensamma intressen och aktioner. Eftersom USA och det revisionistiska Sovjetunionen är imperialistiska makter präglas deras förhållande även av tvedräkt, rivalitet och djupa motsättningar som hindrar dem från att alltid och överallt handla i fullständig harmoni och enighet. Motsättningarnas existens och skärpning ligger i själva alliansens grundvalar, i de båda ländernas kapitalistiska samhällssystem, i deras imperialistiska syften. De båda kompanjonerna förbereder sig för krig och planerar samtidigt att ta stryptag pä varandra.

Med motsättningarna med USA i tankarna och i syfte att dölja sitt förräderi försöker sovjetrevisionisterna ge sig ut för att vara anti-imperialister, precis som om de också bekämpade USA-imperialismens krigs- och aggressionspolitik.

Men revisionisternas »anti-imperialism» är en bluff, ett knep för att lura folket, splittra deras revolutionära enighet och sabotera revolutionen. Varje illusion om sovjetrevisionisternas »anti-imperialism» skulle vara mycket farlig och få allvarliga konsekvenser för folkens revolutionära kamp.

Så länge det imperialistiska USA och det revisionistiska Sovjetunionen är två imperialistiska supermakter och tillämpar en gemensam kontrarevolutionär strategi måste folkens kamp mot dem sammanfalla i en gemensam trend. Man kan inte förlita sig på den ena imperialisten för att bekämpa den andra.

USA-imperialisterna och sovjetrevisionisterna försöker bevara sin fred, sin status quo och sina allianser. De kräver att folken skall sitta tysta och acceptera deras politik och deras handlingar. Men folken, revolutionärerna och hela den progressiva mänskligheten hatar av hela sitt hjärta förtryck och utsugning, som är lika outhärdligt vare sig de utövas av USA-imperialisterna eller av sovjet revisionisterna. De vill inte ha någon imperialistisk »fred» och inte heller den nuvarande reaktionära status quo som imperialisterna och revisionisterna predikar. Revolutionen, kampen för nationell och social frigörelse betyder inte »mänsklighetens undergång», utan förtryckets och utsugningens undergång och mänsklighetens frälsning.

Naturligtvis kommer inte revolutionen att bryta ut samtidigt i alla lä nder och den kommer inte att segra pä samma dag. Den kommer att ha sina krökar och bukter, sina med- och motgångar. Men överallt där förtryck och utsugning råder blir det också klasskamp och revolution. Nu inspirerar marxismen-leninismen världsproletariatet mer och mer för varje dag som går och lyser upp vägen till seger för alla de förtryckta massorna.

Sann fred och trygghet för folken uppnås genom kamp mot USA-imperialismen och den sovjetiska social imperialismen.

Vårt parti och regering har ägnat speciell uppmärksamhet åt några viktiga och akuta internationella problem som direkt påverkar folkens öde och framtid i stor skala.

I tolv år har nu det hjältemodiga vietnamesiska folket fört en kamp på liv och död mot USA:s och dess Saigonmarionetters imperialistiska aggression. Fastän USA-imperialisterna har förlorat kriget pä slagfältet och fastän det inte

finns något hopp om att läget skall förändras till deras fördel fortsätter de med desperat envishet sin aggression och sina ansträngningar att förtrycka det vietnamesiska folket och tvinga det på knä. Till råga på allt har USA-imperialisterna nyligen utvidgat sin aggression även till Kambodja och Laos. Men den utvidgade aggressionen visade att väpnat våld, terror och grymheter nu lika lite som förr kan erbjuda USA-imperialisterna någon utväg ut ur den återvändsgränd de har råkat in i. Tack vare de indokinesiska folkens förenade kamp, enighet och beslutsamhet har Nixon-regeringens strategiska och taktiska planer helt misslyckats.

Indokina har nu blivit det viktigaste slagfältet i folkens befrielsekamp mot USA-imperialismen. Därför har segrarna för folken i Vietnam, Laos och Kambodja varit en stor källa till inspiration för alla som bekämpar imperialismen och som kämpar för frihet och nationellt oberoende, för demokrati och social rättvisa. I synnerhet har de höjt moralen och kampandan hos de små nationerna och stärkt deras förtröstan på sin egen styrka och på framtiden.

Den historiska läxa vi kan lära oss av Vietnam är att folkkriget med stor framgång kan sättas emot den stora imperialistmaktens aggression, att under nuvarande förhållanden även ett litet land kan besegra en supermakt förutsatt att det är beslutet att inte sky några offer och att modigt marschera fram på frihetens och revolutionens väg.

Nixons nya doktrin om s k »vietnamisering av kriget» och hans prat om »fredssamtal» etc, kan inte ha någon framgång. »Vietnamisering» betyder utvidgad och fortsatt imperialistisk aggression, så att vietnameser ställs mot vietnameser och asiater mot asiater medan USA-imperialisterna behärskar, förtrycker och utsuger dem och använder dem som kanonmat i sin aggressiva herrefolkspolitik. Men Nixons plan för »vietnamiseringen» av kriget i Vietnam misslyckas på grund av det heroiska motståndet från folken i Indokina och den kan inte leda sina upphovsmän till annat än nya och större nederlag. Inte heller deras vänner sovjetrevisionisterna som i åratal har undergrävt det vietnamesiska folkets ansträngningar och utövat påtryckningar på dem för att undertrycka deras anti-amerikanska kamp, kan rädda USA-imperialisterna från katastrofen i Vietnam.

Det kan inte bli någon varaktig fred i Vietnam och i hela Indokina förrän alla amerikanska styrkor slutligen dras tillbaka från detta område och alla amerikanska baser och installationer där utplånas. Det vietnamesiska folket kommer säkerligen att vinna, och denna seger kommer att uppnås på slagfältet av det vietnamesiska folket som kämpar och utgjuter sitt blod. Det vietnamesiska

folket har rätten att självständigt och utan inblandning bestämma om sin framtid.

Det albanska folket har stött och kommer alltid att med liv och själ stödja det vietnamesiska broderfolket och solidariserar sig helt med dess rättvisa och hjältemodiga kamp mot USA-imperialismen och dess allierade. Vi ger vårt fulla stöd åt de rättvisa ståndpunkter som intagits av Demokratiska Republiken Vietnams regering och Republiken Sydvietnams provisoriska revolutionära regering beträffande tillbakadragandet av de amerikanska trupperna och lösningen av den vietnamesiska konflikten.

Även Mellersta Östern har förvandlats till en spänningshärd. Israels imperialistiska aggression som syftar till att underkuva och förslava alla arabfolk, har pågått en längre tid. Läget har också förvärrats i detta område genom inblandning av sovjetrevisionisterna, som under sken av vänskap med arabstaterna söker ockupera strategiska positioner och utvidga sitt herravälde där.

Sionisterna, imperialisterna och sovjetrevisionisterna försöker nu splittra araberna och få dem att strida inbördes för att försvaga deras gemensamma antiimperialistiska befrielsefront och tvinga på dem en fred mot deras vitala intressen. De båda supermakterna, som söker ta Mellersta Österns öde i egna händer och spela rollen av skiljedomare, har som mål att dela upp området i intressesfärer och utan hänsyn till arabfolken bygga nya militärbaser från vilka de kan starta imperialistiska invasioner i Asien och Afrika.

Men arabfolken har inte kämpat i århundraden för frihet och oberoende bara för att nu offra ära och rikedomar för stormakternas imperialistiska intressen. Priset för den »fred» som USA-imperialisterna och sovjetrevisionisterna erbjuder dem är mycket högt. Dessutom är det djupt sårande för alla arabfolkens ärorika traditioner, värdighet och stolthet. De har klargjort att de inte kommer att uppge ens en tumsbredd arabisk mark och inte kommer att kohandla i Palestinafrågan. De har rest sig mot de jordanska reaktionärernas försök att undertrycka Palestinas partisanstyrkor, som står i främsta ledet i arabfolkens befrielsekamp, och har förkastat den imperialistiska komplotten, som går ut på att fullständigt och definitivt likvidera den palestinska revolutionen.

Vårt folk betraktar arabfolken som gamla vänner och bröder och vi solidariserar oss helt med deras rättvisa sak. Vårt folk har varit och kommer alltid att vara vid deras sida. Vi är övertygade om att arabfolken kommer att hålla befrielsekampens fana högt mot imperialisterna och sionisterna, mot sovjetrevisionisternas interventioner och mot knep från alla som låtsas vara vänner men försöker falla dem i ryggen. Arabisk mark tillhör araberna och den sak

som det palestinska folket kämpar för är oövervinnelig.

Folkrepubliken Albanien är intresserad av verklig fred och säkerhet i Europa, av en verklig och rättvis lösning av de problem som förblivit olösta sedan slutet av andra världskriget och framför allt av det tyska problemet.

Men läget i Europa är inte sådant som sovjetrevisionisterna försöker framställa det, som om en avspänning hade skett och läget blivit lugnt därför att fördraget mellan Moskva och Bonn har underskrivits och därför att Sovjetunionen och Västtyskland påstår sig ha garanterat okränkbarheten av de europeiska staternas gränser.

Tvärtom har avslutandet av det sovjetisk-tyska fördraget skapat en ny spänning i Europa, som har sitt ursprung i den sovjetiska revisionismens och den tyska revanschismens verkliga hot mot de europeiska ländernas intressen, suveränitet och rättigheter, i deras syften att uppnå hegemoni och dominans på vår kontinent. Förbundsrepubliken Tyskland har redan blivit Västeuropas mäktigaste kapitaliststat, en stat som hotar USA:s inflytande och försöker överskugga Frankrike och Storbrittannien, för att inte nämna de andra NATO-medlemmarna. I stället för att bidra till någon lösning skapar det sovjetisk-tyska fördraget nya imperialistiska motsättningar och komplikationer med allvarliga konsekvenser för alla länder i Europa.

Syftet med denna överenskommelse är att undvika att underteckna fredsfördraget med Tyskland och att kränka och förneka de legitima rättigheter som tillkommer de folk som kämpade mot Hitlers Tyskland och vann. Men de som utgjöt sitt blod i kriget mot nazismen kan aldrig samtycka till att ge den tyska militarismen och revanschismen fria händer och skapa förutsättningar för dem att slunga Europa och världen in i ett nytt blodbad. Avslutandet av fredsfördraget med Tyskland är en rättighet som tillhör alla länder i den anti-fascistiska koalitionen och ingen kan beröva eller neka dem denna rättighet. Genom att skjuta denna fråga åt sidan kränkte det sovjetiska-tyska fördraget DDR:s suveräna intressen och dessa intressen har satts på spel i en uppgörelse bakom ägarens rygg genom de fyra stormakternas och Bonns diplomati. Detta bekräftades också tydligt genom Berlinöverenskommelsen, i vilken DDR grovt ignorerades och förödmjukades genom de ryska ledarnas eftergifter och kompromisser.

Visserligen strävar folken i Europa efter och behöver säkerhet för sin frihet självständighet och normala utveckling. Men den säkerhet som sovjetrevisionisterna har gjort så mycket väsen av nyligen, är en falsk säkerhet. Folken i Europa kan inte gå med på att bli de båda stora imperialistmakternas medbrottsling-

ar mot sina egna suveräna intressen. De kan inte gå med på att spela de båda supermakterna i händerna, som bara tänker på säkerhet för sina egna intressesfärer och herravälde över de europeiska länderna. Folken väntar sig inte verklig säkerhet av de båda stora imperialistmakterna, som är upphovet till aggressionerna i Vietnam, Mellersta Östern, Tjeckoslovakien och annorstädes, som håller sig med baser och ockupationsarmeer i många länder i Europa och som förtrampar suveräna folks och länders frihet och oberoende.

I Europa finns NATO-blocket, som är en aggressiv allians behärskad av USA-imperialisterna, i vilken revanschisterna i Västtyskland spelar en mycket viktig roll. Dess syfte har varit och är alltjämt att bekämpa kommunismen, undertrycka revolutionen i Europa och garantera USA-imperialismens intressen. Vi har också Warzawapakten, som har förvandlats till ett redskap för att upprätthålla sovjetrevisionisternas herravälde över de deltagande länderna och till en aggressiv kraft som hotar andra länders oberoende. Kan vi tala om säkerhet i Europa när dessa båda block trampar på folken i olika delar av Europa, när de är stöttepelarna för de båda supermakternas herravälde och diktat. Det är klart att så länge dessa båda block existerar i Europa och så länge de amerikanska och sovjetiska armeerna har baser i Europas länder kan det aldrig bli någon verklig europeisk säkerhet.

Vårt land lämnade Warszawapakten och fördömde offentligt dess aggressiva politik och verksamhet. Genom denna rättmätiga handling försvarade vi vårt fosterlands frihet och oberoende och visade också att vägen till att försvara frihet och oberoende, fredens och den internationella säkerhetens väg, är fast opposition mot imperialismens och revisionismens förslavande herrefolkspolitik.

Vi hävdar att folken i Europa kan och kommer att uppnå säkerhet endast genom att stärka sin nationella självständighet och suveränitet, i beslutsam kamp mot USA:s och Sovjetunionens herrefolkspolitik, mot deras försök att behålla sina militärbaser och intressesfärer i Europa och mot deras försök att bevara denna status quo och skärpa kriget i Asien.

Som medelhavsland är Folkrepubliken Albanien intresserad av och kämpar för att Medelhavet skall bli ett område av fred och fruktbar samlevnad. Vi fördömer bestämt den aggressiva politik som förs av imperialisterna, framför allt USA och Sovjetunionen, som med sina flottor allvarligt hotar medelhavsländernas frihet och oberoende. Det är en plikt för de frihetsälskande länderna och alla progressiva krafter i medelhavsområdet att kräva ett tillbakadragande av dessa flottor och att kämpa för detta, att bekämpa alla imperialistiska strävanden i denna del av världen. Medelhavet tillhör endast folken och länderna i me-

delhavsområdet.

Det har länge gjorts mycket väsen av nedrustningsproblemet i världen. Denna fråga har avsiktligt tagits upp av USA-imperialisterna och de sovjetiska revisionisterna för att söva folken medan de själva intensifierar sina aggressiva planer. Fakta visar att medan de båda supermakterna har en hel del att säga om nedrustning, medan de har sammankallat tusentals möten och tillsatt oräkneliga kommittéer och kommissioner, så fortsätter de själva sin otyglade kapprustning. USA och Sovjetunionen har ökat sin militärbudget, har som aldrig förr utvidgat sina militärbaser och spridningen av invasionstrupper till alla kontinenter och hav, har koncentrerat sina största och bästa tekniska vetenskapliga krafter för att fullända vapen för massutrotning osv.

Ständig rustning är ett livsvillkor för imperialismen, som har sitt ursprung i själva det ekonomiska systemet och dess aggressiva politik. Därför kommer det aldrig att bli någon nedrustning i världen så länge det finns imperialistiska och socialimperialistiska stater. Imperialisterna och revisionisterna rustar och ökar sina anfallsstyrkor för att ockupera och sinsemellan omfördela världen, för att undertrycka revolutionerna, krossa de socialistiska länderna och förslava folken. Deras »ansträngningar för nedrustning» syftar till att avväpna folken och lättare påtvinga dem sitt eget herravälde. Å andra sidan är denna propaganda en uppmuntran åt pacifistiska teoretiker och alla de naiva människor som lever på hoppet och utanför den objektiva verkligheten.

Kapprustningen, som de båda supermakterna försöker utveckla på ett balanserat sätt sinsemellan, medför mycket allvarliga konsekvenser. De förbereder sig för aggressionskrig som de kan starta enskilt eller tillsammans mot andra länder eller till och med mot varandra. Under dessa förhållanden finns det risker inte bara för lokala krig, som imperialisterna och revisionisterna ständigt släpper lösa. Inte ens världsomfattande krig kan uteslutas. I själva verket bereder de lokala krigen vägen för varje angripare till krig i större skala. De innebär taktiska framryckningar för imperialisternas aggressivitet i deras strategi för ett globalt imperialistiskt krig. Detta är syftet med de konspirationer och kupper som iscensatts av de imperialistiska och revisionistiska makternas agenter i olika stater utan militär intervention utifrån.

Så länge imperialisterna och socialimperialisterna rustar och förbereder aggressionskrig kan inte de socialistiska staterna sitta med armarna i kors. Deras rustning syftar till att försvara det socialistiska fosterlandet och bekämpa imperialismens och socialimperialismens interventionspolitik, påtryckningar och utpressning. Den är riktad mot deras försök att kränka folkens frihet och rät-

tigheter och syftar till att hjälpa de andra folken att bevara eller vinna sin frihet och nationella självständighet.

Folken kan inte undgå att se att de aggressiva militära blocken, NATO under ledningen av USA-imperialisterna och Warzawapakten under ledning av de sovjetiska socialimperialisterna, utgör det största hotet mot fred och internationell säkerhet idag. Under förevändning att försvara sig mot varandra stiftar de båda supermakterna lagar i dessa fördrag, delar upp intressesfärer, sätter igång enskilda angrepp eller hjälper andra angripare i deras tjänst. Under det att de drar fördel av blockens makt äventyrar de ytterligare människors och staters frihet och existens. Folken i hela världen måste se läget som det är. De måste avslöja detta oroande tillstånd och få alla de regeringar som dansar efter de båda supermakternas pipa att oförskräckt möta sitt ansvar.

Ansvaret för de båda supermakternas aggressiva handlingar vilar inte bara på deras regeringar utan också på deras folk, precis som det vilar på regeringarna och folken i de båda militäralliansernas medlemsländer. När det gäller t ex aggressionen mot Tjeckoslovakien, vilar ansvaret inte bara på de sovjetiska socialimperialisterna som organiserade den utan också på regeringarna i de medlemsstater i Warzawapakten som deltog i aggressionen, på folken i Sovjetunionen, Polen, DDR, Bulgarien och Ungern, som stod passiva och tillät denna barbariska handling. Detsamma kan sägas om det direkta eller indirekta stöd som USA:s medhjälpare ger åt de amerikanska angriparna i Vietnam. Deltagande i NATO eller Warzawapakten, alliansen för vänskap med USA eller Sovjetunionen förklaras av deras partners med behovet av försvar. Men på detta sätt stärker de supermakterna, hjälper dem att behålla och dela upp intressesfärerna och fullfölja en politik som går ut på hegemoni, diktat och aggression.

Ju mer organiserad, bred och mäktig Natoländernas och Warzawapaktländernas folkliga motståndskamp blir mot de båda supermakterna och mot deras regeringar som stöder dessa aggressiva grupperingar, desto svårare kommer det att bli för angriparna att bedriva sin militära äventyrspolitik mot folken.

Otaliga militärmanövrar genomförs vid gränsen till Jugoslavien och Rumänien av Sovjetunionen, Ungern, Bulgarien och Tjeckoslovakien. Det är uppenbart att vi här har att göra med påtryckning, utpressning och hot som i morgon skulle kunna övergå i öppen aggression mot suveräna länder. Kan inte folken i de länder som deltar i dessa manövrer se och känna vilka farliga planer och komplotter som håller på att kläckas? Historien kommer att döma dem hårt om de sitter tysta och ger angriparna fria händer.

Folkrepubliken Albaniens utrikespolitik är en konsekvent och principfast politik på alla områden.

Kamrater!
Idag intar Folkrepubliken Albanien en hedersam plats på den internationella arenan och åtnjuter de frihetsälskande folkens och alla progressiva krafters respekt och beundran. Det socialistiska Albanien har inte blivit isolerat, som dess fiender förutspådde och önskade, utan dess internationella band, auktoritet och ställning i världen har blivit ännu starkare.

Den sympati och respekt vi åtnjuter hos alla progressiva länder och folk i världen och vårt lands betydelse och inflytande beror varken på vår befolknings storlek eller på vår ekonomiska och militära styrka. Det socialistiska Albaniens styrka och inflytande ligger i de marxist-leninistiska idéer som inspirerar oss och som vi bevarar obefläckade och sprider över hela världen. Vår styrka ligger i det sanna socialistiska samhälle som vi håller på att bygga i Albanien, i vår modiga, principfasta och konsekventa kamp mot imperialismen, revisionismen och alla reaktionärer.

Vårt land har hundratals millioner kamrater och vänner över hela världen, ty det är ett land som respekterar sig självt och alla folk. Precis som vi beslutsamt slår vakt om vår egen frihet och självständighet, så önskar vi alla andra länder en lycklig framtid. Det är just på grund av att vi fullföljer denna politik och åtnjuter denna respekt som våra Fiender hatar oss, förbannar oss och bekämpar oss. Men detta förmår oss inte att ändra vår hållning och dölja våra synpunkter och handlingar. Vårt parti har aldrig saknat civilkurage på den internationella arenan och kommer inte att göra det någon gång under några omständigheter.

Arbetets Parti och Folkrepubliken Albanien är och kommer att förbli svurna fiender till imperialism och revisionism. Vi har betraktat vår kamp som en oskiljaktig del av folkens allmänna revolutionära kamp dä vi fört en aktiv kamp mot den USA-ledda imperialismen och mot revisionismen under sovjetisk ledning och då vi bestämt har fördömt och avslöjat deras aggressiva politik och verksamhet, deras mål att förtrycka folken, kväva revolutionen och dominera världen. Vårt lands erfarenheter hittills har ännu mer övertygat oss om att frihet och oberoende kan försvaras och garanteras endast genom ständig och kompromisslös kamp överallt och i alla avseenden mot imperialism och revisionism, och detta är fortfarande lika sant idag som i det förflutna.

Riktigheten i vårt partis linje i kampen mot imperialism och revisionism har till fullo bekräftats av erfarenheten. Den bekräftas av de segrar vi vunnit.

Medvetet om sitt höga ansvar för sitt folk och för socialismen kommer vårt parti aldrig att stanna på halva vägen. Det kommer att kämpa med beslutsamhet och med kraft mot imperialismen och socialimperialismen ända tills dessa är fullständigt krossade och revolutionen har segrat över hela världen. Vårt folk och parti betraktar detta som en och samma kamp, ty man kan inte med framgång bekämpa imperialismen utan att också samtidigt bekämpa den sovjetiska socialimperialismen och vice versa.

Vårt partis och vår regerings utrikespolitik har varit och förblir principfast och konsekvent pä alla områden och till alla delar. En fundamental och fast grund för vår utrikespolitik är alltjämt stärkandet av vänskapen, den ömsesidiga hjälpen, det broderliga samarbetet och den militanta enigheten med de socialistiska länderna som vi är förenade med genom socialismens och kommunismens ideal och genom vår gemensamma kamp mot imperialism, revisionism och reaktion.

Vi är stolta över att som våra allierade och vänner ha 700 miljoner kineser, Folkrepubliken Kina och Kinas Kommunistiska Parti anförda av sin store ledare ordförande Mao Tsetung, det albanska folkets mest respekterade vän. Den stora albansk-kinesiska revolutionära vänskapen, enigheten och det mångsidiga broderliga samarbetet mellan Albanien och Kina på marxismen-leninismens och den proletära internationalismens grund har smitts i den gemensamma kampen mot imperialism, revisionism och alla reaktionärer, har motstått alla prov och har bringat våra länder stora framgångar och segrar.

Vårt parti och folk gläder sig oerhört och välkomnar helhjärtat de glänsande segrar som det kinesiska broderfolket under sitt ärorika kommunistiska partis och ordförande Mao Tsetungs ledning har vunnit i den stora proletära kulturrevolutionen och i byggandet av socialismen. Den avgörande och historiska segern för ordförande Mao Tsetungs revolutionära och proletära linje över renegaten Liu Shao-chis borgerligt reaktionära linje, som fick sin kröning och sanktion vid KKP:s nionde kongress, har ytterligare stärkt partiets revolutionära enighet, konsoliderat ställningen för proletariatets diktatur, ytterligare höjt den militanta revolutionära andan i landet och för det kinesiska folket öppnat lysande socialistiska framtidsutsikter.

Värt parti och vår regering stöder helt Folkrepubliken Kinas obestridliga rätt att befria Taiwan, som är en del av dess territorium.

Frågan om att återge Folkrepubliken Kina dess rättigheter i FN har länge varit ett viktigt internationellt problem, för vars lösning Folkrepubliken Albanien beslutsamt och konsekvent har kämpat.

FN:s generalförsamlings antagande av den albanska resolutionen nyligen, enligt vilken Folkrepubliken Kina inbjuds att inta sin rättmätiga plats i FN medan Chiang Kai-shek-klicken utesluts, är en stor seger för Folkrepubliken Kina och dess korrekta politik. Detta är en världsomfattande bekräftelse på Folkrepubliken Kinas prestige och dess roll när det gäller arbetet för freden och folkens säkerhet. Detta är samtidigt en glänsande seger för Folkrepubliken Albanien, som i åratal konsekvent och beslutsamt har försvarat Kinas rättvisa sak genom att modigt kämpa mot USA-imperialisternas anti-kinesiska politik och sovjetrevisionisternas intriger.

Det albanska folket, Arbetets Parti och Folkrepubliken Albaniens regering lyckönskar hjärtligt det kinesiska broderfolket, dess parti och regering till denna historiska seger, som också är en seger för alla anti-imperialistiska krafter och för alla frihetsälskande folk och ett svårt nederlag för USA-imperialismen.

Vårt parti och folk är genom vänskap och mäktig socialistisk solidaritet knutna till det vietnamesiska folket, till Demokratiska Republiken Vietnam. Liksom vi stöder dess ansträngningar för att bygga upp socialismen, ger vi allt vårt stöd åt dess beslutsamma kamp mot imperialistisk aggression. Vi stöder likaledes Republiken Sydvietnam och Sydvietnams provisoriska revolutionära regering som är de enda och obestridliga representanterna för alla vietnameser söder om 17:e breddgraden.

Folkrepubliken Albanien stöder nu som förr vidareutvecklingen och stärkandet av vänskapliga förbindelser med Demokratiska Folkrepubliken Korea på marxismen-leninismens och den proletära internationalismens grund till gagn för den socialistiska uppbyggnaden i de båda länderna. Det albanska folket stöder beslutsamt den rättvisa kamp som förs av det koreanska folket mot USA-imperialismen och dess lakejer för försvaret av Demokratiska Folkrepubliken Korea och återföreningen av fosterlandet. Vi fördömer de japanska imperialisternas aggressiva politik mot Demokratiska Folkrepubliken Korea liksom de manövrer som utförs av sovjetrevisionisterna, som uppmuntrar deras expansionistiska politik.

Vårt parti och vår regering har stött och kommer att oförbehållsamt stödja folkens kamp i Asien, Afrika och Latinamerika för nationell och social frigörelse och mot imperialism, rasdiskriminering, kolonialt förtryck och utsugning.

Vi stöder det kubanska folkets rättfärdiga och hjältemodiga kamp mot yankee-imperialisternas hot, blockader och provokationer och för att försvara sin nationella självständighet och sin stats suveränitet.

Vänskapliga förbindelser råder mellan Albanien och Egypten, Algeriet, Sy-

rien, Libyen och andra arabländer. Vi skall även i framtiden sträva efter att vidareutveckla och stärka de goda förbindelserna och det ömsesidiga samarbetet till gagn för våra folk.

Vårt land har alltid visat god vilja och har vidtagit konstruktiva åtgärder för att upprätthålla och utveckla normala relationer med alla länder med olika sociala system på grundval av principerna om fredlig samexistens, jämlikhet, respekt för suveränitet och territoriell integritet, icke-inblandning i varandras inre angelägenheter och ömsesidig fördel.

Medan vi kämpar mot imperialism och revisionism håller vi strängt på principen att varje lands inre angelägenheter är frågor som bör skötas av landet självt utan någon order eller inblandning utifrån. Likaledes försvarar vi ståndpunkten att alla relationer mellan länder, antingen de är små eller stora, kan och måste bygga endast på basis av jämlikhet och icke-inblandning i inre angelägenheter. Vi har upprättat och utvecklar våra förbindelser med alla stater på denna grund. Upprättandet av diplomatiska förbindelser mellan Albanien och ett antal länder under det senaste året är en synbar framgång för vår utrikespolitik och vittnar om stärkandet av Folkrepubliken Albaniens internationella ställning. Det tjänar folkens gemensamma intressen och främjar förståelse och samarbete mellan dem.

Partiet och regeringen har ägnat särskild uppmärksamhet ät vårt lands relationer med våra grannländer. Vänskapliga förbindelser utvecklas normalt mellan Albanien och Rumänien, vilket är till ömsesidig nytta för de båda länderna och tjänar folkens och socialismens intressen. Det albanska folket kommer alltid att stödja det rumänska folkets rättmätiga kamp för att försvara sitt fosterlands oberoende och suveränitet mot varje hot utifrån.

Våra förbindelser med Jugoslavien utvecklas också i en anda av god grannsämja. Nyligen har i synnerhet handeln, det kulturella utbytet och turistutbytet utvidgats. Trots våra väl kända ideologiska skillnader är vi för en ständig förbättring av mellanfolkliga förbindelser på alla de områden där det finns ömsesidiga intressen. Vi är vänner och bröder med folken i Jugoslavien. Vi hoppas att de känslor av vänskap som skapades i det anti-fascistiska kriget kommer att utvecklas på ett riktigt sätt till våra folks gemensamma nytta. I det albanska folket kommer folken i Jugoslavien alltid att ha vänner som önskar se dem fria, oberoende och suveräna och som beslutsamt bekämpar imperialisternas manövrer, utpressning och hot mot sin granne Jugoslavien.

Goda förbindelser råder mellan vårt land och Italien och Turkiet. Att bevara och utveckla dessa motsvarar våra gemensamma intressen. Diplomatiska för-

bindelser upprättades i år även mellan Albanien och Grekland. Detta är en viktig händelse som gjorde slut på en onormal situation och som tjänar stärkandet av fred och säkerhet i Balkanområdet.

Folkrepubliken Albanien är för det framtida utvecklandet av förbindelser mellan vårt land och grannländerna i positiv riktning och på de områden som är av ömsesidigt intresse i kampen mot de stora imperialistmakternas inblandning och intriger.

Vänskap och förståelse mellan Balkanländerna måste ha sin grund bland folken. Vi avser inte att framlägga eller godta förslag, att bilda block eller allianser på Balkan. Folkrepubliken Albanien önskar och kommer att sträva efter att smida sin vänskap med Balkanfolken på basis av principerna för fredlig samexistens. Regimen i varje enskilt land är en angelägenhet för dess eget folk. Vi blandar oss inte i någons inre angelägenheter; inte heller bör andra blanda sig i våra. Detta utesluter inte ömsesidig kritik och polemik. Det socialistiska Albanien kommer aldrig att tillåta sig att kränka andra länders frihet, oberoende och suveränitet. Det albanska folket har aldrig gjort något sådant under hela sin historia och inte heller kommer det att låta sin frihet, självständighet och suveränitet kränkas av andra.

Tiderna har förändrats för oss albaner. Om de nya tsarerna i Kreml, liksom de gamla tsarerna, olika imperialister, eller de chauvinistiska klickarna i Balkanländerna skulle försöka kränka Folkrepubliken Albaniens gränser, kommer albanerna, mangrant förenade, inte att vara vad de var 1878 eller 1914 eller på Mussolinis och Hitlers tid. Klara redovisningar skapar goda vänner.

Det albanska folket som i århundraden har lidit under barbariska inkräktare, som vann sin frihet genom att utgjuta floder av blod, råder broderfolken att vara på sin vakt mot alla slags imperialisters intriger, att tillsammans säga till dem »Bort med tassarna från våra länder», och att inte tillåta någon att missbruka vår vänskap.

Balkanfolken är fullt kapabla att bestämma själva och på ett suveränt sätt, angående förbindelserna sinsemellan. Det var inte de som gjorde balkanländerna till en »krutdurk». Det var utlänningarna, imperialisterna, som gjorde det i det förflutna, och det var de som hade alla stubiner i sina händer. Och de skulle gärna vilja åstadkomma samma situation idag. Det är balkanfolkens plikt att hugga av alla stubintrådar så att fred och säkerhet verkligen kan skapas i balkanländerna.

Det är bara naturligt att våra folk behöver vänner. Men de bör aldrig bli verktyg för utlänningar till skada för något folks eller alla våra folks intressen. Det-

ta är den mest uppriktiga och klippfasta allians som kan föreslås för balkanfolken.

Det bör klargöras att om någon balkanstat, eggad av imperialistmakterna, angriper en annan balkanstat, kommer det inte att vara möjligt att undvika intervention från de andra balkanstaternas sida. Detta skulle inte förbli ett lokalt krig, utan skulle bli orsak till en världskonflikt.

Alla stater som respekterar det socialistiska Albaniens suveräna rätt, uppfyller de erkända principer pä vilka förbindelserna mellan suveräna stater grundas och önskar upprätthålla normala förbindelser med oss, kommer att finna förståelse och ömsesidighet hos Folkrepubliken Albanien.

Vårt lands relationer med de östeuropeiska Warzawapaktsländerna ligger på en låg nivå. Detta är inte vårt fel. Deras ledare, som är helt underställda Moskva och blint lyder dess utrikespolitik, har fört en fientlig politik mot vårt land, vilket som bekant har vållat Albanien stor skada. Fastän de har misslyckats i sina försök att skrämma oss och få oss att ge vika, framhärdar de i sin tjurskalliga anti-albanska ståndpunkt. Desto värre för dem.

Beträffande folken i dessa länder, som inte skall klandras för den situation som har skapats, skall vi förbli vänner med dem. Vi har alltid önskat dem all lycka. Det albanska partiet och folket, som fördömde aggressionen i augusti 1968, stöder med samma beslutsamhet det tjeckoslovakiska folkets motstånd mot de sovjet-revisionistiska ockupanterna och de inhemska förrädarna för frihet och nationell självständighet, det polska folkets kamp och folkets kamp i alla länder där revisionistiska klickar sitter vid makten, mot det revisionistiska herraväldet och de sovjetiska socialimperialisternas stormaktschauvinism och diktatoriska politik.

Många gånger har värt parti vänt sig till folket och kommunisterna i Sovjetunionen och i detalj och på ett dokumenterat sätt förklarat för dem de verkliga orsakerna till de avbrutna sovjetisk-albanska förbindelserna. Vårt folk och parti är medvetna om hela händelseförloppet, och det skulle vara överflödigt att upprepa det.

Nyligen har sovjetledarna gjort sken av att önska en »normalisering» av förbindelserna med vårt land. Detta är demagogi från början till slut och ett försök att få papper på en försoning. Men vi går inte i deras fällor. Vi har inte blivit skrämda av deras hotelser, och inte heller skall vi låta lura oss av deras viftande med olivkvisten. De har stora politiska, ideologiska och ekonomiska skulder till Albanien. Det kan bli, och kommer säkert att bli en normalisering när sovjetfolken och de äkta bolsjevikerna ingriper och skipar marxist-leninistisk

rättvisa i dessa frågor.

Vårt folk förstår och försvarar vårt partis och regerings utrikespolitik och genomför den konsekvent därför att det är en klar, korrekt och principfast politik. Det nya socialistiska Albanien har kunnat rida ut rasande imperialistiska och revisionistiska stormar, öka sin internationella auktoritet och prestige och tillförsäkra sig mäktiga vänner och anhängare över hela världen därför att partiet, regeringen och folket har handlat i full enighet, både när det gäller att analysera läget och när det gäller att dra slutsatser och inta ståndpunkter.

Denna orubbliga enighet, den oavlåtliga vaksamheten och de sunda marxist-leninistiska inställningarna till den allmänna utvecklingen i världen idag utgör en stor garanti för att Folkrepubliken Albanien kommer att gå säkert framåt och alltid stolt stå i främsta ledet i den anti-imperialistiska och anti-revisionistiska fronten som en ståndaktig förkämpe för revolutionens och folkbefrielsens heliga sak.

II. DEN EKONOMISKA UTVECKLINGEN OCH PARTIETS UPPGIFTER

Kamrater!

Den 5:e kongressen fastställde viktiga uppgifter för den ekonomiska och kulturella utvecklingen och för ökandet av folkets välfärd. Under partiets ledning och med upphöjd revolutionär medvetenhet utförde vår arbetarklass, kooperativbönderna och folkets intellektuella alla dessa uppgifter med den äran. På detta sätt togs ytterligare ett viktigt steg mot den fullständiga uppbyggnaden av socialismen i vårt land.

Den fjärde femårsplanen för industrins totala produktion och investeringar uppfylldes på fyra år och sju månader. Den för 1970 fastställda produktionsnivån för industrin uppnåddes redan 1968. Vår ekonomi tillfördes sådana mäktiga anläggningar som kraftverket »Mao Tsetung» vid floden Drini, de nya oljefälten, de kemiska gödningsmedelsfabrikerna och järnvägen Rogozhina-Fieri. Men även 200 större anläggningar byggdes och sattes i drift inom industri, jordbruk, transport och andra grenar av ekonomin. Alla dessa ökade vår ekonomiska potential och konsoliderade ytterligare socialismens materiella och tekniska bas.

Viktiga är också de framgångar som har vunnits i den socialistiska utvecklingen av landsbygden och jordbruket. På vägen mot sin mekanisering ökade vårt jordbruk sin produktion och särskilt produktionen av spannmål från är till är. 1970 var genomsnittsproduktionen av spannmål 1730 kg per hektar. Sådan produktivitet har aldrig uppnåtts tidigare, inte ens under de bästa säsongerna. Ett stort språng framåt togs när det gällde att utvidga den bevattnade arealen, höja mekaniseringsgraden och använda konstgödningsmedel och speciellt utsäde.

Den 5:e Kongressen ställde parollen »Gå upp i bergen och sluttningarna, försköna dem och gör dem lika bördiga som slätterna». Detta direktiv öppnade nya perspektiv för utvecklingen av jordbruket och för ett blomstrande liv till och med i de avlägsna bergområdena. Inom en kort period fullbordades kollektivi-

seringen även i dessa områden. De mål för uppodlingen av jungfrulig mark som uppställts för jordbrukskooperationen under den föregående femårsperioden uppnåddes och överträffades tidigare än beräknat. Genom att denna mark uppodlades kunde många bergsbyar öka sin spannmålsproduktion, tillfredsställa sitt eget spannmålsbehov med egna ansträngningar och sälja överskottet till staten. Detta var den första segern på vägen till förverkligandet av de nya perspektiv partiet öppnade för dessa områden.

Under den fjärde femårsplanen togs många steg för att konsolidera den socialistiska karaktären hos de ekonomiska och sociala relationerna. Hela systemet för ledning och planering av vår ekonomi förbättrades. På landsbygden höjdes socialiseringsgraden av egendom och arbete till en högre nivå genom frivillig sammanslagning av mindre med större kooperativ. Kooperativmedlemmarnas privata jordlotter minskades varigenom det allmänna intresset bringades i bättre samklang med medlemmarnas personliga intressen. De högsta lönerna för statliga kadrer minskades och skillnaden mellan dem och andra arbetares löner minskades i enlighet med socialismens principer. Det materiella intresset förbands på ett riktigare sätt med moraliska incitament, medan många materiella incitament som blivit urmodiga eller var överdrivna helt avskaffades.

De arbetande massornas självuppoffrande slit och kamp för den ekonomiska utvecklingen skapade den nödvändiga grund som möjliggjorde det framgångsrika fullbordandet av de uppgifter som fastställts i den fjärde femårsplanen för att höja folkets välfärd och kulturella nivå. 1970 var nationalinkomsten 55% högre än 1965, medan realinkomsten per capita av befolkningen steg med 17%. Befolkningen försågs bättre och oavbrutet med de nödvändiga förnödenheterna. Ett brett nät av sociala och kulturella serviceinrättningar sattes upp i nästan vartenda kooperativ. Det dagliga livet förbättrades för varje familj pä landet och i staden.

Utvidgningen av 8-årig skolgång över hela landet fullbordades och gjorde det möjligt att höja ungdomens utbildning och kulturella fostran till en högre nivå. Men den största segern pä utbildningsområdet var det program som partiet lade fram för fortsatt revolutionering av skolan. Fullbordandet av detta program är av utomordentlig vikt för en sund revolutionär uppfostran av den yngre generationen och för socialismens framtid i Albanien.

Förverkligandet ett är i förväg av den stora massaktionen, elektrifieringen av hela landsbygden, är en glänsande och verkligt historisk prestation av värt socialistiska system och ytterligare ett bevis pä det intresse partiet och staten visat för allsidig förbättring och frigörelse av våra kooperativa byar.

Under den fjärde femårsplanen investerade staten stora fonder för bostadsbyggande. Men en mycket viktig faktor som öppnade nya perspektiv för en radikal förändring när det gäller att tillfredsställa bostadsbehovet för arbetarna i städerna och arbetscentra var utbrottet av massornas revolutionära initiativ att bygga hus genom arbetarnas egna frivilliga arbete. Under de senaste fem åren i städerna och på landsbygden har ca 73 000 våningar och hus byggts totalt.

Ett stort byggnadsarbete, i vilket vårt folks enighet och socialistiska solidaritet kom till uttryck på ett glänsande sätt, utfördes för att ta itu med den allvarliga skada som vållats av de jordbävningar som drabbade områdena Dibra och Tepelena. Med hjälp av staten och hela folkets bidrag byggdes 1600 nya hus och ca 11 000 reparerades på rekordtid.

Vårt land är det enda i världen där folket inte betalar några direkta skatter. Det fullständiga avskaffandet av beskattningen av befolkningen är ett klart bevis på vårt socialistiska systems överlägsenhet över det kapitalistiska systemet.

De resultat som uppnåtts i den ekonomiska och kulturella utvecklingen när det gällt att höja folkets välstånd och konsolidera vårt socialistiska system är stora segrar för vårt socialistiska uppbygge som med rätta gläder vårt parti och folk och som ger dem ny revolutionär energi och mod att ständigt sträva framåt. De utgör ett tydligt tecken på riktigheten i den konsekventa marxist-leninistiska linje och politik som partiet har fört och på den entusiasm, arbetsberedskap och revolutionära kampanda som karakteriserar våra arbetande massor.

Den femårsplan som har avslutats kommer att gå till historien som de stora folkliga initiativens och massheroismens period, då folkets förenade styrkor under vårt Partis ledning fick slätterna och bergen att skälva. Detta är den tid då gamla och unga reste sig, då entusiasm och revolutionära vindar svepte över fabriker och byar, skolor och gruvor. Det är en tid av medvetna hjältar som inget hinder, inga svårigheter eller stormar kunde driva tillbaka, och vilkas högsta och heliga lag var att utföra sin uppgift, att utföra folkets order. Denna glänsande period födde sådana hjältar som den unga höglandsflickan Shkurte Pal Vata, arbetaren Ad em Reka, ingenjören Muhamet Shehu, skolläraren Ismet Sali Bruçaj, soldaten Agron Elezi och många andra som offrade sina liv i arbetet för partiets ideal och folkets intressen. Deras exempel och föredöme förevigade den manliga ståndaktighet och gränslösa tillgivenhet som inspirerade hela folket.

I denna oemotståndliga revolutionära våg utlöstes massornas fantastiska ini-

tiativ och massaktionsanda, och detta gav nytt innehåll och ny kraft åt arbetet i alla sektorer, vilket visade vilka kolossala krafter som ännu är okända och outnyttjade i partiets led, bland arbetare och bönder, ungdomen och kvinnorna, vilken outtömlig kraft vårt socialistiska system har.

Vårt folk är blygsamt men har rätt att vara stolt över sina söner och döttrar som själva bygger fabriker, och i dem installerar världens senaste utrustning, som bemannar moderna fartyg som plöjer världshaven, och som bygger sådana tekniskt komplicerade projekt som Vau Dejes-kraftverket så bra och på så kort tid. De har rätt att vara stolta över sina nya människor som med sådant exempellöst mod angriper vetenskapliga och tekniska problem, överträffar de akademiska normerna och till och med de mest optimistiska förväntningarna.

Denna exempellösa revolutionära entusiasm, denna massheroism och denna höga anda av företagsamhet har inte fallit som manna från himlen. De kommer från den heroiska kamp utan motstycke som partiet och folket fört för att slå sönder den blockad som åstadkommits av imperialisterna och revisionisterna, från folkets brinnande fosterlandskärlek och orubbliga tilltro till sin egen styrka, till socialismens framtid och till den livgivande inspiration som partiet ger genom sin undervisning. Endast ett stort perspektiv ger upphov till stort mod; djupt rotad ideologisk övertygelse åstadkommer mirakel. Vi måste bevara och vidareutveckla de stora moraliska tillgångar vi har förvärvat. Vi måste sträva av all kraft för att alltid hålla dem levande och obefläckade, och göra dem till en drivande kraft när det gäller att med framgång lösa de stora uppgifter som vi har framför oss.

De stora segrar som uppnåtts på alla områden i uppbyggandet av socialismen, den erfarenhet som har samlats och de arbetande massornas entusiasm och revolutionära anda utgör den mäktiga grund på vilken landets hela ekonomiska och sociala utveckling kommer att byggas under den femte femårsplanen. De viktigaste målen i den plan som denna kongress skall godkänna har som utgångspunkt fortsättandet av det fullständiga uppbyggandet av det socialistiska samhället, det nuvarande stadiet och utsikterna för den ekonomiska utvecklingen.

Vår ekonomi har nått en ny och högre kvantitativ och kvalitativ nivå. Vidareutvecklingen av ekonomin kännetecknas av en stor produktionsvolym och i synnerhet av etableringen av nya grenar inom den tunga förädlingsindustrin. Stora komplexa anläggningar med avancerad utrustning och teknik har etablerats. Varhelst hantverksmässiga produktionsmetoder ännu används har uppgiften varit att gå över till industriella produktionsmetoder. Vetenskap och ny teknik införs gradvis i alla grenar inom ekonomin. Jordbruket intensifieras alltmer.

Allt detta visar att vår ekonomi håller på att gå in i ett nytt stadium, att dess vidareutveckling kräver bättre balans mellan utvidgning och intensifiering, liksom en lösning på de problem som uppstår i samband med denna harmonisering. Under dessa förhållanden blir det nödvändigt att hela den ekonomiska utvecklingen, dess ledning och organisation, byggs på en fastare ekonomisk grund.

I enlighet med de grundläggande riktlinjerna för partiets politik i fråga om det fullständiga uppbyggandet av det socialistiska samhället kommer huvuduppgifterna för vår ekonomiska utveckling under den femte 5-årsperioden att vara: **Att säkerställa en starkare ekonomi för vårt folk under Albaniens utveckling från ett huvudsakligen agrart land till huvudsakligen ett industriland med syfte att höja vår ekonomis självständiga utveckling till en högre nivå, befästa det socialistiska systemet, höja folkets materiella välstånd och kulturella nivå, i synnerhet genom att minska de väsentliga skillnaderna mellan stad och landsbygd, och öka landets försvarspotential.** För detta: **Att sträva efter en vidareutveckling av industrin genom att förbättra dess struktur med nya produktionsgrenar, speciellt den tunga förädlingsindustrin, att utvidga kraft- och råvarubasen och utnyttja landets resurser mer rationellt;**

Att uppnå större produktionsökning i jordbruket genom att ytterligare intensifiera det på basis av starkare vetenskaplig organisation och ledning av produktionen och starkare materiell och teknisk grund för jordbruket.

Att snabbt utveckla tekniska och vetenskapliga framsteg inom alla grenar av vårt folks ekonomi; att ständigt förbättra de socialistiska förhållandena i produktionen, att fördjupa den socialistiska revolutionen på det ideologiska och kulturella området och att beslutsamt tillämpa självtillitens princip.

Den nya femårsplanen gjordes upp av de arbetande massorna själva på basis av partiets och regeringens direktiv och riktlinjer. Arbetarklassen, bondekooperativ, specialister och tekniker, kadrer från gräsrötterna och centrum, alla deltog i diskussionerna flitigare än någonsin förr och satte upp målen för den femte femårsplanen. Deras goda revolutionära anda, uppfinningsrikedom, rika erfarenhet, självtillit och djupa känsla av ansvar för landets och socialismens öde har kommit till uttryck i de preliminära direktiv angående den ekonomiska och kulturella utvecklingen för åren 1971 - 1975 som förelagts denna kongress.

Under den 5:e femårsplansperioden, kommer som vanligt industrin att spela en ledande roll i utvecklingen av produktivkrafterna. Den totala industriproduktionen 1975 väntas stiga 61 - 66% över 1970 års nivå. Detta betyder att industriproduktionen enbart 1975 kommer att bli 12% högre än den som uppnåddes under hela den andra femårsplanen 1956 - 1960. Enbart detta faktum

är nog för att vederlägga sovjetrevisionisternas banala förtal som går ut på att vår ekonomi stagnerade när de drog in sitt bistånd.

Under denna femårsplan kommer vår målsättning att vara att stärka vår råämnesindustri och tunga förädlingsindustri och i synnerhet att ytterligare modernisera och höja den till en högre nivå. I detta syfte kommer en serie nya projekt att startas med tekniska förfaringssätt och proportioner utan tidigare motstycke i vår ekonomi. Som exempel kan nämnas det järnmetallurgiska kombinatet med full produktionscykel, anläggningen för högförädling av olja, de stora gruvorna för utvinning av järnnickel, krom, fosfor och kol, Fierza-kraftverket och fabrikerna för anrikning av malm. Stål, gjutjärn, nickel, kobolt, plåt, rör, högklassigt kolvätebränsle, flytande gas, urinämne, saltsyra, osv. kommer att produceras för första gången. Under denna femårsplan kommer det att skapas de nödvändiga förutsättningarna för en framtida utveckling av den petrokemiska industrin. Som ett resultat av denna utveckling kommer arbetarklassen att öka, dess tekniska och yrkesmässiga nivå att höjas och dess ledande roll i hela landets liv kommer att växa.

Stora perspektiv öppnas i den nya femårsplanen också för utvecklingen av vårt socialistiska jordbruk. 1975 kommer den totala jordbruksproduktionen att vara 65-69% större än 1970, eller ca tre gånger så stor som 1960. Produktionen av spannmål, mjölk, kött, ägg, grönsaker och industriväxter kommer att öka fort. Antalet fruktträd kommer att öka med 28%. Genom viktiga nyodlings- och bevattningsprojekt, särskilt i bergsområden, kommer ca 58 % av landets odlingsbara jord att bevattnas.

Antalet traktorer på 15 hkr 1975 kommer att var ca 40% högre än 1970 eller 3,5 gånger så högt som 1960. Vi hoppas kunna tillgodose jordbrukets behov av konstgödsel och mekanisering och av speciellt utsäde och högproduktiva kreatursbesättningar bättre än någonsin förr. Under denna femårsperiod kommer tusentals ordinära eller högre specialister att utbildas för denna mycket viktiga sektor av vår ekonomi.

Ett omfattande program för byggnadsverksamhet kommer att genomföras på alla samhällsområden. De investeringar som anslagits för den femte femårsplanen motsvarar de totala investeringarna under de gångna elva åren (1960 - 1970) tillsammans. Värdet av byggnader och utrustning för enbart de två större projekten, de metallurgiska fabrikerna och Fierza-kraftverket, motsvarar nästan de totala investeringarna under den sista femårsplanen eller ca 50 % av de totala investeringarna under den 2:a femårsplanen. Allt som allt kommer ca 270 ekonomiska, sociala och kulturella projekt att byggas.

Revolutioneringen av vår skola kommer att åtföljas av en ytterligare utvidgning av fortsättningsskola och högre utbildning. Var tredje person kommer att gå i skolan. Under de kommande fem åren kommer 20 000 eller 33 % fler specialister att utbildas vid institut för högre undervisning än under de senaste 26 åren, från upprättandet av folkmakten till 1970. Hela vårt socialistiska byggande på varje område kommer att intensifieras under större bruk av kunskap och vetenskaplig forskning.

Den sammansatta och dynamiska utveckling som vår ekonomi skall genomgå kommer liksom tidigare att öka den materiella och kulturella välfärden för det arbetande folket i staden och på landsbygden. Livet kommer att bli vackrare, lyckligare och gladare för vårt tappra och hårt arbetande folk. Det kan nämnas att de våningar och hus som skall byggas under den 5 :e femårsplanen kommer att rymma en befolkning som motsvarar den nuvarande sammanlagda befolkningen i städerna Korça, Elbasan, Shkodra, Durres, Vlora, Berat, Fieri och Lushnja.

Detta är i stort programmet för landets ekonomiska och sociala utveckling under den 5:e femårsplanen som nu föreläggs kongressen för godkännande. Eftersom kamrat Mehmet Shehu kommer att förelägga kongressen en speciell och mer detaljerad rapport beträffande de preliminära direktiven för denna plan, skall vi här uppehålla oss vid vissa av de viktigare problemen i partiets ekonomiska politik för de kommande fem åren.

Förbättra industriproduktionens struktur och stärk dess materiella och tekniska bas.

Under åren av socialistiskt uppbyggande har vårt land genomlevt mer än 20 år av industrialisering. De framgångar som har vunnits har gjort slut på den uråldriga ekonomiska efterblivenhet som vi ärvt från det förgångna. Nya och strålande perspektiv har öppnats för utvecklingen av denna väsentliga gren av vår ekonomi. Idag går det tidigare utpräglat agrara Albanien stadigt framåt mot att bli ett industri- och jordbruksland. Industrins nuvarande produktionspotential utgör tillsammans med arbetarklassen och de tekniska kadrerna den grund som nu medger att landets industrialisering höjts till ett nytt stadium.

Under konsekvent fullföljande av den riktiga politiken att skapa en mäktig nationell industri kommer denna period det främsta målet för vår industrialisering att vara utnyttjandet av landets naturresurser i större skala och med större ekonomisk effekt så att de mest trängande behoven av utvidgad reproduktion kan tillgodoses. I linje med denna målsättning skall utvecklingen av tung och

lätt industri, råvaru- och förädlingsindustri, fortsätta samtidigt i lämpliga proportioner efter våra behov och möjligheter och alltid i harmoni med utvecklingen av jordbruket och andra grenar av vår ekonomi.

I det stegvisa genomförandet av denna allmänna linje är den främsta uppgiften i vår industrialisering alltjämt utvidgningen och förbättringen av vår industriella produktions struktur. Det är just därför som vår industrialisering under den 5 :e femårsplanen skall fortsätta utvecklandet av redan existerande grenar och startandet av nya grenar inom den tunga förädlingsindustrin.

Etablerandet för första gången av en järnmetallurgisk industri är av utomordentlig betydelse för hela vår ekonomi. Den metallurgiska anläggningen, som skall byggas i Elbasan, är ett gigantiskt projekt som kommer att stärka vår ekonomis oberoende och självständighet och inom landet säkra tillgången till råmaterial som är nödvändigt för utvecklingen av verkstadsindustrin och för dess slutliga övergång till en maskinproducerande industri och som i hög grad kommer att stärka den materiella grundvalen för uppbyggnadsarbetet.

I industrins sammansatta utveckling skall även under denna femårsperiod de industrigrenar prioriteras som utvinner mineraloljor. Detta görs för att utvidga metallurgins och den kemiska industrins råvarubas, för att öka exporten av mineraler, och för att stärka den energibas som är så nödvändig för industrin och för vårt folks ekonomi i stort. I linje härmed planeras att produktionen av vissa viktiga produkter 1975 skall uppnå följande mål: olja 2 700 000 ton, kol 1 250 000 ton, krom 900 000 ton, koppar 600 000 ton, järnnickel 650 000 ton. Aldrig förr har dessa produkter haft en sådan tillväxttakt. Därför måste partiet, staten och ekonomiska organ, liksom arbetare, tekniker och specialister på denna för industrialiseringens problem så viktiga front, uppbjuda all sin styrka och skicklighet för att förverkliga och överträffa dessa mål.

För att framgångsrikt förverkliga planen inom råämnesindustrin är det nödvändigt att först och främst koncentrera de främsta tillgångarna och krafterna till de redan existerande gruvorna och säkra det mesta av produktionsökningen från dessa. Uppnåendet av detta mål kräver att de kända reserverna i dessa gruvor och deras rationella utnyttjande ökas.

Säkerheten för att målen i fråga om utvinnandet av mineraler och kolhydratbränslen skall nås beror till stor del också på den speciella roll som geologin har spelat och spelar i utvecklingen av råämnesindustrin. Den måste trygga de ständigt växande behoven av råvaror inom förädlingsindustrin, både idag och för många år framåt. Därför bör det anses som mycket viktiga uppgifter för våra geologiska arbetare att nå större kunskap om de underjordiska fyndighe-

ter som redan utnyttjas, att upptäcka och utnyttja nya värdefulla tillgångar, att upphöja upptäckta reserver till industrireserver och att rationellt utnyttja den befintliga utrustningen.

Realiserandet av de planerade målen för provborrningar bör inte ses som ett självändamål utan bör bedömas med hänsyn till den kvantitet av mineralreserver som utvinns eller upptäcks första gången.

Liksom förr kommer särskild uppmärksamhet att ägnas åt ökandet av elkraftsproduktionen. Elindustrin bör ha företräde framför annan industri och framför alla andra grenar av vår ekonomi. Därför bör dess utvecklingstakt vara högre än ökningstakten för den totala produktionen. När vi följer denna väg styrs vi av behovet att förse arbetet med mera energi som ett nödvändigt villkor för att använda den nya utrustningen, lätta arbetsbördan och öka produktionen inom alla grenar av ekonomin. Av detta skäl väntas elkraftsproduktionen 1975 uppgå till över 2 billioner kWh, dvs mer än dubbelt så mycket som 1970. Denna kvantitet kommer att tillgodose vår ekonomis och befolknings behov.

Verkstadsindustrin bör spela en särskild roll i stärkandet av den tekniska basen för industrin själv och för de andra grenarna av vår ekonomi. Dess främsta uppgift är alltjämt att tillförsäkra oss teknisk beredskap och utnyttjande av de maskiner och den utrustning som vår ekonomi har till sitt förfogande utan avbrott och med hög produktivitet. En lika viktig och angelägen uppgift för vår verkstadsindustri är å andra sidan att den i hög grad och kontinuerligt förbättrar kvaliteten på framställda reservdelar. Hur mycket produktionen inom denna gren än ökar, kommer inte den ekonomiska bördan av att importera reservdelar att lättas, om inte kvaliteten på dess produkter höjs till en högre nivå.

Under förhållanden då stål, valsad metall och gjutjärn produceras lokalt och då det är fråga om att sätta ny fart på tekniskt och vetenskapligt framåtskridande, öppnas nya och större utsikter för denna industrigren. Den får inte begränsa sig till att bara tillverka reservdelar, utan tiden har kommit då den djärvt måste gå in även på maskintillverkning. Detta har blivit ett trängande behov för vår ekonomi som måste mötas gradvis men med beslutsamhet, allteftersom nya möjligheter skapas. När det gäller denna så viktiga men komplicerade sak måste vi först och främst börja med de maskiner som vår ekonomi behöver mest, som kan serietillverkas och som lättar importbördan.

Det är nödvändigt att ytterligare intensifiera specialiseringen och samarbetet inom produktionen så att verkstadsindustrin bättre kan möta sina uppgifter nu och i framtiden. Vad gäller detta problem har Centralkommitténs 3:e plenum fastställt ett detaljerat och långsiktigt handlingsprogram. Man märker

emellertid att genomförandet av detta program har fördröjts på många punkter och att många uppgifter som det har ställt inte har lösts. För att i framtiden kunna lösa detta viktiga problem är det nödvändigt att bättre och mer samordnat arbete utförs på regional och nationell nivå och att snäva lokala intressen eller departementsintressen och alla byråkratiska hinder övervinns. Industrins utveckling och struktur har alltid varit intimt förknippad med behoven inom andra sektorer av vår ekonomi. Detta har gjort det möjligt att bevara balansen mellan utvecklingen av industrin och jordbruket, så att industrin direkt kan tjäna utvecklingen av jordbruket. I överensstämmelse med denna korrekta och beprövade väg kommer industriutvecklingen under 5-årsplanen att mer intimt förbindas med jordbrukets behov av vidare modernisering och intensifiering. För detta ändamål planerar vi att öka produktionen av kemiska gödningsmedel 1975 så att den blir 77% högre än 1970 och uppgår till 330 000 ton och att ytterligare utvidga produktionen av kemikalier för bekämpning av växtsjukdomar. Jämsides med detta kommer produktionen av reservdelar för traktorer att fördubblas. Produktionen av nya jordbruksmaskiner och jordbruksutrustning kommer att startas. Åtgärder kommer att vidtagas för att framställa mer specialbehandlat kreatursfoder och att öka transportmedlen och annan reproduktionsmateriel som jordbruket behöver. Allt detta blir ett viktigt bidrag av vår socialistiska industri till jordbrukets utveckling.

Fastän arbetskraft, ekonomiska resurser och materiella tillgångar även under denna femårsperiod huvudsakligen kommer att användas för utvecklingen
der denna femårsperiod huvudsakligen kommer att användas för utvecklingen
av den tunga industrin, kommer inga överdrifter att tillåtas som kan skada eller bromsa utvecklingen av den lätta industrin. När det gäller att bestämma teras. Detta är alltjämt en viktig och orubblig princip när det gäller utvecklingen av vår industri.

Idag motsvarar vår produktion av masskonsumtionsvaror inte alltid folkets köpkraft som den borde göra. För att rätta till denna skiljaktighet skall under den femte femårsplanen produktionen av masskonsumtionsvaror ökas i snabbare takt än befolkningens penninginkomster. Denna ökning av masskonsumtionsvaror som planeras måste anses som ett oumbärligt minimum och inte som det maximum som bör åstadkommas. Därför bör partiets, statens och ekonomins organ göra sitt yttersta för att uppmuntra och stödja varje initiativ från arbetarna att öka produktionen av masskonsumtionsvaror, särskilt genom att sätta upp nya sektorer och branscher för de förnödenheter på vilka efterfrågan är störst. Kollektiven inom den tunga industrins företag bör också ge

större hjälp i denna riktning än de hittills har gjort. Producenterna av varor för dagligt bruk bör vidta alla nödvändiga åtgärder för att ovillkorligen genomföra planen enligt sortiment och kvalitet och komma så nära marknadens krav som möjligt. Ett läge har nu nåtts då oupphörliga ansträngningar är nödvändiga för att för folket framställa förnödenheter i större urval, som är billigare, men hållbara och mer attraktiva, utan att för ett ögonblick försumma kampen för kvantitet.

Dessa uppgifter för vår lätta industri är av betydelse politiskt lika mycket som ekonomiskt. De har att göra med folkets dagliga behov. Uppfyllandet av arbetarnas krav, den snabba penningcirkulationen och pengarnas ökade köpkraft beror på konsumtionsvarornas kvantitet, struktur och kvalitet.

Partiets Centralkommitté är helt övertygad om att arbetarna inom denna gren av vår ekonomi kommer att uppbjuda all sin styrka och kunskap för att åstadkomma en radikal förändring i denna riktning i syfte att med framgång uppnå och överträffa de mål som den 5:e femårsplanen ställt upp framför dem.

Huvudlinjerna i vårt partis politik för utvecklingen av jordbruket.

Ehuru målet är att förvandla det socialistiska Albanien till ett industriland, är jordbruket ännu vår främsta näringsgren. Vår ekonomis fasta förlitan på både industrin och jordbruket är en permanent princip, ett oundgängligt villkor för ökningen av dess självständighet. Av detta skäl har vårt partis politik för jordbruksutvecklingen alltid haft som mål att en mer djupgående socialistisk revolution på landsbygden också måste leda till en utveckling av jordbrukets produktivkrafter.

Och faktum är att varje år som går vittnar allt tydligare om riktigheten i vårt partis marxist-leninistiska politik även på detta område. Det socialistiska systemet har redan helt triumferat på vår landsbygd, och våra bönders hela liv, deras ekonomiska och sociala relationer, mentalitet och psykologi är under ständig omvandling på revolutionär grund. Jordbruket har gjort stora och allsidiga framsteg.

Vårt jordbruk vann ytterligare framgångar under den 4:e femårsplanen. 1970 var jordbrukets totala produktion 33 % högre än 1965. Icke desto mindre misslyckades jordbruket, på grund av en serie subjektiva och objektiva faktorer, med att uppnå alla de mål som uppställts för den 4:e femårsplanen. Detta i sin tur orsakade svårigheter och tillfällig snedfördelning i vårt folks ekonomi som ovillkorligen måste rättas till för att inte landets snabba och allsidiga

utveckling skall hindras.

Under den 5:e femårsplanen ökas befolkningens och ekonomins behov av lantbruksprodukter i större proportioner än förr. Detta leder till ett trängande behov av en snabb utveckling av jordbruket som därför bör ses som den avgörande länken för ett framgångsrikt genomförande av femårsplanen.

Huvudmålet, den grundläggande uppgiften för jordbruket även under den 5:e femårsplanen, är alltjämt att öka produktionen av brödsäd. För detta ändamål är det nödvändigt att se till att spannmålsproduktionen blir så pålitlig som möjligt och ökas i snabb takt från det ena året till det andra. 1975 planerar vi att öka spannmålsproduktionen med 50 - 55 % jämfört med 1970. Denna ökning tillgodoser befolkningens och ekonomins behov av spannmål under arbetet på att tillgodose kreatursbesättningens behov av kraftfoder i större utsträckning och på att ytterligare öka reserverna. Fullbordandet av denna uppgift kommer att bli en betydande seger.

Medan vi koncentrerar våra ansträngningar och resurser för att öka spannmålsproduktionen, måste vi kämpa precis lika hårt för att utveckla de andra grenarna av jordbruket, industriväxter och kreatursuppfödning, grönsaks- och fruktodling. 1975 väntas produktionen av industriväxter i allmänhet öka med 80 - 85 %, inklusive solros med 145 % jämfört med 1970. Betydande ansträngningar kommer även att göras för att utveckla kreatursuppfödningen och särskilt för att öka mjölkproduktionen med 68 - 72 %.

Vi talar alltid om att ändra sammansättningen på folkets mat, om att gära den mera välavvägd och rikare, och i enlighet med människans fysiologiska behov. För detta måste produktionen och a vkastningen av alla slags grönsaker och frukter ökas för att garantera det arbetande folket ett rikligt förråd av dessa året runt. På detta sätt kommer folket att förses med fler produkter av högt näringsvärde. Dessutom kommer möjligheterna att använda mer säd eller större arealer för boskapsskötsel att öka.

För att framgångsrikt genomföra de stora uppgifter jordbruket står inför är det nödvändigt att fortsätta på den riktiga vägen mot dess ytterligare intensifiering. Under den 5:e femårsplanen kommer stora och allsidiga investeringar att göras för detta ändamål, inte bara på slättlandet utan också i bergsområdena. Målet för detta är att uppnå tillräcklig produktivitet inom jordbruk och boskapsskötsel för att garantera den överväldigande delen av den ökning som totalproduktionen inom jordbruket skall uppnå under denna femårsperiod. Utvecklingen och intensifieringen av jordbruket kommer naturligtvis att bli störst på slättlandet. Samtidigt kommer uppmärksamheten och ansträngningar-

na att främja jordbruksutvecklingen i bergsområdena ätt ökas. Jämsides med intensifieringen av jordbruket är nyodlingen vår ständiga uppgift så länge det finns landområden som kan uppodlas och göras produktiva.

Utnyttjandet av ouppodlad jord och intensifieringen av jordbruket kräver framför allt en högre mekaniseringsgrad i arbetsprocessen. Utan denna komplexa mekanisering av arbetsprocessen överallt, på slätterna och i bergen, kommer inte vårt jordbruk att kunna uppnå de resultat som krävs av det och kooperativen kommer inte att helt kunna revolutionera sina begrepp om arbetet och det moderna jordbruket.

Vårt jordbruk kommer att få allt det behöver för att utföra sina viktigaste uppgifter under denna femårsperiod. Den materialla och tekniska grunden för jordbruksproduktionen utvidgas dag för dag. Det kooperativa systemet har förstärkts genom övergång från gruppens lilla begränsade egendom till stora kooperativ. Våra bönder är patriotiska och revolutionära, alltid beredda att kämpa och arbeta för socialismen och att utföra vad partiet har lärt dem. Arbetarna och jordbrukets kadrer har samlat erfarenheter under många år.

Men av den breda offentliga diskussionen av Centralkommitténs brev »Om behovet av radikala åtgärder för förbättringen av organisationen och stärkandet av arbetsdiciplinen inom jordbruket» framgår att det trots de vunna framgångarna finns betydande brister i jordbrukskooperativens och de statliga jordbrukens verksamhet. Dessa brister har sin grund i gamla konservativa åsikter om jordbruk, i gamla begrepp, former och metoder för ledning, arbetsorganisation och planering. Diskussionen visade också på ett övertygande sätt att alla möjligheter och gynnsamma sociala och ekonomiska villkor finns för att de statliga jordbruken och jordbrukskooperativen på kort tid skall kunna förvandlas till utvecklade ekonomier med hög produktivitet.

För att fullgöra uppgiften att höja kooperativen till tidsenliga ekonomier är det nödvändigt att gå vidare i specialisering. Vårt jordbruk kan inte utvecklas framgångsrikt med »mosaikartade» hushåll som planerar alla slags växter och föder upp all slags boskap. Det bör inte heller ha en sträng, ensidig specialisering. Det behöver en specialisering som tillåter en riktigare, mer rationell koncentration och fördelning av gröda och boskap både mellan de olika distrikten och mellan kooperativen inom ett och samma distrikt. Slutmålet för specialiseringen inom jordbruket är att öka produkterna från jordbruk och boskapsskötsel i allt större proportioner, under ständig sänkning av samhällsutgifterna per produktionsenhet.

Specialiseringen inom varje jordbrukskooperativ eller distrikt bör stödjas

på ekonomiska argument, grundade på en allsidig syn och får inte göras i en handvändning. I samband med specialiseringen kräver lösningen av problem som sammanhänger med moderniseringen av kreatursuppfödningen särskild uppmärksamhet. Intensiv boskapsskötsel kan inte baseras på vare sig fåret eller geten som traditionellt har varit förhärskande i vårt lands jordbrukshushåll. Därför uppstår nödvändigheten av att inom en relativt kort period åstadkomma en radikal förändring i vår boskapsskötsels struktur, så att ökningen av kor prioriteras och antalet får och getter på denna grundval begränsas enligt en uppgjord plan. Å andra sidan måste ansträngningarna att intensifiera boskapsskötseln absolut förbindas med att nödvändiga foderförråd garanteras både för boskapen inom den socialistiska sektorn och for kooperativmedlemmarnas husboskap. För att avancera snabbare i denna riktning är det nödvändigt att bekämpa de konservativa uppfattningar som djupt rotats bland våra bönder under en mycket lång tid då extensiv boskapsskötsel var förhärskande.

De svåra uppgifter som ställts för att omvandla kooperativen till högkooperativa ekonomier kan inte framgångsrikt utföras utan att lägga hela jordbruket på en bredare och djupare vetenskaplig grund. Tiden har kommit då kooperativens arbete måste förenas bättre och mer intimt med vetenskapliga rön, då vetenskapen måste införas i större utsträckning inom alla grenar av jordbruket, då den vetenskapliga agronomins direktiv måste stärkas och dess krav måste följas i rätt tid och till punkt och pricka i varje produktionsprocess. Därför uppmanar vårt parti arbetarna, kooperativmedlemmarna, specialisterna och alla ledarna av jordbrukshushåll att oavlåtligt studera och ivtigt tillämpa vetenskapens och agronomins resultat.

Förverkligandet av de många uppgifterna inom jordbruket kräver att varje arbetsför person på landsbygden, man eller kvinna, pojke eller flicka, tar itu med arbete året runt, sommar och vinter, i bra och dåligt väder. Det är likaledes nödvändigt att varje arbete inom jordbruket utförs under sträng socialistisk diciplin. Inte en enda arbetstimme får förloras. Överallt och vid alla tidpunkter bör arbetet utföras på basis av väletablerade arbetsnormer baserade på vetenskapliga krieterier och på avancerad erfarenhet som kan tjäna till att mäta upp det utförda arbetet med lika stor noggrannhet som i industrin.

Under vårt nuvarande utvecklingsstadium är jordbruket i stort behov av specialister och kadrer, av kvalificerat folk som älskar jordbruket av hela sitt hjärta och som är nära knutna till byn. För att uppfylla dessa behov så snabbt som möjligt skall åtgärder vidtagas för att över hela landet sätta upp ett brett nät av tekniska yrkesskolor som skall besökas av byungdomen, de kooperativa bön-

derna och alla som vill ställa alla sina ansträngningar och idéer i jordbrukets tjänst. Dessutom är det nödvändigt att söka efter mer lämpliga former för ersättning åt det arbetande folket inom jordbruket, som stimulerar till ökad produktion och bättre arbetskvalitet och som måste ta hänsyn till deras arbetserfarenhet, deras kvalifikationer, arbetets svårighet osv.

Under det nuvarande stadiet av uppbyggandet av socialismen bör vi ytterligare intensifiera arbetet med att minska de väsentliga skillnaderna mellan landsbygd och stad. De resultat som nåtts i detta avseende är stora, men de måste förbättras ytterligare, fast grundade på den verkliga situationen på vår landsbygd, på våra specifika nationella särdrag och ekonomiska möjligheter.

Partiets centralkommitté har kommit till slutsatsen att de nuvarande ekonomiskt starka kooperativen på slätterna bör omvandlas till kooperativ av en högre typ, där staten deltar direkt med återbetalningsfria medel. Dessa kooperativ skall fortfara att vara gruppens kollektiva egendom, medan staten hjälper dem med kapitalinvesteringar som är större än deras odelbara fonder, tillåter och förser dem med mer maskiner, stambokförd boskap, speciellt utsäde osv. Ehuru de distributionsförhållanden som uppkommer av gruppens egendom bevaras i dessa kooperativ och medlemmarna behåller sina privata jordlotter, blir formerna för ledning, arbetsorganisation och avlöning ungefär eller precis som på de statliga jordbruken. Kooperativmedlemmarna avlönas efter arbetsinsats med en garanterad inkomst grundad på kooperativets inkomst.

Etablerandet av de högre kooperativen är av stor teoretisk och praktisk betydelse för vårt socialistiska jordbruks nutid och framtid och för det fullständiga uppbyggandet av socialismen på landsbygden. Det omedelbara syftet med denna åtgärd är att åstadkomma en snabbare utveckling av jordbruket på vårt lands bördigaste fält och att garantera en stabil produktionsökning av de jordbruks- och kreatursprodukter som vårt folks ekonomi mest behöver. Å andra sidan kommer dessa kooperativ att representera en högre nivå i fråga om socialisering av gruppegendomen och bringa den närmare hela folkets egendom. Livet, det socialistiska uppbyggandets revolutionära praktik, kommer senare att visa oss de andra stadier som denna process måste genomgå. Det kommer att visa sig vilka åtgärder som bör vidtagas för att gradvis eliminera de skillnader som idag finns mellan dessa båda former av socialistisk egendom.

Vårt parti har alltid betraktat förbättrandet av livet på landsbygden som ett principiellt problem av största betydelse då det gällt att stärka alliansen mellan arbetarklassen och bönderna, minska skillnaderna mellan stad och landsbygd och förbättra folkets allmänna välstånd. Vårt parti har alltid betraktat varje

ståndpunkt som inte tar hänsyn till böndernas behov och intressen som en o-medvetet kvardröjande underskattning av landsbygden, som en yttring av borgerlig ideologi.

Beslutsamt och i enlighet med den riktiga marxist-leninistiska vägen i fråga om de ekonomiska banden mellan jordbrukskooperativen och staten har systemet med obligatorisk leverans av spannmål till staten avskaffats och systemet med frivilliga leveranser har etablerats, med prisskillnad mellan bergsområdena och slätterna. Det har också beslutats att industriprodukter som används för reproduktion i jordbruket skall säljas till kooperativen till samma priser som för de statliga jordbruken. För att närma landsbygdens levnadsförhållanden till stadens skall landsbygdens tillgång på industriprodukter och livsmedel förbättras. Landsbygdens behov av utbildning, kultur och sjukvård skall tillgodoses i större utsträckning än hittills med samhälleliga medel. En viktig seger för vårt socialistiska system är grundandet av pensionssystemet för alla kooperativmedlemmar med utnyttjande av medel från staten och från kooperativen själva. Denna åtgärd är av stor politisk, ekonomisk och social betydelse för våra arbetande bönder. Detta är ännu ett steg mot bättre välstånd för våra kooperativa arbetare, mot ett närmande av landsbygdens levnadsvillkor till stadens, och kommer att tjäna som en kraftig sporre till framsteg för jordbruket och vår socialistiska landsbygd.

De uppgifter som 5-årsplanen tilldelar jordbruket är stora och svåra men inspirerande och möjliga att förverkliga. Deras syfte är att förvandla våra slätter, åkrar, betesmarker och berg till blomstrande trädgårdar som kan ge rik avkastning och göra folket rikare och mer välmående. Vi bör utnyttja allting klokt och sparsamt. Ingenting bör undgå vår kooperativbondes vakna ögon, klara förstånd och outtröttliga hand, från jorden till dess produkter, från djur till gräs, från bin till blommor.

Partiets Centralkommitté är helt övertygad om att de uppgifter vi har framför oss kommer att förvandlas till ett militant arbetsprogram för våra kooperativa bönder och alla jordbruksarbetarna. Jordbruket och dess snabba utveckling och modernisering är ett problem som alltmer bör bli en angelägenhet för hela folket och hela vårt nationalhushåll.

Höj effektiviteten i investeringarna och byggnadsverksamheten.

Det praktiska genomförandet av det storslagna programmet för vårt lands ekonomiska och sociala utveckling under den femte 5-årsplanen kräver att vi anslår lämpliga ekonomiska och materiella medel för investeringar och byggnadsverk-

samhet. Även under denna femårsperiod kommer våra inhemska resurser att svara för den överväldigande delen av dessa medel, som alltid i enlighet med den riktiga revolutionära principen att lita till egna krafter. Under dessa omständigheter blir höjandet av dessa investeringars ekonomiska effektivitet och en stramare sparpolitik av särskilt stor betydelse.

Under den femte 5-årsplanen väntas kapitalinvesteringarna öka med 70-75% jämfört med den fjärde 5-årsplanen. Investeringsvolymen under denna femårsperiod blir större än de investeringar som gjordes under de 21 åren från 1946 till 1966. Investeringarna för industrins utveckling är nästan 2,5 gånger större än i den fjärde 5-årsplanen och svarar för 66% av de totala investeringarna för den ekonomiska och kulturella utvecklingen.

Så stora investeringar saknar tidigare motstycke i vår ekonomi och är ett tecken på dess ständigt växande styrka. Det är en stor framgång för vår ekonomi att kunna anslå dem. Samtidigt är vi medvetna om att de inte utgör någon liten börda för vår nuvarande nationalinkomstnivå och kräver en avsevärd ökning av investeringsfonden, så att normen höjs med 34 - 37 %. Upprätthållandet av en så hög sparnivå dikteras av en rad inre och yttre ekonomiska och politiska faktorer, som gör det nödvändigt att under denna femårsperiod genomföra det storslagna program som förutses för vår ekonomiska utveckling, särskilt för industrin, och att skapa en mäktig och stabil ekonomi som är obunden av varje oväntad utveckling som kan uppstå.

Vår uppgift att framgångsrikt ta itu med detta behov underlättas väsentligt genom den stora, frikostiga och internationalistiska hjälp som våra bröder i Folkrepubliken Kina ger vårt land för denna femårsplan. Detta är ännu ett påtagligt uttryck för den uppriktiga och revolutionära vänskap som förenar det albanska folket med det kinesiska folket och som förenar våra båda marxist-leninistiska partier. Det albanska folket och dess Arbetets Parti tackar av hela sitt hjärta det kinesiska folket, Kinas ärorika Kommunistiska Parti och ordförande Mao Tsetung för den broderliga hjälp de ger oss att bygga socialismen, att göra vårt socialistiska fosterland rikt och mäktigt.

I syfte att maximalt tillgodose vår ekonomis behov måste vi se till att varje projekt, fabrik, sektor och produktionsgren som just byggts upp eller återuppbyggts planeras till lägsta kostnad, att varje krav utöver planen bekämpas och att man upprätthåller en sträng sparpolitik i fråga om råvaror, elkraft osv. Alla projekt avsedda för byggnadsverksamhet bör ses från denna synpunkt. Mycket större omsorg än hittills bör ägnas åt att hushålla med finansiella och materiella resurser och särskilt sekundära investeringar.

Alla åtgärder måste vidtagas i fråga om organisation, teknik och planering för att bygga projekten i tid och stegvis sätta dem i drift utan att vänta tills de är helt färdiga. Varje försening eller dröjsmål i planen för deras fullbordan binder resurser och skapar andra icke önskvärda följder.

Under denna 5-årsplan står byggnadsarbetarna inför en stor uppgift. För att genomföra den måste de vidta alla nödvändiga åtgärder för att införa industriella metoder i större skala i byggnadsarbetet och öka mekaniseringen i arbetsprocessen från det mycket enkla till det mycket komplicerade, särskilt på stora jobb, för att så mycket som möjligt spara arbetskraft. Organisationen av arbetet och den tekniska diciplinen måste höjas till en sådan nivå att byggen förvandlas till löpande band för att förverkliga partiets militanta paroll: »Bygg fortare, bättre och billigare!»

Erfarenheten har visat att anläggningarnas effektivitet inte kan höjas utan bättre utförande. Trots att förbättringar har gjorts måste åtgärder vidtagas för att förenkla utförandet och bekämpa varje tendens till onödigt tung konstruktion liksom att sprida bruket av lättast möjliga konstruktioner. Arkitekturens problem förtjänar ännu större uppmärksamhet för att den skall bli mer effektiv och omväxlande, så att våra städer och byar blir vackrare och så väl som möjligt anpassade till ett kultiverat liv för det arbetande folket.

För ett framgångsrikt genomförande av det stora byggnadsprogrammet måste särskild uppmärksamhet ägnas åt byggnadsmaterialindustrin, vars utveckling och modernisering är nödvändig om den skall klara av allt byggande i städerna och på landsbygden. Det är hög tid för denna industrigren att öka produktionen av monteringsfärdiga element i allmänhet och särskilt av sådana som är lättare att sätta ihop, samt att påbörja produktionen av ersättningsmaterial för svårtillgängligt material. De olika transportsystemen skall vidareutvecklas för att klara samhällsproduktens och byggnadsverksamhetens ökade transportbehov under 5-årsperioden. Särskilt järnvägstransporten, som under våra förhållanden erbjuder de största ekonomiska fördelarna, kommer att ytterligare intensifieras. För detta ändamål kommer järnvägsnätet att utvidgas och de viktigaste industrianläggningarna kommer att förbindas genom järnvägslinjer. Som resultat härav kommer järnvägstransporten nästan att tredubblas och kommer att svara för ca 41 % av den totala transportvolym som planerats av Kommunikationsdepartementet. I enlighet med vårt lands territoriella förhållanden kommer väg- och sjötransporter att ytterligare utvidgas.

Arbetsproduktiviteten måste oupphörligt ökas i högsta takt.

Med de proportioner som samhällsproduktionen nu har antagit i vårt land kan man inte räkna med att upprätthålla dess höga utvecklingstakt utan att samtidigt höja arbetsproduktiviteten. För utvecklingen av vår ekonomi kommer vi därför att följa samma kurs som hittills och harmonisera ökningen av antalet arbetare med ökningen av arbetsproduktiviteten. Detta är alltjämt en principfråga för utvidgad socialistisk reproduktion. Ytterst handlar detta om den korrekta lösningen av sådana ekonomiska och sociala problem som nominella löneökningar för arbetarna, kostnadsreduktion och ökad sparkvot, undvikande av massflykt av arbetskraft från landsbygden till städerna, etc. Därför bör oavbruten ökning av arbetsproduktiviteten i allt högre grad bli det främsta sättet att främja utvecklingen av vår industri och ekonomin som helhet. Våra arbetare och kooperativa bönder, specialister och kadrer bör ständigt bemöda sig om att finna sätt att öka produktiviteten och att spara och underlätta människans arbete så mycket som möjligt.

De framgångar som redan uppnåtts i fråga om att höja arbetsproduktiviteten i vår ekonomi är inte obetydliga. Men under den fjärde femårsplanen fanns det en del brister i form av planerade mål för produktivitetsökning som inte uppnåddes. Som en följd av den långsamma ökningstakten i arbetsproduktiviteten berodde den industriella produktionsökningen nästan helt på att antalet arbetare ökades utöver den planerade nivån. Detta orsakade bristande balans mellan produktionsökning och lönefond. Detta bör naturligtvis betraktas som en tillfällig företeelse i vår ekonomi, men ändå något som måste övervinnas så snart som möjligt.

Det finns stora, allsidiga och outtömliga möjligheter och reserver för en snabb produktivitetsökning i vår ekonomi. Med utgångspunkt från denna verklighet måste vi se till att ökningen av arbetsproduktiviteten under denna femårsplan svarar för ca 70 % av samhällsproduktionens ökning och 56 % av den industriella produktionsökningen. 90 % av ökningen i byggnadsvolymen och ca 80 % av jordbrukets produktionsökning skall komma från produktivitetsökningen inom jordbruk och boskapsskötsel. Detta är en av planens viktigaste uppgifter, som bör bearbetas i allt sitt allvar av Partiets organ, staten och ekonomin, arbetarklassen, jordbrukskooperativen och alla kadrer och specialister.

För att fullgöra uppgiften i fråga om arbetsproduktivitetens oavbrutna och snabba ökning bör våra huvudansträngningar koncentreras på att fördjupa den tekniska och vetenskapliga revolutionen. Tekniskt framåtskridande i vårt land har redan blivit ordningen för dagen och har förvandlats till en bred rörelse av

de arbetande massorna i staden och på landsbygden. Vår uppgift är att utvidga denna rörelse och ständigt föra den framåt och föra en beslutsam kampanj mot konservativa begrepp, byråkratiska metoder och allt annat som hindrar dess framsteg. Det viktiga är att de tekniska och vetenskapliga framstegen bör innefatta alla de materiella faktorer på vilka samhällsarbetets produktivitetsökning beror, först och främst redskap, maskiner, utrustning och instrument, i syfte att införa en högre och mer komplex mekaniseringsnivå i arbetsprocessen och en mer fullkomlig teknik och organisation i produktionen. Goda resultat har uppnåtts i mekaniseringen av arbetsprocessen sedan Centralkommitténs tredje plenum och kampen för att genomföra dess beslut. Framstegen har emellertid varit långsamma när det gällt att lösa detta problem och vi är ännu långt ifrån att ha uppnått de mål som Centralkommitténs 9:e plenum uppställer för oss. Det är därför väsentligt att Partiet, staten och de ekonomiska organen tar ett fast grepp om detta arbete, och för varje ministerium, företag, verkstad, fabrik, gruva, jordbrukskooperativ och statligt jordbruk måste individuella mekaniseringsprocesser göras upp eftersom manuellt arbete fortfarande är vitt utbrett inom alla sektorer av vår ekonomi.

Införsel av högeffektiva maskiner från utlandet kommer att fortsätta att spela en viktig roll i mekaniseringen, men detta skall alltid ske inom resurserna för vår ekonomi. Problemet är att mekaniseringen på bred front måste ske genom våra stora inhemska reserver och möjligheter, med de fonder som vi har till vårt förfogande och med våra underbara människor, alltifrån de enklaste mekaniska saker för massbruk till modernisering av hela fabriker och verkstäder, såsom sker i många fall.

Det finns en stor inhemsk reserv för en höjning av arbetsproduktiviteten även i den fortsatta förbättringen av tekniska processer. En radikal förbättring eller förändring i den nuvarande tekniken lägger en tung börda på de teknologiska myndigheterna, de som sysslar med byggnadsverksamhet och laboratorierna, som bör arbeta efter ett program och med framsynthet. I detta avseende är det nödvändigt att institutionerna för vetenskaplig forskning, konstruktion och undervisning utvidgar sitt bistånd och allsidiga deltagande.

Men för att en förändring i de materiella produktivitetsfaktorerna skall ge maximal effekt är det nödvändigt att den förenas med en ökad roll för arbetarna som den avgörande produktionsfaktorn. Våra mest omedelbara reserver och möjligheter till att öka arbetsproduktiviteten bör sökas i ett bättre utnyttjande av arbetstiden och i upprättandet av en sund proletär arbetsdisciplin genom intensifiering av både den statliga övervakningen och arbetarklassens direkta kontroll.

För att leda detta problem på rätt väg måste partiets, statens och ekonomins organ vidta alla de konkreta organisationsåtgärder som är nödvändiga för att stärka arbetets brett upplagda och detaljerade organisation. Aktionerna med koncentrerade slag har utgjort strålande exempel på perfekt arbetsorganisation och medveten revolutionär diciplin. Vi måste utvidga denna goda erfarenhet till varje företag och kooperativ, sektor och brigad, till varje jobb.

Vår snabba ekonomiska utveckling, det snabba införandet av avancerad utrustning och teknik och tillämpningen av nya och effektivare arbets- och produktionsmetoder ställer alltfler nya krav på arbets- och ersättningsnormer. Om dessa krav betraktas öppet i ljuset av den nuvarande situationen på detta område, framträder ett antal viktiga problem som behöver lösas. För det första uppstår problemet att utvidga arbetandet efter normer överallt och att reducera antalet arbetare som arbetar utan normer till ett minimum. Alla nödvändiga åtgärder bör också vidtagas för att snarast möjligt uppställa tekniska arbetsnormer baserade på vetenskapliga kriterier. Vad arbetsersättningen beträffar är det nödvändigt att ytterligare förbättra dess former och därvid alltid hålla i minnet den socialistiska principen »åt var och en efter arbete», differentiering efter kvalifikationer, och uppmuntran till ökad produktivitet och produktion utan försämrad kvalitet.

Den stora uppgiften att höja arbetsproduktiviteten snabbare kan inte utföras utan att höja skickligheten, den yrkestekniska nivån hos arbetarklassen, bönderna och alla de arbetande massorna. Å andra sidan bestäms detta också av den högre materiella och tekniska basen för produktionen och av de moderna maskiner och fabriker som kommer till användning och som inte kan ge önskade kvantitativa och kvalitativa resultat utan kvalificerad arbetskraft.

Folkets levnadsstandard måste ständigt höjas.

Hela vår ekonomiska, politiska och sociala utveckling har alltid haft som mål att tjäna folkets intressen och att tillförsäkra det ett liv i lycka och välstånd, frihet, demokrati och oberoende. Under den femte femårsplanen kommer därför varje ansträngning att göras för att så mycket som möjligt tillgodose folkets allt större materiella och kulturella krav.

Vårt parti kommer att fortsätta sin korrekta politik för ökat välstånd: att uppnå allmänt välstånd för hela folket; att tillgodose arbetarnas mest trängande och omfattande ekonomiska, kulturella och sociala behov; att ständigt minska skillnaderna i fråga om inkomst och levnadsstandard mellan stad och landsbygd och mellan olika befolkningsgrupper.

Den praktiska tillämpningen av denna politik under den femte femårsplanen har fått sitt uttryck i ökningen av nationalinkomsten och dess slutliga användning. 1975 skall nationalinkomsten öka med 55 - 60 %, konsumtionsfonden med 50 - 55 %, och inkomsten per capita av befolkningen med 14 - 17 % jämfört med 1970, medan detaljhandelns omsättningsvolym kommer att öka med 36 - 39 %.

Den samhälleliga konsumtionsfonden har fastställts till en nivå som skall kunna tillgodose befolkningens krav på utbildning, kultur, sjukvård, socialförsäkring och vissa andra sociala behov. 1975 kommer statens utgifter per capita för dessa behov att öka med 60 % över 1970 års nivå och kommer att motsvara 22-27 % av den totala konsumtionsfonden. Dessa utgifter, som är mycket höga, uttrycker inte bara vår ständigt växande ekonomiska styrka, utan också vårt socialistiska systems överlägsenhet jämfört med det kapitalistiska och revisionistiska systemet. Endast det socialistiska systemet befriar arbetarna helt från den ständiga ängslan och de svårigheter de möter när det gäller att tillgodose sina tehov av utbildning, kultur och sjukvård i de kapitalistiska länderna.

I kampen för att utföra vår uppgift att höja folkets välstånd så väl som möjligt måste vår socialistiska handel spela en mycket viktig roll. All vår kommersiella verksamhet bör direkt anpassas till att förse folket regelbundet och oavbrutet med de varor de mest behöver, att distribuera allt som industrin och jordbruket producerar och som folket behöver och skicka det till konsumenten i tid, att tjäna det arbetande folket på bästa sätt. Handelns ekonomiska och sociala uppgift är att spela en större roll och utöva ett mer aktivt inflytande än den hittills har gjort, genom att stimulera produktionen av kvalitetsvaror och att öka deras räckvidd liksom att förhindra produktionen av sådana varor som är av dålig kvalitet eller inte omtyckta av allmänheten. Därför bör handelns organ och alla dess arbetare ständigt studera och i detalj göra sig förtrogna med konsumenternas krav och med skillnader i behov som finns bland olika grupper av arbetare i olika distrikt.

Det är av mycket stor principiell och praktisk betydelse att få god och allsidig kunskap om hur arbetarna lever, hur man skall göra deras liv lättare och om den både kollektiva och individuella service som bör ordnas för dem. I detta sammanhang bör större ansträngningar än hittills göras för att utvidga och förbättra kommunal service, för att skapa bättre förhållanden för folket när det gäller att tillbringa sin fritid, osv. Framför allt måste åtgärder vidtagas för att höja dessa tjänsters kulturella nivå, förbättra deras kvalitet och så mycket som möjligt förkorta den tid som behövs för att utföra dem.

Särskilda ansträngningar bör göras för att förbättra tillförseln av dricksvatten till byarna och förena dem med landsvägar. För lösningen av dessa båda problem bör alla våra kooperativa bönder samlas. Staten bör ge större hjälp än hittills när det gäller att ställa ekonomiska och materiella medel, kadrer, specialister och tekniker till förfogande, medan städerna bör ge all hjälp de kan. Den stora revolutionära erfarenhet som samlades under massaktionen för elektrifieringen av alla byar bör utnyttjas och ytterligare berikas för lösningen av nyssnämnda problem.

Den förändring som har börjat i bostadsbyggandet kommer att bli mer uppenbar under denna femårsperiod. Med sociala investeringar och arbetarnas direkta bidrag genom frivilligt arbete under den femte femårsplanen kommer 40.000 nya våningar att byggas i städerna och i arbetscentra mot 29.000 under den fjärde femårsperioden. Detta kommer att i hög grad bidra till att normalisera bostadsproblemen för arbetarna i städerna. Detta är ett djärvt företag som framhäver vårt socialistiska systems överlägsenhet framför kapitalismens och vårt partis intresse att lösa detta akuta problem i våra arbetares liv.

Ett lyckligt och glatt liv för vårt folk vore meningslöst och ouppnåeligt om man inte skyddade dess hälsa. Omsorg om människornas hälsa och längre livslängd har därför varit och kommer i fortsättningen att vara en integrerande del av partiets politik för deras välfärd. Allsidig omsorg för att skydda moderns och barnets hälsa genom att radikalt förbättra deras diet och medicinska behandling kommer att bli föremål för särskild uppmärksamhet från hela vårt samhälles, vårt partis och statens sida.

Förbättra ytterligare ledningen av vår ekonomi.

Det uppnådda stadiet av det socialistiska uppbygget och de nya uppgifter som ligger framför oss, kräver en ytterligare förbättring av vår ekonomis organisation och förvaltning, så att de grundas på en mera välgrundad vetenskaplig basis. Fastän detta problem varken är nytt eller oupptäckt, bildar det idag en av de grundläggande länkar som vi måste ta fasta på för att kunna ge utvecklingen av hela vår ekonomi ytterligare kraftfullt stöd.

Våra försök att förbättra förvaltningen av ekonomin härrör från sanna marxist-leninistiska principer och de är verkligen motsatsen till de revisionistiska begreppen och praktiken. Erfarenheten hittills visar, att den så kallade arbetarnas självstyrelse eller Chrusjtjov-revisionisternas ekonomiska reformer ledde till kapitalistisk degeneration av den socialistiska ekonomin och till kapitalismens återuppståndelse. Hela världen är mycket väl medveten om de revisionistiska

ideernas negativa följder för organisationen och skötseln av ekonomin. De är ett odiskutabelt, allmänt bevis på den revisionistiska teorins och praktikens ekonomisk-sociala utveckling.

Många beslut, som har med den ekonomiska förvaltningens förbättring att göra, framlades korrekt vid Centralkommitténs tionde plenum och många av dem verkställs nu med framgång. För att förekomma varje yttring av överdriven centralism och byråkratiskt förmyndarskap har basens kompetens utsträckts. Folkrådens verkställande kommittéer och ekonomiska företag har försetts med mera finansiella och materiella medel både för att utarbeta och verkställa planen. Skötseln av ekonomin har blivit mer flexibel och fungerar mer självständigt, ansvaret hos basen, företaget, har ökats. Emellertid - för att ytterligare stärka denna utveckling är det väsentligt inte bara att de åtgärder som skall vidtagas verkställs i en skapande anda, utan det är också väsentligt att finna nya bättre och effektivare sätt och former för deras verkställande.

Vilka är de huvudsakliga problem som borde tilldra sig vår uppmärksamhet för en bättre ekonomisk administration på den ekonomiska utvecklingens nya nivå? De är: höjandet av det företagsledande arbetet i de ekonomiska organen till en högre nivå, att placera in det på en mera välgrundad, vetenskapliga basis, att förbättra administrationsmetoderna på grundval av fördjupad kunskap om de ekonomiska lagarna och ytterligare vidgat deltagande av de arbetande massorna i administrationen av vår ekonomi.

Ytterligare förbättring av den ekonomiska förvaltningen kräver först och främst att statens organiserande roll förstärks i nivå med de nya uppdragen. Uppdragen för de statsorgan, som styr vår ekonomi är nu större och har blivit mer komplicerade och komplexa. Varje inskränkning av dem, som ibland sker, till endast behandling av operativa problem, är ensidig och skadlig.

Statsorganen och deras kadrer kan inte effektivt styra vår ekonomi utan att göra mer och bättre arbete för att analysera och förklara partiets ekonomiska politik, dess direktiv och cirkulär utan att söka och finna de bästa och mest effektiva sätten att omsätta dem i praktiken. Det är nödvändigt att de ägnar mer uppmärksamhet än hittills åt studiet av de brådskande och näraliggande fundamentala problem, som rör den ekonomisk-sociala utvecklingen i vårt land.

Förbättringen av den ekonomiska förvaltningen har väckt frågan om förstärkning av den vetenskapliga karaktären hos vår planering som en akut, aktuell uppgift. Lösningen på många ekonomiska och sociala problem i samband med bygget av det fullständigt socialistiska samhället kräver mer än en femårsplan. Därför borde vi parallellt med femårsplanerna skissera mera långtgående

ekonomiska perspektiv-planer. Huvudsyftet med dessa planer skall vara att förutsäga utvecklingens huvudlinjer för ekonomin som helhet, för dess olika branscher, för de viktigaste industri- och jordbruksprodukterna och ge riktningen för utvecklingen inom utbildning, kultur och vetenskap osv.

För att femårsplanerna och de ännu längre förutsägelserna om ekonomisk utveckling ska kunna bli så realistiska som möjligt måste våra sociala behov fastställas mycket noggrant på grundval av systematiska, detaljerade och mångsidiga observationer, studier, analyser och generaliseringar av många slag, och på tekniska, ekonomiska och finansiella kalkyler. Syftet med allt detta är att göra det möjligt för partiet och statsorganen att välja den optimala varianten.

För att förstärka den vetenskapliga karaktären hos planeringen krävs ett ökat användande av de vanliga analytiska metoderna för jämförelser, standardisering och beräkning. Dessutom bör arbete utföras för att introducera och införa i praktiken de nya metoderna, som grundar sig på matematik, programmering och modern data-utrustning, när det gäller planering och ekonomiska kalkyler. Den nuvarande utvecklingsnivån vid våra ekonomiska företag ställer uppgiften att bättre förena metoderna för administrativ ledning med metoderna för ekonomisk ledning. Ökningen av produktionen i varje bransch i vår ekonomi, behovet av att rikta vår uppmärksamhet mot kvalitet, att använda ny teknik, modern teknologi och att hela tiden avslöja felaktigheter och brister inom ledningen av produktionen kräver kunskap om och medveten tillämpning av socialismens objektiva lagar. För att övervinna bristerna är det viktigt att öka initiativet och oberoendet i basens handlande och att förstärka systemet med ekonomiskt självförsörjande företag, användandet av ekonomiska hävarmar, plandiciplin och finansiell diciplin. Intäkts- och kostnadskalkyl, jämförelse mellan utfört arbete och uppnått resultat, borde bli en oeftergivlig norm, efter vilken man räknar ut den planerade fördelningen av kvoterna och deras uppfyllande. Nödvändigheten av att bättre förena administrativ ledning av produktionen och ekonomisk ledning har aktualiserat problemet med att organisations- och ledningsstrukturen även de bör anpassas så att de underlättar denna förening.

Förbättring av den ekonomiska förvaltningen är otänkbar utan deltagande av arbetarklassen, kollektivjordbrukarna och alla arbetare, utan deras överinseende över de ekonomiska organens verksamhet. Detta är inte önsketänkande utan en logisk följd av den masslinje som troget genomförs, och som garanterar att produktionen kommer att öka och att den socialistiska grundvalen aldrig kommer att förändra sin natur. Framgent borde mera göras för att uppmuntra och

ge större handlingsfrihet till deltagande, kontroll, initiativ och skapande tänkande hos massorna, när de ska göra upp och genomföra de ekonomiska planerna, när de skall fördela och bestämma de tekniskt-ekonomiska indexen, produktiviteten, arbetsnormerna, materialåtgången, genomdrivandet av ordning och arbetsdiciplin, och när det gäller att öka produktionen och förbättra kvaliteten, ja — i fråga om allting — från det minsta till det allra största.

Större deltagande och kontroll från massorna, speciellt arbetarklassen, skall alltid löpa parallellt med ökande moraliskt och ekonomiskt ansvar hos individen för produktionens, företagets eller kooperativets väl och ve, för det samvetsgranna och snabba fullgörandet av statsorganens beslut och för ordningen och disciplinen i arbetet.

Kamrater.

Den femte femårsplanens uppgifter är ytterligare ett betydande och viktigt steg i riktning mot byggandet av det fullständigt socialistiska samhället. Det är djärva uppgifter, men väl genomtänkta och korrekt beräknade. Vi är optimistiska och förvissade om att de kommer att utföras med framgång.

Vid en återblick över fullbordandet och uppfyllelsen av den fjärde femårsplanens uppgifter, vilka också var mycket omfattande och djärva, kan man inte annat än förvånas över vårt partis och folks kolossala styrka.

Vi tar nu med stor entusiasm itu med förverkligandet av den nya femårsplanen, förvissade om det förflutnas storslagna resultat och med den inspiration som vår strålande framtid ger oss.

Vårt folks hjältemod, visdom och kunskap, i kombination med dess realistiska optimism och entusiasm, kommer att förvandla siffrorna även i denna femårsplan till materiella nyttigheter för folket, fosterlandet och socialismen, kommer att uträtta underverk och höja prestigen för vårt heroiska parti och höja det socialistiska Albaniens ära ännu högre.

III. STÄRKANDET AV PROLETARIATETS DIKTATUR OCH VIDAREUTVECKLANDET AV DEN SOCIALISTISKA DEMOKRATIN

Kamrater,

revolutionens nyckelproblem har varit och kommer att förbli uppnåendet av kommunismens seger, problemet med statsmakten, problemet med proletariatets diktatur. På vilket område än klasskampen mellan de två vägarna — den socialistiska och den kapitalistiska - utkämpas, politiskt, ekonomiskt, ideologiskt, kulturellt eller militärt, är det i sista hand en strid om frågan ifall proletariatets diktatur skall bevaras och stärkas, eller degenerera och störtas, i likhet med vad som skett i Sovjetunionen och flera andra länder. Vårt parti har alltid denna avgörande marxist-leninistiska lärdom i åtanke, och den har helt bekräftats av praktiken.

De år som förflutit sedan partiets femte kongress, har varit fyllda av allsidig kamp av partiet, arbetarklassen och hela folket för en vidareutveckling av den socialistiska revolutionen på det politiska området. Detta har varit en kamp för bevarandet, stärkandet och förbättrandet av proletariatets diktatur, för utrensning av alla spår av inflytande från det gamla samhället, för undvikande av en revisionistisk borgerlig degeneration, för att öka statens aktiva roll på alla områden av det fullständiga bygget av det socialistiska samhället.

Hela denna kamps udd har riktats mot byråkratin, för en ytterligare utveckling av den socialistiska demokratin. Dess resultat kan ses och kännas inom alla områden av vårt nationella liv. Banden som förbinder statsmakten med massorna har ytterligare stärkts och fördjupats. Statsapparaten har befriats från en avsevärd byråkratisk börda och har blivit effektivare och mera funktionsduglig, den har bringats närmare basen och dess problem. Massornas initiativ och självständiga handlande, deras intresse och aktiva deltagande i statens affärer har ökat som aldrig förr. Det arbetande folkets, i första hand arbetarklassens, kontroll över apparaten och ledarna, över hela landets liv, har blivit mäktiga och effektiva medel för att förbättra arbetet inom alla områden. För-

bindelserna mellan kadrerna och massorna har givits en korrektare grund, en sak som ytterligare har stärkt det ömsesidiga förtroendet och nära samarbetet mellan dem. De valda statsorganens arbete på alla nivåer har fått nytt liv och dessa organ utövar sin kompetens och sin kontroll över de verkställande organen och administrationen bättre och bättre. Ett riktigare sätt att se på dessa saker har åstadkommits och ett kraftigt slag har riktats mot byråkratiska, intellektualistiska och teknokratiska begrepp och praktik.

Våra erfarenheter, speciellt de som samlats under de senaste årens hektiska politiska liv, så fulla av originalitet, har visat, att i situationer, där partiet vidmakthåller riktigt ledarskap, kan proletariatets diktatur motstå alla prövningar och framgångsrikt genomföra sin historiska mission.

Men vi är medvetna om att de uppnådda resultaten i fråga om fullgörandet av direktiven och de av partiet beslutade åtgärderna inte en gång för alla har uteslutit alla faror. Kampen mot byråkratin och alla dess yttringar, som är ett av de viktigaste uttrycken av klasskampen under socialismens villkor förblir en ständig uppgift för partiet, den socialistiska staten och för hela det arbetande folket. Det förtjänar att påpekas, att i praktiken förstås i många fall inte den allvarliga innebörden i denna fråga. Här finns orsaken till att vi i kampen för fullgörandet av partiets direktiv kontinuerligt har stött på mycket snäva begrepp, konservatism och byråkratiskt motstånd. Vi har då och då även mötts av formalism, som visar att den byråkratiska förvrängningen av samhället inte har förståtts i hela sin vidd, och kampen mot den förenklas ofta och reduceras till angrepp på vissa delfenomen och biproblem.

Därför borde partiorganisationerna och statsorganen ha kampen mot byråkratin under ständig uppsikt, de måste förstärka skolningsarbetet, ständigt vara på jakt efter sätt och medel att slutföra denna kamp och resolut tillintetgöra hinder och begränsningar, när och i vilken form de än må uppenbara sig.

Denna kamp är av avgörande betydelse för framtiden för proletariatets diktatur, eftersom byråkratin är en betydande och djupt rotad ondska. Som de negativa erfarenheterna från Sovjetunionen och en del andra länder visar, leder den till att statsmakten skiljs från massorna, till att de ledande organen och kadrerna höjs över massorna och bortom deras kontroll, till den socialistiska demokratins upplösning, till skapandet av byråkratisk centralism och till proletariatets diktaturs förfall.

Den allmänna vägen till en förstärkning av både proletariatets diktatur och hela den socialistiska ordningen är utvecklandet av en massdemokrati. Utan socialistisk demokrati kan proletariatets diktatur ej existera, liksom ingen sann

demokrati för det arbetande folket kan existera utan proletariatets diktatur. Under sken av att öka demokratin satte Chrusjtjovs revisionister proletariatets diktatur ur spel, och i dess ställe etablerade de en byråkratisk diktatur som ett vapen för den nya bourgeoisiklassen att härska över de arbetande massorna. Precis som i de klassiska borgerliga länderna är den så kallade »demokratin» i länder styrda av revisionister ett privilegium förbehållet den utsugande minoriteten och det är ett skamlöst svek mot massorna.

Att i bredast möjliga mån dra in massorna i landets styrelse har varit och är alltjämt den fasta kursen i vårt Arbetes Partis och vår proletära stats verksamhet för uppbyggandet av socialismen. Vi ser på denna medverkan som en huvudlinje för fördjupandet av den socialistiska demokratin i praktiken, och som ett oeftergivligt villkor för att tillförsäkra de breda arbetande massorna erfarenhet vid uppbyggandet av socialismen för att öka statsapparatens styrka under proletariatets diktatur och för att få det arbetande folket ännu mer medvetet om att de själva är landets suveräna herrar och att de borde ha en avgörande talan om allting.

Att beväpna alla medborgare med en sådan insikt om deras roll och plats i det politiska och sociala livet och att öva dem att spela denna roll perfekt har fordrat och fordrar alltjämt, förutom stora insatser för partiets del inom skolningens område, även många praktiska åtgärder för att skapa de nödvändiga villkoren för det arbetande folket, så att det kan delta i största möjliga utsträckning vid utövandet av statsmakten, så att fattandet och verkställandet av besluten kommer mer och mer under deras direkta bedömning och kontroll.

Ur denna synpunkt måste metoden att rådgöra med de breda folklagren, att lyssna till dem, att lita på dem, vilket redan har blivit en integrerad del av vår praktik, utvecklas och fördjupas oupphörligt. Det vore ett misstag att försjunka i självbelåtenhet och stagnera i utvecklingen. Det är nödvändigt att fortsätta vår kamp ännu envisare för att övervinna varje hinder som begränsar massornas effektiva deltagande i skötseln av samhällets affärer, som hämmar deras skapande initiativ. Vi måste stärka och ytterligare uppmuntra demokratin. Framför allt måste vi öka massorganisationernas roll som viktiga centra för organiserandet av de arbetande massorna och som tribuner för deras talan och deras revolutionära självständiga handlande.

Förtroende för massorna när det gäller att bedöma besluten i den levande praktiken är speciellt viktigt. Ständig kontroll, den oavbrutet kritiska och självkritiska kollningen av allt tidigare arbete och varje erfarenhet inom varje verksamhetsområde med en strävan att bevara och utveckla det som har en sund

bas, att ändra det som ej är i överensstämmelse med praktiken eller det som överlevt sig själv, med en strävan att finna nya sätt och medel att lösa problem — allt detta utgör den socialistiska revolutionens lag, vilken, som Karl Marx brukade säga, är oemotståndlig, eftersom den ständigt kritiserar sig själv.

Denna metod är oförenlig med den byråkratiska och konservativa tendensen att åstadkomma en fetisch av allting som släpps ut genom apparaten, med förstenade planer och praktik, som inte längre svarar mot de nya uppgifterna och förhållandena, denna tendens överensstämmer inte med partiets stora revolutionerande idéer och blir till hinder för dessa idéers omsättande i praktiken. Vi måste noga ge akt på denna fråga eftersom — som Lenin lär oss — motsägelsen mellan gammalt och nytt i revolutionens utveckling manifesterar sig själv med särskild kraft och bevaras lång tid inom detta område.

»I hela fältet av sociala, ekonomiska och politiska relationer» — skriver Lenin — »är vi fruktansvärt revolutionära. Men inom hierarkins område, i observerandet av administrativa former och procedurer är vår revolutionism nästan alltid ersatt av den mest föråldrade rutin. Här kan ofta ett mycket intressant fenomen observeras: hur det största språng framåt i det samhälleliga livet är förbundet med den mest fruktansvärda rädsla för minsta lilla förändring.» *(Valda Verk, Albanska upplagan, vol. II sid 925).*

Partiorganisationerna, kadrerna och hela det arbetande folket måste alltid vara dialektiska revolutionärer. De måste betrakta verkligheten i dess oavbrutna utveckling och se den rakt i ögonen. De får ej på förhand ge sanktion åt någonting och de får ej frukta förändringar, utan de måste med tillförsikt förstöra allt gammalmodigt i begrepp, metoder, lagar, organisationsformer och förvaltning.

Massornas kontroll underifrån har ständigt befunnit sig i centrum för partiet som en fråga av principiell vikt och en av huvudaspekterna vid utvecklandet av den socialistiska demokratin. Men dess djupare förankring och förbättring förblir hela tiden en aktuell, angelägen uppgift.

Arbetarklassens direkta kontroll är avgörande i detta sammanhang. Arbetarkontrollen underifrån är nödvändig och är en grundläggande princip inom det samhälleliga livet under socialismens hela historiska period. Denna kontroll, som genomförs under partiets ledning, är ett av de konkreta uttrycken för arbetarklassens ledande roll och proletär demokrati i handling. Den är ett skarpt vapen i kampen mot byråkrati och främmande påverkan av det samhälleliga livet och det arbetande folkets medvetande, och är en mycket effektiv form av proletär skolning av arbetarklassen själv. Den är en kraftfull sporre att föra det so-

cialistiska uppbygget framåt. Vi betraktar arbetarkontrollen som en av de grundläggande garantierna att avvärja faran för revisionism och en återgång till kapitalismen.

Vår praktik när det gäller arbetarklassens direkta kontroll håller på att bekräftas av verkligheten. Under tiden efter partiets femte kongress, ledde fullgörandet av arbetarkontrollen till en ytterligare tillväxt och uppmuntran för arbetarklassens revolutionära verksamhet inom alla områden. Den roll som de arbetande massorna har spelat vid lösandet av diverse problem, har ökat avsevärt. Deras intresse och känsla av ansvar för företagets väl och ve och för landets liv i allmänhet har ökat på ett storslaget sätt, och andan av kritik och självkritik gentemot främmande yttringar har stärkts.

Arbetarkontrollen är en lång kamp mot diverse byråkratiska tendenser, som strävar att begränsa den, hämma den och sätta den under förmyndarskap, mot rädsla, tvivel och ett halvdant genomförande. Dess vidare utveckling fordrar att den av alla uppfattas som en arbetarklassens odiskutabla rätt att bevara och stärka proletariatets diktatur och upprätthålla den socialistiska ordningen. Det är arbetarklassens kontroll av hela sitt partis, sin stats, sina ekonomiska organs och organisationers, av apparatens och kadrernas aktivitet, som sträcker sig över allt och alla såväl i stad som på landsbygden. Arbetarkontrollen är icke en administrativ kontroll av mindre bagatellartade och ytliga ting. Den är ett uttryck för arbetarklassens åsikt och hållning till de politiska, ekonomiska och sociala nyckelproblemen.

Partiorganisationerna, fackföreningarna och arbetarna själva bör ständigt söka efter sätt att uppmuntra de redan existerande formerna och finna nya, som är snabba och effektiva för utövandet av arbetarkontrollen. Stela ramar och förstenade former förvanskar och förlamar den.

Syftet med arbetarkontrollen är inte endast att iakttaga och anteckna utan även att lösa och genomföra de frågor, som den kan aktualisera. Det är vars och ens plikt, inom partiorganisationerna, inom statsorganen, inom massorganisationerna att envist kämpa för åtgärdandet av de anmärkningar och förslag som arbetarna gjort för att med största allvar snabbt lösa de problem som uppstår till följd av arbetarkontrollen. Detta är nödvändigt för själva utvecklingen av idéerna, det revolutionära handlandet och aktiva deltagandet av arbetarna i statens angelägenheter, för uppmuntrandet av deras initiativ och för vidare utveckling av arbetarkontrollen själv.

Av särskild betydelse för arbetarklassen är att den själv först och främst inser sin roll inte bara som avgörande produktivkraft utan även sin politiska roll

som förtrupps-klass inom samhället. Med sin kamp, ställning och exempel driver den med sig hela resten av befolkningen och ingjuter i var och en en proletär anda, ordning och kultur såväl i arbete som på fritid. För att kunna leva upp till denna uppgift är det nödvändigt, att arbetarkontrollen också utvecklas som självkontroll, bedriver kritik och självkritik inom de egna leden i form av en envis kamp mot yttringar av självbelåtenhet, liknöjdhet och sökande efter inskränkt personlig tillfredsställelse, mot varje tankesätt som leder till ett accepterande av de fenomen som hindrar vår frammarsch.

Arbetarkontrollen är en oskiljaktig del av massornas kontroll av statsorganens handlande, inom de ekonomiska, kulturella och utbildande organisationerna i städerna och på landsbygden. Utövandet av denna kontroll är vars och ens rättighet och plikt: den tillkommer bonden på det kollektiva jordbruket, den studerande i skolan, den intellektuelle inom hans verksamhetsfält och varje medborgare i hela samhället.

Med avsikten att vidga perspektiven för massornas kontroll och att skapa de bästa förutsättningar för denna är det nödvändigt, att arbetarna ständigt hålls underrättade om statens och de samhälleliga myndigheternas och institutionernas agerande. Kontroll genom massorna möjliggörs och underlättas ju mer kampen förs mot benägenheten hos staten, samhällsapparaten och myndigheter att arbeta bakom lyckta dörrar, den underlättas då mer och mer samhällsoffentlighet ges åt deras verksamhet, som måste vara så öppen som möjligt och lätt för arbetarna att kontrollera. Den ökade kunskapen hos de breda massorna av det arbetande folket om funktionen hos det socialistiska samhällslivet, innehållet i statens lagar och förordningar, som de breda massorna kommer i kontakt med, och som ger dem upplysningar om hur hela vårt system med proletariatets diktatur fungerar, medför också goda villkor för massornas kontroll. Det ankommer på pressen, vars uppgift är att hålla massorna ajour med situationen och problemen, att spela en mera framträdande roll i detta avseende, att uppmuntra kritiken, att i högre grad bli en tribun för utveckling av idéer, för djup eftertanke och för sammanfattning av de erfarenheter, som massorna gjort under det socialistiska uppbygget.

I kampen mot byråkratin och för att stärka proletariatets diktatur är förhållandet mellan kadrerna och massorna av största vikt. De negativa erfarenheterna i de revisionistiska länderna visar, att när felaktiga relationer etableras mellan kadrerna och massorna, när kadrerna avskiljer sig själva från massorna, från deras liv och kamp, när de inte är föremål för massornas kontroll, när kadrerna ges olagliga privilegier och fördelar blir de byråkratiserade och de degenererar.

Deras relationer till massorna har ändrats till förhållanden av dominans och underkastelse.

Vårt parti och vår folkmakt har — upplysta av marxismen-leninismens läror — särskilt under tiden efter den femte kongressen vidtagit en serie politiska, ideologiska och ekonomiska åtgärder för att förbättra relationerna mellan kadrerna och massorna, för att kadrerna alltid skall förbli trogna revolutionärer och folkets hängivna tjänare. En systematisk kadercirkulation har upprättats, från ledande poster till basen och från administration till produktion och tvärtom. Nu har omkring 56 % av huvudkadern inom den centrala och lokala organisationen och 50 % av alla kadrer inom organisationen och administrationen varit på dessa poster i mindre än fem år. Deltagande i kroppsarbete av alla kadrer och alla arbetare med intellektuellt arbete har genomförts på bättre grunder. Samtidigt har justeringar av lönen på kadrernas bekostnad gjorts för att förhindra en skev fördelning mellan deras levnadsstandard och de arbetande massornas. Vi har också inriktat våra ansträngningar så att den idé-politiska, den utbildnings-kulturella och den tekniska-yrkesmässiga utbildningen av kadermedlemmarna inte sker åtskild från den oavbrutna höjningen av de breda arbetande massornas allmänna standard. Dessa åtgärder, tillsammans med det brett upplagda skolningsarbetet inom partiet, tjänar till att bekämpa och utrota den intellektualistiska undervärderingen och föraktet för arbetarklassen och till och med att stänga vägen för ett återuppstående av arrogans, subjektivism osv.

Vårt parti ägnar sig ständigt åt problemet att hela kadern bör utvecklas och fostras som revolutionärer, så att de tänker och arbetar som sådana hela livet ut. Socialismen har inget behov av byråkrater och teknokrater, som bara tror på sitt eget »geni», teknologin och makten att dekretera. Socialismen behöver kadrer som blir ett med och lever med massorna, tänker och känner likadant som arbetarklassen och kollektivbönderna. Kadrerna kommer alltid att finna styrka och inspiration i partilinjen, i arbetarklassens och kollektivböndernas väldiga arbete och andliga värld.

För att vidareutveckla den erfarenhet som vunnits i relationerna mellan kadrerna och massorna är det nödvändigt att bekämpa varje subjektivistisk, »departementalistisk» eller inskränkt lokal uppfattning, liksom vissa kadrers småborgerliga attityder, så att kadercirkulation och direkt arbete i produktionen förstås som en åtgärd av pedagogisk och ideologisk betydelse och icke som ett självändamål, att det förstås som en åtgärd för den oavbrutna revolutioneringen av kadrerna själva och de olika samhällsorganen.

Partiet ägnar särskild uppmärksamhet åt principen att kadern in i minsta de-

talj bör vara dubbelt beroende: både ovanifrån av partiorganen och de proletära statsorganen, men också direkt underifrån av de arbetande massorna. För att upprätthålla denna princip är det nödvändigt att vi i framtiden bekämpar varje tendens till skapandet av en fetisch av de olika organens kompetens, vid utnämnande av kadrer och arbete bakom lyckta dörrar, så att massornas stämma, mening och värdering om kadrerna och deras verksamhet kommer att höras kraftigare än någonsin.

För att ytterligare fördjupa demokratin och utvidga massornas roll har särskild uppmärksamhet under perioden mellan de två kongresserna riktats mot förstärkning och förbättring av folkmaktens valda organs arbete. I detta avseende har de nyligen avslutade valen till Folkförsamlingen och Folkråden spelat en framträdande roll. Dessa förnyades till en betydande del med dugliga revolutionära nya människor nära förbundna med massorna. Trots de uppnådda resultaten återstår ännu mycket att göra så att folkråden på varje nivå, som direkta representanter för det arbetande folket vid makten, kan genomföra de funktioner som anförtrotts dem, undvika varje yttring av formalism i sitt arbete och hindra varje försök, av vilket slag det vara må, att ta över deras roll av verkställande organ, administrationer eller ekonomiska organisationer. Vi skall inte tillåta någon respektlös ståndpunkt vad beträffar de valda representanterna för folket och de problem som dessa tar upp. Vad den deputerade eller rådsmedlemmen har att säga, måste lyssnas till med uppmärksamhet och aktning.

Ytterligare förbättring av de verkställande organens arbete är förbunden med den intensiva kampen mot utslag av byråkrati, teknokratism och kortsynt praktisism i stil och handlingssätt, med ett ständigt förstärkande av deras band till massorna. Vi får inte för ett enda ögonblick glömma, att byråkratins ondska finns, först och främst inom de verkställande organen och den administrativa apparaten. Partiorganisationernas, kadrernas som arbetar där själva och de arbetande massornas vaksamhet är ett skarpt vapen att kämpa framgångsrikt med och kväva i sin linda varje tendens till byråkrati eller förvrängning.

Åtgärder som nyligen har beslutats för en mera adekvat fördelning av sakkunniga, har befriat centrala organ från deras stora bördor och från en onödig koncentration av många ärenden i deras händer. Framför allt har detta ökat ansvaret och initiativförmågan hos statsmakten på gräsrotsnivå.

Med tanke på den nationella ekonomins och kulturens utveckling såväl på bredden som på djupet, och med tanke på den ständiga höjningen av kadrernas nivå, massornas ökande deltagande i allt socialt och ekonomiskt liv, måste tendenser till kodifiering ovanifrån, till förmyndarskap av de lägre myndigheter-

na anses som anakronistiska och farliga. Proletär centralism vilar i vårt land på en orubblig grund, därför att den grundar sig på partiets marxist-leninistiska linje, på de förenade lagar, som reglerar alla samhälleliga och statliga relationer, på den enhetliga planen för utveckling av den socialistiska ekonomin och kulturen, på centraliserat bruk av finansiella medel genom statsbudgeten, på enhetlig prispolitik, på enhetligt och centraliserat lönesystem och på statsmonopol inom utrikeshandeln osv. Med utveckling av initiativ och agerande på allra lägsta nivå och med en utvidgning av dess befogenheter finns det därför ej någon anledning till oro att centralismen kommer att kränkas.

Kamrater,
Uppbyggandet av socialismen sker i vårt land under villkor dikterade av den imperialist-revisionistiska omringningen. Försvar av vårt fädernesland, av frihet och av det nationella oberoendet, utan vilket varken folkmakt eller socialism kan existera, har alltid och kommer för alltid att av vårt parti betraktas som dess förnämsta och ständiga plikt. Om det lilla Albanien har fortsatt att stå fast och orubbligt som ett granitblock, beror detta främst på att fienderna är väl medvetna om vårt folks enighet, styrka och beslutsamhet att ända till slutet försvara revolutionens segrar och att framgångsrikt ge sig i strid med varje fara.

Förberedelse till försvar av fosterlandet är en bestående och kontinuerlig uppgift som genomförs i bra och dåliga tider utan hänsyn till vad som tilldrar sig i världen. Vi baserar inte försvaret av vårt land på internationella, politiska händelser utan huvudsakligen på det internationella förhållandet, som vi anser vara utslagsgivande. Vi baserar det på styrkan, hjältemodet och det järnhårda motståndet hos vårt folk, som Arbetets Parti modigt leder och på vårt lands stridsberedskap, dess beredskap att klara av vilken situation eller angripare som helst.

För att genomföra denna imponerande, historiska plikt framgångsrikt måste hela folket — ung och gammal — som en man runt partiet höjas till en hög ideologisk och politisk nivå och klart förstå partilinjen, dess taktik och strategi, utföra dem samvetsgrant och med stålhård disciplin hela tiden och i alla situationer med glödande patriotism, oavsett vilka offer det kan kräva.

Fosterlandet, socialismen och folkets liv och arbete försvaras med vapen i hand, genom att utrusta armén och folket med moderna vapen och genom att fortlöpande träna dem, så att de vet hur de ska använda dessa vapen perfekt och med största effektivitet. Fosterlandet tillhör hela folket och av den anledningen försvaras det inte endast av regelrätt uniformerad arme utan av hela folket, beväpnat, organiserat och militärt tränat.

Ledda av Lenins instruktion om att göra »varje medborgare till en soldat och varje soldat till en medborgare» strävar vi efter att fa alla att arbeta, lära och förbereda sig på försvar samtidigt. Hela landet är säte för ett väldigt uppbyggande, av en stor skola för kommunistisk utbildning och en ointaglig militär fästning.

Partiet och Regeringen har alltid ägnat den största uppmärksamhet åt att öka, utbilda och fostra de väpnade styrkorna. Vår folkarmé är förberedd, att när som helst och i varje situation, hur svår den än må förefalla, ärorikt genomföra sin imponerande plikt att försvara det socialistiska fosterlandet. Vår armé är en armé av en ny typ, en folkets armé och en revolutionens armé. Genom att den så strikt bevarar partisanarméns ärorika traditioner, är den kvalitativt skild från de borgerliga och revisionistiska ländernas arméer. Det är inte någon konventionell armé med kaserner och kaserngårdar, en sluten samhällsklass åtskild från och över folket, utan i stället en armé, som har införlivats med hela det beväpnade folket. De reaktionära borgarnas och revisionisternas åsikter om armén, uttryck för arrogans, högfärd, kommandofasoner och att stå skild från gemene man också vidare, är främmande för kadrer, som är folkets söner.

På vägen mot ytterligare revolutionering av armén har de åtgärder som partiet vidtagit för att från den rensa ut många organisatoriska detaljer och former och många utländska regler och bestämmelser, som inte passar in på en armé lik vår, verkligen åstadkommit en proletariatets diktaturs armé i stånd att med glans utföra sin mission i enlighet med det nationella försvarets villkor och uppgifter.

Under hela tiden som armén existerat har vi följdriktigt hållit fast vid principen att prioritera ideologiskt och politiskt arbete framför militärt arbete, att prioritera människan som en avgörande faktor i förhållande till vapen. Det är det politiska arbetet, som genom att höja människans medvetenhet ger armén liv, sätter den i stånd till allt annat arbete den utför.

Politiskt arbete får armén att verka som ett förtroendefullt vapen åt proletariatets diktatur som en påpasslig vakare över folkets segrar.

Partiet har ägnat all sin omsorg och ämnar fortsätta att göra så utan att tillåta någon sorts ringaktande inställning till ordentlig militär träning, grundlig assimilering av folkkrigets militära konst, kämparnas perfekta handskande med moderna vapen och modem utrustning, stärkandet av den proletära, militära disciplinen och ordningen.

Partiet har varit och förblir livsandan inom armén, hjärnan, som leder den på rätt väg, den livgivande kraften, som gör den omöjlig att besegra. I vår arme, i ledningen för vårt försvar har partiet befälet.

I varje handling som de utför och varje problem som de löser skall partikommunisterna och organisationerna inom verksamhetsområdet aldrig glömma sin skyldighet till fosterlandets försvar. De skall utföra ett intensivt ideologiskt och politiskt arbete för det arbetande folkets utbildning i en känsla för vaksamhet, en hög grad av beredskap och största allvar i den militära övningen genom att på ett synnerligen realistiskt s ätt hålla dagens krigs villkor och krav i minnet.

Partiorganen i armén och de militära befälen måste i sin tur förbättra sin arbetsstil för att öka den politiska kunskapen och höja kampberedskapen hos de väpnade styrkorna. De måste särskilt stärka och förbättra utbildningens former och metoder och hela folkets militära övningar i enlighet med arméns aktuella organisatoriska struktur.

Vad beträffar problemet med försvaret, armén och de militära övningarna är detta ett problem som angår alla. Det är nödvändigt att främja och ytterligare förbättra samarbetet och samordningen av arbete mellan å ena sidan partiorganisationerna och befälet i armén och å andra sidan partiorganisationerna, statliga och ekonomiska organ på gältet.

Under ständig övervakning av partiet har organen för statens säkerhet, milisen och gränsvakterna utvecklats och stärkts. I hela sin verksamhet har de förlitat sig på aktiv hjälp och stöd från de arbetande massorna. De har i detalj fört ut partiets läror och ha modigt kämpat för att försvara den socialistiska laglydigheten och statens och folkets intressen.

Vidare förstärkning av statens säkerhetsorgan, milisen och gränsvakterna fordrar att det ideologiska, politiska och yrkesmässiga arbetet höjs till en högre nivå, ökad revolutionär vaksamhet och medveten disciplin för strikt tillämpning av de normer som fastställts och en vidare utvidgning av förbindelserna med massorna. En fortlöpande försäkring om att partiet uppfyller sin roll som ledande och kontrollerande organ för hela deras verksamhet är ett nödvändigt villkor och en god garanti för att dessa av partiet och folket älskade organ kommer att ärorikt fullgöra sitt värv.

En mycket viktig roll för stärkandet och förbättrandet av proletariatets diktatur spelar vår socialistiska lagstiftning. I överensstämmelse med femte kongressens direktiv och med aktiv medverkan av massorna har ett stort arbete lagts ner på att gå igenom hela materialet av lagar, och förenkla och anpassa det till de aktuella förhållandena. Detta har tillsammans med att koncentrera dem och att placera dem i större utsträckning under massornas kontroll haft ett markerat inflytande på revolutioniseringen av deras arbete.

Ständig förbättring av lagstiftningen och massornas kunskap om lagarna för

att göra dem så medvetna som möjligt i sin tillämpning av dem och vidare förstärkning av rättsorganens förbindelser med det arbetande folket och förtroende för det, vad gäller försvar av lagarna är en stor uppgift för partiet.

Kamrater, tjugosju år har förflutit sedan den tid, då vårt folk under fast marxist-leninistisk ledning av Arbetets Parti i väpnad kamp störtade de utländska imperialisterna och de lokala, reaktionära, utsugande klassernas makt och för första gången i sin långa historia etablerade folkmakten i Albanien. Efter de första fria, allmänna valen i december 1945, som resulterade i den konstituerande församlingen — den verkliga representanten för folkets strävanden och intressen. Den nya statens grundläggande lag — Folkrepubliken Albaniens konstitution stadfästes.

Vid denna tidpunkt hade vårt land just klarat av det stora nationella befrielsekriget och höll just på att ta de första stegen på vägen mot det socialistiska uppbygget. Under dessa förhållanden var godkännandet av konstitutionen en historisk händelse, väl värd att notera, och ytterligare en stor, politisk seger för folket. Dess betydelse bestod i att den legaliserade den djupa och genomgående förändring som utfördes i vårt samhällsliv, som ett resultat av folkrevolutionens seger. Ur juridisk synpunkt stadfäste den alla de stora politiska, ekonomiska och sociala vinster som folket genom sin ädelmodiga kamp vunnit och öppnade klara förväntingar efter andra revolutionära ombildningar inom livets alla områden på socialismens grundvalar.

Konstitutionen blev stomme och källa till all lagstiftning i vår nya folkdemokratiska stat, som uttryckte folkets vilja och tillvaratog dess intresse. Den spelade stor roll inte bara för försvaret och konsolideringen av statsmakten och andra vinster som revolutionen fört med sig utan även för den sociala och ekonomiska utveckling en över huvudtaget på vägen mot socialism.

Sedan den tiden har ett kvarts sekel hunnit förflyta. Detta är de stora revolutionära omdaningarnas tidevarv, när den inom alla områden nya ordningens grundvalar skall utformas och befästas. Marxismen-leninismens stora idéer om det nya samhället fritt från varje sorts förtryck och utnyttjande och vårt partiprogram för byggandet av socialismens grundvalar realiserades. Folkmakten, född av partisanernas gevär, stärktes i takt med proletariatets diktatur under Arbetets Partis uteslutande ledning. Produktionsmedlen, som tidigare innehades av inhemska kapitalister och utländska imperialister blev folkets allmänna ägodel. Den kapitalistiska delen av ekonomin förstördes fullständigt. En omfattande revolution genomfördes på landsbygden. Kollektiviseringen av jordbruket ändrade grundvalarna för småjordbrukarnas produktion genom att placera den

på en socialistisk grund. Den multiforma ekonomin byttes ut, och dess plats intogs av ett enkelt system med socialistisk ekonomi. Privat egendom liksom de utsugande samhällsklasserna avskaffades tillsammans med all övrig antagonism, mellan stad - land, mellan intellektuellt arbete - kroppsarbete, osv. som uppstår på grund av kapitalistisk utsugning. Helt nya relationer, baserade på socialism, ömsesidigt stöd och hjälp har inrättats mellan arbetarklassen och den arbetande bondeklassen och folkets intellektuella. Skillnaderna dem emellan minskas ständigt. På denna grundval har den sociala, ekonomiska och ideologisk-politiska enheten hos folket blivit än mer bergfast.

Med uppbyggandet av socialismens ekonomiska bas, som är den näst största segern efter etablerandet av folkmakten har vårt land gått in i ett nytt historiskt skede — nämligen det fullständiga uppbygget av det socialistiska samhället. I kampen för att uppfylla de uppgifter, som detta skede medför, har nya, betydande segrar uppnåtts. Striden fördes i enlighet med den femte partikongressens rekommendationer upp till ett högre plan. Den stora revolutioniseringsprocessen av hela nationens liv, som fick hela folket att resa sig, har lett till förstärkning och vidareutveckling av vittgående ekonomiska, sociala, politiska och ideologiska ombildningar, till förstärkning och förbättring av den ekonomiska grundvalen och av samhällets hela överbyggnad. Ny erfarenhet av stort värde har samlats angående, hur man skall stänga vägen för revisionismens och kapitalismens återinförande, hur man skall göra för att tillförsäkra sig revolutionens ständiga frammarsch till dess fullständiga och slutliga seger.

Trots senare tillkomna förbättringar och tillägg har den rådande konstitutionen, sedd i perspektivet av dessa djupa revolutionära förändringar, blivit otidsenlig i många grundläggande avseenden, och den speglar inte längre den socialistiska verkligheten i Albanien av idag. Partiets centralkommitté föreslår därför införandet av en ny konstitution, som är avpassad efter landets aktuella läge i utvecklingen och till den nya verkligheten, så att den som en delkomponent i den politiska överbyggnaden bättre kan tjäna den ekonomiska basen och hela den socialistiska samhällsutvecklingen.

Omformandet av konstitutionen kommer att innebära ett steg av stor teoretisk och praktisk betydelse för stärkandet och den vidare förbättringen av proletariatets diktaturs ställning i vårt land. Den nya grundlagen kommer att fungera som ett juridiskt fundament för den statliga organisering och lagstiftning, som det nuvarande läget av vår socialistiska utveckling kräver. Den måste bli ett juridiskt, politiskt och ideologiskt dokument, som fullständigt återspeglar partilinjen, som finns förkroppsligad i våra revolutionära handlingar, och inspi-

rerar arbetarna i deras kamp för det fullständiga uppbygget av ett socialistiskt samhälle.

Utformandet av den nya konstitutionen är ett högst ansvarsfullt värv. Den kommer att bli det socialistiska Albaniens grundlag, ett land som lojalt följer den vetenskapliga socialismens principer, och som fullgör och utvecklar dem på ett skapande sätt. Vid utformningen av den måste vi ta med i beräkningen både vår egen rika revolutionära erfarenhet och erfarenheterna av socialismen i hela världen. Denna grundlag måste innehålla socialismens verkliga kännetecken och skiljas från de moderna revisionisternas alla avvikelser och förfalskningar. Den kommer att återspegla en hel, ärorik väg och erfarenhet under Arbetets partis visa ledning, som kommer att inspirera oss, fylla oss med optimism och sporra oss till nya slag och segrar.

IV. DEN IDEOLOGISKA KAMPEN OCH UTBILDNINGEN AV DEN NYA MÄNNISKAN

Utvecklingen av revolutionen inom ideologins och kulturens område har präglats av en häftig klasskamp mot alla former av främmande ideologi, som börjar med de gamla kvarlevorna från avlägsna århundraden och slutar med dagens inflytande från borgerlig och revisionistisk ideologi. Huvudsyftet med denna kamp är revolutioneringen av folkets tänkesätt och medvetande, hela deras föreställningsvärld för att stärka den marxist-leninistiska ideologin, den proletära moralen och den socialistiska kulturen. Detta är en omfattande masskamp, som genomförs med aktivt deltagande av befolkningens alla samhällslager och håller nu på att sättas i verket genom revolutionära rörelser och handlingar och genom brett upplagda diskussioner och öppen, offentlig kritik och debatt, i vilken gamla reaktionära seder och bruk konfronteras med nya revolutionära ideer och moral.

Kampen för att fördjupa den ideologiska och kulturella revolutionen som en del i den allmänna revolutioniseringsprocessen, vad gäller det nationella livet, förbereddes av vårt partis hela 30-åriga kamp. På grundval av de uppnådda resultaten kämpar vårt parti för oavbruten framgång i arbetet att forma den nya människan och det nya socialistiska samhället utrustade med djup marxist-leninistisk övertygelse med imponerande, revolutionära, kommunistiska moraliska kvaliteter, med bred kulturell horisont och en rik föreställningsvärld.

Stärk ytterligare de arbetande massornas socialistiska medvetenhet i kamp mot alla rester och all påverkan av främmande ideologier.

Fastän vår revolution störtade de gamla produktionsförhållandena och på så vis eliminerade den materiella basis, som ger upphov till, underhåller och ger näring åt de utsugande klassernas olika former av ideologi, träffar vi ännu på många spår och inflytandet av dem. Det nya socialistiska samhället och dess vidare utveckling kan inte längre försona sig med dessa främmande kvarlevor. De icke endast hindrar revolutionens frammarsch utan innehåller i och för sig faran av en återgång till det gamla. Den bittra erfarenheten av framträdandet av revisionismen i Sovjetunionen och andra länder har bekräftat att om vi misslyckas

med att sätta in all vår kraft på att fördjupa den ideologiska och kulturella revolutionen, innebär detta att lämna den socialistiska revolutionen halvvägs, att riskera dess genomförande inom det ekonomiska och politiska området och att bana vägen för borgerlig degeneration inom alla områden.

Intensifieringen av den ideologiska klasskampen bestäms också av behovet av en allmän frigörelse av det arbetande folkets fysiska, mentala och intellektuella energi, särskilt bland kvinnorna och ungdomen, att befria dem från den stora tyngden av gamla fördomar och göra det möjligt för deras revolutionära strävan att inom samtliga livets områden slå till med en kraft, som ej kan hindras. Socialismens ideal är att befria det arbetande folket — icke endast från samhälleligt och ekonomiskt, utan även från intellektuellt förtryck av främmande ideologier. Socialismen är det enda samhällssystem som skapar alla villkor och är i stånd att uppnå denna fullständiga frigörelse av människan.

Den kamp, som vårt parti för, för att utbilda den nya människan är bred och omfattande. Den sker inte endast genom propaganda och agitation. Den begränsas inte heller av kampen mot gamla idéer och begrepp på akademisk nivå. Den sker också genom skapandet av sådana ekonomiska, sociala och politiska tillstånd som sprider socialistiska begrepp och normer bland folket. Den sker genom varja mans och kvinnas praktiska agerande och i deras kamp och arbete för socialismens uppbyggnad. Under senare år har vårt parti med sällsynt mod kämpat för att utarbeta marxist-leninistiska riktlinjer inom alla dessa områden och för att sätta folket i revolutionär handling. Under den socialistiska revolutionens fördjupningsprocess har vårt parti nu samlat värdefull, teoretisk och praktisk erfarenhet.

En attack utan motstycke riktas särskilt mot de mest föråldrade formerna av de utsugande klassernas ideologi, patriarkalism och konservatism, religion och efterblivna seder och bruk, som av kända skäl ännu har rötter i den kraftiga efterblivenhet som vi har ärvt av det förgångna, och som ännu inte helt har sopats bort.

En strävan som har rönt stora framgångar, är kampen att krossa religionens inflytande. Inom mycket kort tid hade denna kamp lyckats att slutgiltigt ta ifrån religionen dess funktioner, alla religiösa samfund och predikningar, som spred och underhöll den mest obskyra och anakronistiska mysticism och idealism. Albanien blev ett land utan kyrkor och moskéer och utan kristna eller museimanska präster. Detta innebär givetvis inte, att fullständig befrielse av det arbetande folket från inflytande av religiöst opium har uppnåtts. Tvärtom erfordras ett långt förlopp av utbildning och omskolning. Detta var emellertid en

avgörande stöt och en seger som öppnar nya och kraftfulla möjligheter för det vidare frigörandet av folkets medvetenhet och för deras fullständiga befrielse från religiös tro och fördomar.

Denna seger var inte lättköpt. Den uppnåddes inte heller med hjälp av administrativa åtgärder. För den bringade man alla faktorer att mogna, och det arbetande folket bestämde av egen fri vilja ödet för de religiösa samfund, som alltid har intagit en icke-nationell hållning och tjänat feodalherrarna, borgarna och främmande ockupanter, trots att det har funnits patriotiska präster av alla de religioner, som har kämpat för Albaniens frihet och oberoende. Denna icke-nationella och ofolkliga hållning hos religionen och dess samfund har länge stått i strid med det albanska folkets patriotiska och frihetsälskande känslor. Det nationella befrielsekriget ökade denna motsägelse ännu mer. De stora socialistiska omvälvningarna av hela samhällslivet och den oavbrutna och mångstridiga propaganda, som vårt parti utfört, gjorde folket ännu mera medvetet om religionernas meningslöshet och om den nya socialistiska verklighetens oförenlighet med de religiösa samfunden och förkunnarna av religion.

Vårt parti har aldrig tillåtit att man gycklar med folkets känslor. Men som ett marxist-leninistisk parti är det helt klart, att under dess triumfmarsch, när alla objektiva och subjektiva förhållanden har mognat, får inte den socialistiska revolutionen misslyckas med att skära av och utrota alla band, som håller folklagren bundna vid den gamla världen och hindrar deras frammarsch.

Titta på vad som händer i de länder där imperialisterna är vid makten! Mot den borgerliga degenerationens allmänna bakgrund, för inre och yttre politiska sammanträffandens skull och även för att använda kyrkan för social-imperialistiska ändamål håller den religiösa propagandan på att utvidgas, kyrkornas och prästernas antal ökas och det reaktionära och obskyra struntpratet från medeltiden håller på att aktiveras.

Vid revolutionens nuvarande stadium har livet med skärpa kommit fram med det högsta angelägna problemet om kvinnornas fullständiga frigörelse. Av alla krafter i vårt samhälle har kvinnorna och flickorna blivit mer förtryckta än andra, av religiösa regler och av patriarkaliska normer, kyrkliga påbud och seder. Med etablerandet av folkmakten och skapandet av socialismens ekonomiska bas kastade den albanska kvinnan sida vid sida med det arbetande folket av sig den kapitalistiska utsugningen, vann politiska friheter och rättigheter lika som mannens. Möjligheterna skapades för henne att själv med all styrka kasta sig in i den stora fronten för landets socialistiska uppbygge. I dag finns det i vårt land inte någon aktivitet, där kvinnorna inte kämpar. Det finns inte något

nytt projekt, i vilket deras fysiska och intellektuella arbete inte är omsatt i handling. De utgör ungefär 45% av alla anställda i stad och på landsbygden.

I det land, där kvinnor och flickor en gång var de mest eftersatta samhällsgrupperna och föraktade av samhället och männen, sköter idag 100.000-tals av dem statens angelägenheter på alla nivåer ända upp till folkförsamlingen. De utför viktiga funktioner i folk- och partiorganisationer, i direkt produktion och inom andra sektorer av nationens liv. Partiet och hela folket känner verklig glädje och stolthet inför våra hjältemodiga kvinnor och flickor, som fastän de lever under svårare förhållanden än män inte arbetar och kämpar med visdom och mod sämre än deras män och bröder.

Trots uppnådda resultat i kampen för kvinnornas emancipation kvarstår problemet att tillförsäkra kvinnan full jämställdhet i samhället och familjen som angeläget. Det huvudsakliga hindret har varit de efterblivna, feodala och patriarkaliska begreppen i värderingen av kvinnan som lägre varelse och dessa existerar fortfarande i viss utsträckning. Utan att bryta sönder dessa begrepp, som förtrycker och förvränger kvinnans personlighet och energi och utan att övervinna denna barriär kan hennes och hela vårt samhäles framsteg på vägen mot socialism inte säkerställas.

Det är orsaken till att vårt parti huvudsakligen på den ideologiska fronten skärpte striden för kvinnans fullständiga emancipation i sin kamp mot konservatism, mot förslavande normer och seder och nedsättande och aggressiva begrepp om kvinnorna.

Framgångarna är betydande. Men den fullständiga kvinnoemancipationen förblir ännu, även i framtiden en av de allra viktigaste uppgifterna för vårt parti. Kvinnoemancipationen innebär inte endast en frigjord kvinna utan att hela samhället slutgiltigt är befriat från fördomar och främmande begrepp om kvinnan. Denna emancipation innebär också skapandet av alla materiella och intellektuella förhållanden för inrättandet av en effektiv och fullständig jämlikhet mellan man och kvinna inom livets alla områden. Därför, samtidigt som en hel del envist arbete för ideologisk höjning bör utföras för att höja kvinnornas egen kulturella, bildnings- och tekniskt yrkesmässiga nivå, så att de kan få en likvärdig utveckling som deras manliga kamrater har och ha deras talan i fråga om alla problem och med kunnighet, bör också ett envist arbete utföras i samhället, så att de andra familjemedlemmarna och i synnerhet männen åstadkommer lika utvecklingsvillkor för kvinnorna, så att de får möjlighet att lära sig och skapa. Deras samhälleliga arbete och verksamhet får inte avbrytas av det dagliga rutinarbetet i hushållet, vilket de brukar ta itu med ensamma. Idag har vi möjlighet

att steg för steg socialisera mycket av hushållsarbetet och denna möjlighet skall vi kontinuerligt utöka.

Här möter vi en annan viktig fråga: Skapandet av ett verkligt demokratiskt liv inom familjen. Kampen för utvidgning och ett fördjupande av socialistisk demokrati i vårt samhällsliv har också trängt in i familjen, där yttringarna av ojämlikhet är starkare. Framför våra ögon skakas och förstörs grundvalarna för patriarkaliskt liv, principer om kommunistisk moral och den socialistiska ideologins anda håller på att tränga in i familjen i högre grad än någonsin.

Nya demokratiska och socialistiska motiv har nu börjat verka i de äktenskapliga banden och i familjerelationerna. Men dessa nya motiv har ännu inte blivit dominerande. Det är ett erkänt faktum, att familjen släpar efter den allmänna samhällsutvecklingen en del. Därför skall vi kämpa för att minska denna eftersläpning dag för dag, så att även familjelivet kan hålla jämna steg med tiden och hålla sig parallellt med de stora omvälvningar som äger rum i landets liv.

Den albanska familjen har som ett skolningens hjärta utvecklat värdefulla patriotiska och moraliska kvaliteter. Men många seder och bruk i dess bildningsarbete uppfyller inte våra krav och på vissa områden är de till och med motsatta den nu rådande situationen. Det måste till mera aktivt arbete för att revolutionera livet i familjen, så att det så småningom töms på konservativa kvarlevor och patriarkalisk anda och blir ett skolningens hjärta för folket i partiets ideologiska anda.

Vårt parti kan icke förbli likgiltigt inför familjeproblemen och betrakta dem som personliga och privata. Tvärtom kommer det alltid att söka passande former att påverka dem, medan det samtidigt fördömer som främmande, vulgärt och taktlöst, ett onödigt ingripande i intima familjeangelägenheter.

Vårt parti har också fört en ständig kamp emot småborgerlig mentalitet och psykologi. Men nu har tiden kommit att skärpa eggen på vår attack mot detta. Den småborgerliga ideologin har djupa rötter i folkets medvetande. Detta hänger samman med att små jordbruksegendomar och privata hantverksföretag dominerade förr, och det var på grundval av detta, som all sorts relationer mellan folket uppbyggdes och deras perspektiv formades. Utan tvekan har de stora ekonomisk-sociala omvälvningarna och det mångsidiga folkbildningsarbetet tilldelat den små borgerliga ideologin betydande slag och minskat dess verksamhetsområde inom vårt folks liv och arbete.

Men vi måste se fakta rakt i ögonen. Småborgerlighetens begrepp och tendenser är ännu bevarade och vid liv. De yttrar sig inte endast på landsbygden utan även i staden och inom alla samhällslager inom befolkningen i olika stor utsträck-

ning. Småborgerliga spår är sammanflätade med de utsugande klassernas alla sorters ideologier, med eftersläpning och patriarkaliska vanor liksom även småborgerligt och revisionistiskt inflytande.

Som kamrat Mao Tsetung säger: »Småborgerlig ideologi har en bakåtsträvande karaktär. Dess inflytande är en av huvudkällorna till opportunism och adventurism inom arbetarrörelsen.» Det är ett faktum, att småborgerliga strömningar i kombination med byråkrati och det mångsidiga trycket från borgerlig och revisionistisk ideolog var en av huvudfaktorerna som möjliggjorde den kapitalistiska degenereringen i Sovjetunionen.

Av detta framgår med än större klarhet, att kampen mot småborgerlig ideologi och dess yttringar är en av de viktigaste uppgifterna i partiets allsidiga arbete och särskilt då i dess ideologiska arbete.

Först och främst skall vi kämpa för att stärka den proletära disciplinen i arbetet till skillnad från »att nöja sig med litet» och bonde- och hantverksmentaliteten, för att öka produktiviteten i allt samhälleligt arbete. Men detta är icke endast en fråga om utbildning. Det är ett sammansatt socialt och ekonomiskt problem. Endast genom att definiera korrekta socialistiska kriterier inom organisation, uppställandet av normer, belöningar och kontroll av arbetet kvantitativt och kvalitativt, kan utbildningsarbete utföras framgångsrikt för att inplantera de socialistiska kvaliteter, som är nödvändiga för att utföra allt samhälleligt arbete samvetsgrant inom rätt tid och med hög produktivitet.

Bestämd kamp skall föras mot småborgerlig individualism, som tar sig uttryck i den mest inskränkta av syner på saker och ting i sökandet efter personliga fördelar, som står i strid med samhällets allmänna intressen, i att stänga sig själv inne i en liten, torftig värld, som skiljer en från tidens stora ideal och utvecklar likgiltighet och apati inför allting som inte har direkt samband med inskränkta personliga intressen och familjeintressen, och som får människan att jaga efter materiella fördelar och personligt välbefinnande.

Sökandet efter inskränkta, personliga intressen är icke endast ett uttryck för småborgerlig ideologi utan också för alla ideologier hos de utsugande klasserna, som stammar från den helt privata äganderätten, som dessa ideologier grundar sig på. Denna tendens, som yttrar sig i de mest skiftande former, är ett av de allra allvarligaste missförhållanden som vi har ärvt från det förflutna och en av de största farorna för socialismens öde. Därför måste vi betrakta kampen mot varje tendens till att sätta personliga intressen före allmänna intressen som en grundläggande fråga inom allt ideologiskt arbete inom partiet.

I kampen mot den småborgerliga ideologin skall vi ha i åtanke, att dess ytt-

ringar är sammanflätade med diverse konservativa och liberala ståndpunkter, och de hålls vid liv under brist på principer och vaggar från den ena ytterligheten till den andra. De har en lång rad av attityder mot arbete och samhällelig äganderätt och särskilt mot sättet att leva, mot olika seder och bruk, i synnerhet inom familjen.

Det ständiga höjandet och härdandet av det socialistiska medvetandet hos vårt folk åstadkoms icke endast genom att bekämpa kvarlevorna av de gamla patriarkaliska, konservativa och småborgerliga ideologierna, utan också genom att föra en ständig och oförsonlig kamp mot inflytandet från nutidens borgerliga och revisionistiska utveckling inom ideologin. Vårt land lever inte isolerat från den omgivande kapitalistiska och revisionistiska världen, som, liksom Lenin lär oss, under sin upplösningsprocess sprider alla slags dödliga bakterier i luften. Som revolutionärer och marxister inser vi faran av att ersätta en gammal förtryckande idoelogi med en ny, förtryckande ideologi, ett gammalt gift med ett nytt sådant, som, oavsett hur tjockt överdrag av socker eller vilken förklädnad i form av modernisering och »liberalisering» det än må ha, alltid är dödligt. Under de nuvarande förhållandena är detta en stor fara. Medan vi eliminerar inflytandet från främmande ideologi från avlägsna århundraden, och medan vi avlägsnar gamla sociala och ideologiska sår, som vi ärvt av det gamla feodal-borgerliga samhället, kämpar vårt parti för att förhindra uppkomsten av nya sociala eller ideologiska sår, vilka är karakteristiska för den nuvarande kapitalistiska och revisionistiska världen.

Hela vår kamp under senare år, och hela revolutioneringsprocessen av vårt lands liv utgör samtidigt kraftiga slag mot den borgerliga och revisionistiska ideologin. Deras avsikt är att forma en aktiv spärr för att genomskåda denna ideologgi. Men det vore oförlåtligt att tro, att vi i framtiden är garanterade mot varje inflytande från borgerlig och revisionistisk ideologi, och att vårt folk nu är immunt. En av huvudlinjerna för den fientliga, imperialistiska strategin mot vårt land är just ideologisk påtryckning, som de kan utföra genom att begagna sig av dagens otaliga informationskanaler. Särskilt deras kulturella inflytande, som tar sig alla möjliga former. Det är därför en uppgift av stor betydelse, att vi även i framtiden skall organisera en oavbruten kamp mot borgerlig och revisionistisk ideologi och alltid hålla vår ideologiska vaksamhet och vår revolutionära, militanta anda på en hög nivå.

Kampen på den ideologiska fronten är som vårt parti alltid understrukit en mycket viktig del av klasskampen, som oavbrutet fortsätter på alla områden - politik, ekonomi, ideologi och kultur. Framgångsrik utveckling av revolutionen,

försvaret och stärkandet av dess segrar beror på denna kamp. Livet har redan till fullo bekräftat att varje försvagande av denna kamp, varje missuppfattning och förvrängning av den för med sig mycket allvarliga konsekvenser. Här skall vi söka och känna igen en av de viktigaste orsakerna till det som hände i Sovjetunionen och i några andra länder, det revisionistiska förräderiets verkliga kärna. Det är viktigt att vi inte bara skall acceptera klasskampen, utan att vi också skall ha en riktig och bred förståelse för den som en kamp som fortsätter under hela den historiska period av övergång från kapitalism till kommunism, som en kamp som utvecklas inte bara mot utländska och inhemska fiender utan även inom folkets och partiets led, och som en kamp, som ständigt måste föras överallt och av alla.

Så länge klasskampen fortsätter — och detta är inte ett konstgjort påståen-de - den existerar verkligen som en kamp mellan de två utvecklingsvägarna - den socialistiska och den kapitalistiska vägen — finns det inte utrymme för någon känsla av lugn, självbelåtenhet eller liberalism för att vi påstås ha tagit hand om allt ont och undkommit varje fara. Tvärtom skall klasskampens udd alltid hål-las vass, eftersom den är vårt starka vapen, som försvarar oss mot fienderna, ren-sar bort ondska för oss och härdar oss som proletära revolutionärer. Vi måste ständigt föra denna kamp och under tiden alltid klargöra karaktären hos anta-gonistiska och icke antagonistiska motsättningar och helt lita till massorna.
I vårt land är den politiska makten i händerna på arbetarklassen, som genom par-tiet och den proletära staten leder hela landets liv. Dess ledande och kontrolleran-de roll är avgörande. Utan den finns det inte någon proletariatets diktatur och inte någon socialism. Av denna anledning har vårt parti ägnat och ägnar alltjämt full uppmärksamhet åt mångsidig skolning av arbetarklassen, åt ökning av dess politiska medvetenhet och åt att öka dess kapacitet för att göra den fullständigt i stånd att inte endast förstå sin uppgift som ledande klass vid makten, utan ock-så att omsätta den i praktiken.

Under de senaste åren har viktiga framsteg i denna riktning som är helt uppen-bara i ökningen av arbetarklassens militanta anda, i de fantastiska resultaten av arbetet, i utbrotten av revolutionära initiativ och skaparkraft, i stärkandet och utvidgningen av direkt arbetarkontroll, i höjandet av den ideologiska, kulturel-la och tekniskt-yrkesmässiga nivån, i det faktum att arbetarklassen genom sitt exempel och sitt arbete är mer och mer tongivande för hela landets liv. Dessa resultat är en säker bas för att kontinuerligt föra utbildningen av arbetarklassen framåt. I detta arbete skall som alltid ideologisk och politisk utbildning sättas i främsta rummet, att beväpna arbetarklassen med den marxist-leninistiska teo-

rin och med partiets läror tätt förenade med vardagens liv och kamp. Icke mindre viktigt är arbetet för att utbilda arbetarklassen yrkesmässigt och kulturellt.

Dessa två sidor av den kommunistiska utbildningen av arbetarklassen och av hela det arbetande folket är tätt förenade med varandra. Men vårt parti har prioriterat och kommer att prioritera ideologisk, politisk och moralisk utbildning, eftersom vi inte i likhet med borgarna och revisionisterna ser på arbetarklassen enbart som en produktivkraft, som bara skall arbeta och producera, medan byråkraterna och teknokraterna regerar, stiftar lagar, förtrycker och utsuger arbetarklassen i den kapitalistiska och revisionistiska bourgeoisins intresse.

De borgerliga, teknokratiska teorierna, som försöker förneka nödvändigheten av proletariatets socialistiska revolution och ersätta den med en teknisk-vetenskaplig revolution, som syftar till att stöta tillbaka den konsekvent revolutionära karaktären och arbetarklassens historiska mission, är absolut främmande för oss. Den tekniska och vetenskapliga revolutionen kan inte förändra karaktären av vare sig kapitalism eller socialism, inte heller samhällsutvecklingens objektiva lagar. I vårt land utvecklas den tekniska och vetenskapliga revolutionen under ledning av proletariatets diktatur. Byråkraterna och teknokraterna kan inte och kommer aldrig att kunna vara vid makten, men arbetarklassen och proletariatets diktaturs lagar kommer att regera tills staten vittrar bort, tills kommunismens fullständiga seger.

I vårt land har specialisterna, teknikerna, de intellektuella som vanligtvis har kommit från arbetarklassens led och utbildats av partiet i socialistisk anda, en välförtjänad plats och spelar en stor roll inom alla arbetsområden, som arbetarklassens hjälptrupper och som folkets tjänare. Medan det bekämpar byråkratiska, teknokratiska och intellektuella begrepp, kämpar vårt parti samtidigt mot allmänna vanföreställningar, som förnekar och nedvärderar den intellektuella elitens arbete och roll, vårt partis syfte är att hålla den intellektuella eliten ren och revolutionär, för att binda den tätt samman med arbetare och bönder för att göra det möjligt för den att kasta sig in i striden mot främmande borgerligt och revisionistiskt inflytande, så att den kan kämpa bestämt, för arbetarklassen och folkets stora sak, som den hittills har gjort.

Partiet har utfört ett framgångsrikt arbete för att utbilda den nya människan, särskilt vad gäller kommunistisk utbildning av vår ungdom. Vår ungdom är tätt förenad med partiet, politiskt klar och ren i moraliskt avseende, korrekt orienterad och säker i livet, djärva och modiga kämpar, som använder sin dyrbara energi för den socialistiska revolutionens bästa och folkets mångsidiga framsteg.

Vi ser en helt annan bild i den kapitalistiska och revisionistiska världen. Där

är ungdomen av idag ett av de allra besvärligaste problemen. Ungdomen känner missförhållandena i detta ruttna samhället och söker en utväg. Tid efter annan kastar de sig in i diverse revolutionära aktioner i denna kamp. Men de är känslolösa, uppfödda på känslan av tom föreställningsvärld och fåfänglighet, förledda in på meningslöshetens och degenerationens väg och deras energi äts upp av ett liv tömt på ideal och framtidsutsikter. Bourgeoisin använder alla sina medel, från barnen leksaker till press och litteratur, från skolan till kyrkan, för att moraliskt fördärva ungdomarna och folket, för att ge denna korruption sken av påstått »fritt» och »modernt» liv, för att skilja ungdomarna från politiken, och från kampen för framtiden, och från revolutionen.

Bourgeoisin och dess propagandamaskineri betraktar ära, anspråkslöst liv och värdig het, imponerande och ren moral, lojalitet med det arbetande folket och fosterlandet, alla dessa fina revolutionära dygder hos folket, som anakronistiska och förlegade. De bekämpas direkt eller indirekt, förvrängs demagogiskt och anpassas efter bourgeoisins intressen och till skada för det arbetande folket för att undertrycka revolutionärt uppror och för att strida mot marxismen-leninismens inflytande, som är den stora försvararen av folkets andliga värden.

Anhängarna av borgerlig och revisionistisk ideologi försöker övertyga ungdomarna och massorna om att det är meningslöst att kämpa och söka en utväg ur de kraftiga motsägelser som håller på att förinta samhället. Som enda alternativ erbjuder de att försjunka i pessimism och korruption. Häri ligger orsaken till hänsynslös uppeggelse med katastrofala sociala följder till alkoholism, narkomani, sexuella orgier och många lågtstående och djuriska drifter som har blivit på modet i den kapitalistiska och revisionistiska världen.

I klart motsatsförhållande till denna situation har den yngre generationen i vårt land, samlad kring sin egen militanta organisation, Arbetets Ungdomsförbund i Albanien, under partiets ledning kommit ut på den ideologiska klasskampens arena som en modig initiativtagare och icke underlägsen kämpe, som en revolutionerande stötkraft, som skjuter fram inom de sociala, ideologiska och kulturella omvälvningarnas område. Vår hjältemodiga ungdom, som vaktar sig själv mot inflytandet av borgerlig och revisionistisk ideologi, har samtidigt marscherat och marscherar alltjämt i de främsta frontleden mot alla dessa den gamla världens traditioner, som blivit förlegade, och mot allt främmande som hindrar vår framgång. I denna kamp har personligheten hos ungdomen ökat och ökar alltjämt varje dag. Dess mod och revolutionära initiativ växer, och dess erfarenhet håller på att berikas.

Men vi skall alltid iakttaga och förstå våra ungdomar i deras häftiga utveck-

ling. Denna utveckling beledsagar uppväxtsvårigheter och motsägelser. Ett betydande hinder som våra ungdomar stöter på i arbetet och överallt, är utslagen av bakåtsträvande, som hämmar ungdomarnas vilja och energi, undervärderar deras energiska och skapande förmåga, begränsar dem särskilt inom områden som sociala och etiska relationer, i familjen, liksom även i avsevärd utsträckning i skolan. Förutom detta bekämpar våra ungdomar inflytandet av liberalism och en viss likgiltighet hos den samhälleliga opinionen och i en del fall även inom familjen. Vi får inte glömma att den borgerliga och revisionistiska ideologin först och främst har sin udd riktad mot ungdomarna, som på grund av bristande erfarenhet, kan vara mera sårbara. Därför kommer vårt parti även framledes att kämpa för att kasta in ungdomarna i kampen mot varje inflytande av främmande ideologi och för att konsekvent fostra dem med marxist-leninistiska ideal för att vidga omfattningen och nivåerna hos deras omätbara energi inom alla områden och för att i stor omfattning uppmuntra deras initiativ och självständiga handlande.

Detta kräver att man mycket mångsidigt sätter fart på ungdomarnas liv, en utvidgning av deras intressen och verksamhet, ett erkännande av deras krav och önskemål och att deras möjligheter och förmågor korrekt värderas. På det viset måste mera kvalificerat arbete utföras för att bekämpa varje utslag av formalism, byråkrati, diktatur och förmyndarskap, som inte tar hänsyn till ungdomens intressen och önskemål, och som nonchalerar ungdomarnas psykologiska särdrag, osv.

Sådana yttringar kan ses vid mänga tillfällen. Inte endast bland föräldrar och lärare utan även i partiorganisationen och även bland kadrer som arbetar med ungdomarna. De gamla konservativa och byråkratiska traditionerna blir ett särskilt hinder vid den vidare demokratiseringen av skolans liv och vid skapandet av möjligheter för ungdomarna att ta aktiv del av den mångsidiga revolutioneringen av detta liv.

Våra uppgifter är, att göra det möjligt för ungdomarna att själva organisera sitt eget liv på ett levande och dynamiskt sätt, och att vara skickliga med att hjälpa dem på denna väg. För detta ändamål måste Arbetets Ungdomsförbund i Albanien spela en särskild roll. Det skall friska upp deras aktiviteter och ta med i beräkningen de våldsamma förändringar som orsakats av utvecklingen av vårt lands och ungdomarnas eget liv, genom att anpassa sina arbetsformer efter dessa förändringar liksom även efter nya behov och krav som dessa förändringar ger Upphov till bland ung domarna.

Vårt samhälle är inne i en period av kraftigt framåtskridande. Sekelgamla

traditioner, normer och seder håller på att ändras. Ideologier hos alla de klasser vars stjärna har dalat, angrips av nya normer och seder, som frigör det arbetande folkets tankar och medvetande håller på att skapas, det segerrika proletariatets ideologi triumferar. Mångsidig revolutionering av livet i landet och skarp ideologisk kamp under senare år har skapat ett nytt förhållande som mera överensstämmer med socialismens krav och människornas medvetande. Men det skulle givetvis vara ett misstag att tro att alla former och yttringar av de gamla ideologierna har krossats fullständigt, och att alla motsättningar inom detta område har lösts. Oavsett hur kraftig vår attack än må vara, kan det inte och är i själva verket inte helt över. De positioner som den socialistiska ideologin vunnit, måste ytterligare stärkas och fördjupas, tills de dominerar överallt i hela vårt samhälle.

Under vår envisa kamp för mångsidig revolutionering av vår sociala överbyggnad och medan vi starkt understryker behovet av en intensifiering av den ideologiska kampen, skall vi alltid ha i åtanke att de avgörande faktorer, som bestämmer vår framgång, är oavbruten ökning av den socialistiska produktionen och den alltigenom våldsamma ombildningen av vårt samhälle. Endast på denna grundval kan revolutionering av människornas sinne och medvetande uppnås. Därför kan vår ideologiska strid utvecklas framgångsrikt genom att öka den socialistiska produktionen och genom att kombinera revolutioneringen av det sociala, ekonomiska och politiska livets mekanismer med kommunistisk utbildning av det kommunistiska folket och med att sätta det i ständiga, revolutionära aktioner och rörelser.

Den ideologiska kampen som en av de mest komplicerade och skarpaste formerna av klasskamp är en kamp på liv och död mellan vår ideologi och fientlig, främmande ideologi, mellan nytt och gammalt och mellan det revolutionära och det reaktionära.

I denna kamp mot det gamla, som vi förnekar och önskar förstöra, framhåller vi alltid det nya som en motvikt, som kommer fram och gör sig gällande allt mer och mer. Som motvikt till borgerliga och revisionistiska begrepp vill vi framhålla våra marxist-leninistiska åsikter. Som motvikt till den gamla, småborgerliga psykologin vill vi framhålla den nya socialistiska psykologin. Som motvikt till yttringarna av den borgerliga och småborgerliga individualismen och likgiltigheten framhåller vi socialistisk kollektivism och solidaritet. Som motvikt till den borgerliga liberalismen och patriarkaliska konservatismen framhåller vi vår välgrundade, framåtskridande anda, anspråkslöshet och krav på oss själva.

Vid skärpandet av den ideologiska klasskampen förefaller formeringen av den marxist-leninistiska vaksamheten världen över vara av första klassens betydelse. Nu har nya objektiva och subjektiva förhållanden skapats, som gör det möjligt för oss att höja hela arbetet för en skapande tillämpning av marxismen-leninismen av kommunisterna och de arbetande massorna, att placera kampen mot idealistiska och metafysiska begrepp på en än mer vetenskaplig grundval och att uppnå tillämpandet av den marxist-leninistiska teorin i ännu närmare förbindelse med revolutionär praktik på ett högre plan. Betydande arbete har utförts under senare år för att studera vårt partis historia och dess viktigaste dokument. I dessa stadier har uppmärksamheten koncentrerats till grundläggande saker, nämligen principerna ur vilka de har uppstått, de metoder och sätt som vårt parti har använt för att lösa diverse problem i vårt lands konkreta förhållanden och ansträngningar görs för att lära av detta och för att lösa löpande problem i nya historiska förhållanden.

Utvecklandet av oräkneliga, revolutionära handlingar och rörelser - särskilt ideologiska sådana - knyts också till studiet av marxismen-leninismen och teoretiskt bearbetande av respektive problem. Inom detta område har även pressens arbete och andra propagandamedel och massornas kultur givits nytt liv.

Dessa resultat är en välgrundad bas för att arbeta envisare och på ett mer kvalificerat sätt så att alla kommunister och allt arbetande folk behärskar den marxist-leninistiska teorin. Detta kräver djupa och ständiga studier av de alltid aktuella arbetena av våra stora, klassiska lärare, Marx, Engels, Lenin och Stalin och vårt partis dokument och material, i vilket erfarenheten från den internationella kommunistiska rörelsen finns sammanfattad.

Detta studium är inte och kan inte bli ett självändamål, utan det är nära förknippat med den nuvarande, revolutionära praktiken och skall stödja denna praktik. Vi skall inte studera någonting på måfå, utan vi skall ha ett bestämt syfte genom att välja ut avsedd litteratur för detta ändamål. Studiet av den marxist-leninistiska teorin skall hjälpa oss att få djup kunskap om partiets politik inom varje verksamhetsområde och att genomföra den på ett riktigt sätt, att förstår och framgångsrikt föra kamp mot imperialism och modern revisionism och att känna till klasskampens lagar, förhållandet mellan det materiella livets villkor och människans medvetande, mellan ekonomi och politik. Att förstå och på ett riktigt sätt komma till rätta med motsättningarna och de problem som utvecklingen av livet i vårt land ger upphov till.

Detta kan inte uppnås genom att man helt enkelt lär sig några formler och teser utantill utan endast om de grundläggande principerna — den marxist-leninis-

tiska metodologin behärskas: När en dialektisk, materialistisk metod att tolka fenomen och lösa problem sammanställs, när både dogmatiska attityder och subjektiva synpunkter bekämpas.

Marxismen-leninismen är en teori, som är revolutionär från början till slut. Genom att kasta ljus över de nya problem, som uppstår: i livet utvecklas den i kamp mot dess ideologiska motståndares åsikter. Den kan endast fullständigt behärskas i denna kamp. De levande marxist-leninistiska idéerna kan inplanteras och omformas till medveten, militant övertygelse. Konfrontationen, åsikter och debatt skall användas inom partiet och hela samhället i bred skala i kampen mot varje yttring av konformism och mot tendenser att täcka över motsättningar. Bara på detta sätt kan vi lägga grunden till en aktiv immunitet mot främmande ideologi. Bara på detta sätt kan vi uppnå verklig revolutionär skolning.

Men i våra utbildningsmetoder finns rutin och gamla arbetsformer, som hindrar uppnåendet av dessa mål. I vår press och våra publikationer, på radion och i diverse tidskrifter och på konferenser som hålls finns ännu en hel del formalism och byråkrati. Andan hos konfrontationen av idéer känns inte som den borde kännas och debatteringsmetoden används inte i stor omfattning. Nedskurna, standardicerade metoder används där, och där det finns lite skapande arbete. Sådana metoder hindrar fruktbar propaganda och skapande tillämpning av marxismen-leninismen i vårt partis politik. Därför måste vår kamp mot dem vara mer bestämd. Vi skall inte brista i mod för att ägna oss åt alla dessa förlegade arbetsformer, som inte längre svarar mot den nuvarande politiska, ideologiska och kulturella utvecklingen hos vårt folk, med de fordringar som har uppstått på grundval av denna nivå, med behovet att höja det allt högre och högre.

Utbildning, kultur och konst måste fås att tjäna socialismen och folket ännu bättre.

Under den senaste perioden har ett enormt arbete gjorts för att ytterligare revolutionera utbildning och kultur, litteratur och konst för att få dem att passa ännu bättre i socialismens och folkets tjänst.

Den vidare revolutioneringen av skolväsendet är en av de största aktioner som partiet åtagit sig. Den brett upplagda folkdiskussion, som hölls i denna fråga bidrog i stor utsträckning till att bekämpa borgerliga och revisionistiska begrepp och inflytanden, och till utarbetandet av marxist-leninistiska begrepp om skolväsendet. Nu utkämpas en frontstrid för att verkställa partiets instruktioner i-

nom detta område, och livet bekräftar själv riktigheten av dem dag för dag. De nya utbildningsprogrammen införs med framgång. Ett större arbete, i vilket tusentals lärare har satts in, håller på att utföras, man utarbetar de nya läroböckerna inom skolväsendet. På liknande sätt fortsätter arbetet för att revolutionera undervisningen och utbildningen, till struktur, metoder och former. Syftet med dessa åtgärder är att uppnå den marxist-leninistiska, ideologiska axeln inom skolväsendets hela undervisnings- utbildningsarbete, genom att ena dess huvudkomponenter - undervisning, produktivt arbete och fysisk och militär utbildning, och genom att stå i nära och mångsidig förbindelse med revolutionär praktik.

Åtgärderna för den vidare revolutioneringen av vårt skolväsende tangerar den verkliga kärnan i hela dess liv. Förutom en vidareutveckling av utbildningens bredd har partiets uppmärksamhet särskilt dragits till dess utveckling på djupet och till mångsidigt förstärkande av det socialistiska innehållet i vårt skolväsen. I framtiden kommer vi givetvis att fortsätta utvidga skolväsendet på diverse sätt, och det kommer att få en ökad masskaraktär, speciellt på gymnasienivå och inom den högre utbildningen. Men frågor rörande utbildningens innehåll kommer alltid att förbli grundläggande. Därför riktar vi vår huvudsakliga uppmärksamhet mot ett snabbt verkställande av de arbetsuppgifter som vi har utstakat - vidare teoretiskt utarbetande av ideologiska, vetenskapliga och pedagogiska frågeställningar och av innehållet i undervisnings- och utbildningsarbetet, särskilt skolväsendets program, på basis av praktisk erfarenhet.

Nu när utbyggnaden av den åttaåriga skolan har gjorts fullständig i hela landet, blir behov et av dess mångsidiga, kvalitativa konsolidering och förstärkning ännu mer påkallat. Detta är en grundläggande förutsättning för att nå upp till ett högre plan och högre kvalitet på arbetet inom skolor av alla slag. Vår skola av idag konfronteras med den viktiga uppgiften att vetenskapligt-pedagogiskt modernisera hela undervisningsprocessen till innehåll och metod. Detta kan aldrig förverkligas utan den löpande tekniska-vetenskapliga revolutionens utvecklingsprocess och linje, som på ett lämpligt sätt återspeglas i undervisningen, utan att gå djupare i studiet av vetenskap och modern teknik eller utan bruk av moderna pedagogiska metoder. För detta krävs viktiga och snabbare förändringar inte enbart i läroplan och läroböcker utan särskilt på undervisningens och lärarnas område, i den gradvisa inledningen till modem undervisningsteknik, i fortbildningen av lärarna och i säkerställandet av litteratur för eleverna och lärarna och framställandet av, vad som krävs av dem. Ett problem av stor betydelse är bruket av aktiva metoder, som stimulerar elevernas och de studerandes fri-

villiga arbete och utveckling av deras kapacitet, fallenhet och talang.

I vår socialistiska skola håller en höjning av det vetenskapliga och metodologiska planet inom undervisningen på att uppnås, liksom även en nära förankring av teori i praktik och produktivt arbete. De komplicerade organisatoriska och pedagogiska problemen till trots håller deltagandet av skolungdomar och studerande i produktivt arbete på fabriker och inom kollektiv på att framgångsrikt genomföras. Men det finns ännu många svårigheter som beror på missförstånd och hinder, som uppstår i dess praktiska organisation och tillämpning, av rektorer och direktörer för företag.

Särskild uppmärksamhet skall också ägnas åt anbringandet av ungdomarnas militära övningsprogram som ytterligare en mycket viktig del i vårt nya skolväsen. Denna övning som skall företagas under fullständigt allvar skall avpassas efter ålder och skall bekämpa varje uttryck för nedvärdering av denna tjänstgöring, som har med stärkandet av försvaret av vårt fosterlands fred och oberoende att göra.

Det är klart att kampen för en revolutionering av vårt skolväsen fordrar att vi höjer hela arbetet till en mera vetenskaplig nivå. Om vi inte åtar oss allvarliga studier och om vi inte utvecklar pedagogiken kan uppgifterna, som får vårt skolväsen att blomma upp inte utföras med framgång.

De nya programmen med fysisk och militär utbildning, som framgångsrikt håller på att sättas i verket har gjort att fysisk kultur och sport har fått ännu mera liv. Detta är emellertid fortfarande en sektor av vårt arbete som går mycket trögt. De fastlagda principerna enligt vilka den grundläggande saken, massrörelsen för fysisk bildning och allmän fysisk bildning och sporterna, genom vilka det uppnås, tillämpas icke konsekvent. Det finns mycken ensidighet i praktiken. Ungdomarnas och massornas fysiska bildningsrörelse är begränsad och befinner sig inte i centrum för partiorganisationernas och statens uppmärksamhet. Den befinner sig inte heller i centrum för ungdomarnas och fackföreningarnas uppmärksamhet. Materiella hinder och brister är inte huvudsaken här, fastän sådana finns och måste lösas. Det grundläggande är att bekämpa de förvrängda begrepp, som kommer till uttryck i nedvärderingar av massornas fysiska bildningsrörelse och sport. För oss, som vill ha starka och friska och härdade ungdomar och folk är det nödvändigt att åstadkomma en radikal omsvängning även inom detta område och att framhålla den fysiska fostran som en viktig partiplikt.

Vi skall också engagera oss mer i ungdomarnas och det arbetande folkets liv, i deras allsidiga kultur, i deras möjligheter till vila och rekreation, spel utrym-

men för idrott, i utrustning för utgivande av böcker och i konstnärligt utövande, osv. Bättre harmonisering av skolarbetet med hela systemet av utbildning utanför skolan och masskultur, liksom även formandet av korrekta begrepp om kulturarbetets bredd till innehåll och medel inom kulturellt arbete är mycket viktiga och aktuella problem.

Utgivning och vidare distribution av böcker, spridning av kulturella och konstnärliga centra över hela landet, betydande ökning av amatörkonstnärsrörelsen och det nyligen inrättade televisionsnätet, liksom även revolutioneringen av innehållet i allt detta arbete är viktiga kännetecken på ett kvantitativt och kvalitativt framsteg. Inom detta område är vi engagerade i en intensiv kamp för att betona vår kulturs grunddrag för att krossa främmande och föråldrat inflytande. Men massornas ständigt växande efterfrågan på kultur är mycket stor och ännu har inte denna efterfrågan tillgodosetts snabbt nog. Masskulturens många medel har ännu inte trängt in i familjen som de borde och de har ännu inte i stor skala satts i dagligt bruk av människan i arbete och under ledig tid. Därför är i många fall inte den i skolan vunna kunskapen kompletterad, utvecklad eller konsoliderad. Vår uppgift är att vidtaga åtgärder för att förhindra ytterligare fördjupning av denna motsättning. Vårt socialistiska liv är och skall vara kultur. Detta betyder att parallellt med skola böcker och konstnärlig verksamhet osv, ska hela livet, produktionen, sättet att leva och uppträda, skapandet av miljö inom fabriksområden, skolor på landsbygden, sättet vi bygger och planerar våra byar och städer, vår arkitektur och stadsplanering, vägunderhåll och till och med sättet att tjäna folket, allt detta skall tjäna det kulturella formandet av den nya människan. Det händer att det finns inskränkta uppfattningar eller nedvärderingar på ett eller annat område inom kulturen. Mindre uppmärksamhet visas särskilt för levnadskonsten. All uppmärksamhet koncentreras på produktionsfrågor och detta är förståeligt, men mer uppmärksamhet skall även ägnas åt arbetsförhållandena, möjligheterna till vila och fritid för det arbetande folket, åt rationellt utnyttjande för deras del av den socialistiska informationens och kontaktens alla åtgärder och åt deras allsidiga kulturella utveckling.

I kampen för att komma tillrätta med alla dessa brister är det nödvändigt att öka det allsidiga statliga och samhälleliga intresset för utbildnings- och kulturellt arbete, att förbättra metoderna för detta arbete och åstadkomma full och rationell användning av redan existerande medel liksom även att skapa nya möjligheter, och skaffa fram nödvändiga materiella medel därtill.

Avsevärda resultat av stort utbildningsvärde har uppnåtts under senare år, även inom utvecklingen av litteratur och konst. Den hjältemodiga kamp som vårt

parti och folk fört mot den imperialistiska och revisionistiska blockaden, den allomfattande revolutionering av landets liv och partiets krav på en militant kultur i verklig och nationell revolutionär anda liksom även bättre förståelse för och attityder till publikationer och referat ur utländsk litteratur och konst bidrog med en kraftig impuls till utvecklandet av vår egen litteratur och konst. De fick större ideologisk mognad och en högre artistisk nivå. Det konstnärliga skapande arbetet har ökat som aldrig förr och alla sorters konst och litteratur, prosa och poesi, musik och konst, teater, film osv. har framgångsrikt utvecklats. Nya förmågor har upptäckts och håller alltjämt på att upptäckas för varje dag som går. Jämsides med den kvalitativa ökningen av yrkesmässigt skapande arbete har en makalös uppblomstring av folkets skapande arbete, amatörkonstnärsrörelsen ägt rum. Vår socialistiska konst marscherar sålunda framåt med kraftfulla steg. Genom att konsekvent följa den socialistiska verklighetens principer kommer vår revolutionära litteratur och konst förvisso att få skåda en ny och högre utveckling i framtiden.

Vårt parti, i ledningen för massorna, kämpar konsekvent för att fastslå vad som är socialistiskt och att avlägsna varje hinder som stänger vår frammarsch. Det avslöjar modigt missförhållanden och kämpar för att komma tillrätta med dem, kritiserar brister och förlorar aldrig sitt perspektiv. För varje dag utför partiet det välkända arbetet att bygga upp det nya och att förstöra det gamla, förändrar livet för folket och formar den nya människan. Dessa syften skall alltid ihågkommas inom vår litteratur och vår konst. Detta är facklan, som det också skall bära. Återspeglandet av den nya, socialistiska verkligheten i sin revolutionära utveckling, med samtidens motsättningar, som tillhandahåller litteraturen och konsten det nödvändiga dramat och konflikten. Häri ligger det nya innehåll, som ger vår litteratur och konst den socialistiska verklighetens styrkar. Och ett sådant innehåll kommer förvisso att leda till sökandet efter och finnandet av nya former. Allt detta, liksom även fast förtroende för den nationella jorden, för det framåtsträvande, kulturellt skapande arbetet och värt folks arvedel skänker sådan originalitet och förnyelse åt vår socialistiska litteratur och konst, som skiljer den från andra. Inte bara som skapande arbete hos ett visst folk och en viss nation utan även på grund av de karaktäristiska, som detta skapande arbete erhåller av förhållandena under kampen mot imperialism och modern revisionism och under revolutionerandet av nationens hela liv.

Det är just den militant revolutionära karaktären hos litteratur och konst, som revisionisterna förnekar. Efter att ha tillkännagivit, att den socialistiska verkligenheten är »begränsad» eller efter att ha förkastat den som skapande me-

tod liksom även principen om proletär gerillarörelse, öppnade de dörren för de mest skiftande reaktionära och dekadenta utvecklingstendenser, som ledde till degenerering av deras litteratur och konst och förvandlade dem till redskap åt förtrupperna för kapitalismens återupprättande. När konsten är uttrycksmedel för kontrarevolutionens idéer och syften, när den blir språkrör för de byråkratiserade och förborgerligade elementen och står i strid med massornas strävanden och kamp, kan den aldrig vara sann konst.

Det fortsatta blomstrandet av den socialistiska verklighetens konst kommer att uppnås genom att stärka de positioner, som vunnits i kampen mot varje främmande inflytande, som är oförenligt med vår socialistiska ideologi, mot både modernistiska utvecklingstendenser och konservatism, genom ett ännu kraftigare återspeglande av idékonstnärliga åsikter, allsidigt liv och folkets kamp för byggandet av socialismen, genom att koncentrera det skapande arbetet på vår tids hjältar, genom att stärka proletariatets diktatur och den folkliga karaktären hos vår konst, i kamp mot varje inflytande av borgerlig objektivism och abstrakt humanism och genom att ständigt öka utbildningsrollen hos litteraturen och konsten.

Utvidga det vetenskapliga arbetet och höj nivån hos dess organisation och ledning

Tiden är inne att ägna mycket mer uppmärksamhet än vad som hittills varit fallet, åt utvidgning och utveckling av vetenskapligt forskningsarbete och vetenskaplig forskningsverksamhet och deras organisation och ledning. Denna nödvändighet betingas av vetenskapens stora betydelse i den nuvarande tidsåldern liksom även av utvecklingens objektiva förhållanden och uppgifter i vårt land i det nuvarande skedet. Vetenskapen har idag blivit en mycket betydelsefull faktor vid utvecklandet av produktionen och samtliga övriga sektorer av samhällelig verksamhet. Den har omsatts i direkt produktiv kraft av vars resultat landets ekonomiska styrka i avsevärd utsträckning är beroende. Framstegen inom vetenskapen av idag är enorma, och allt slarv inom detta område måste återspeglas negativt på landets hela uppbyggnadshastighet. Den mer än någonsin intensiva utvecklingen av den nationella ekonomin och kulturen kan ökas ytterligare endast genom att lita på modern vetenskap och teknik och genom att främja den tekniska och vetenskapliga revolutionen. Vid vårt lands nuvarande stadium finns det inte något område inom vilket vi snabbt kan avancera, om inte grundliga omedelbara och framåtsträvande vetenskapliga studier företas, vilka klarlägger de mål som vi önskar uppnå och det sätt som de kan bli förverkligade på.

Detta behov att höja ledningen för allt arbete till ett ännu högre, vetenskapligt plan kan utföras framgångsrikt, om vi fast stödjer oss på vetenskap och använder dess prestationer intensivt.

Vi prioriterar de nya uppgifterna inom vetenskapens område i förlitan på våra möjligheter och utförande. Den materiella och tekniska grundvalen för den nationella ekonomin håller ständigt på att förbättras och moderniseras. Massornas utbildnings- och kulturella nivå höjs oupphörligt. Ett system av högre skolor och flera specialinstitut har redan inrättats och organiserat vetenskapligt arbete utförs i dem. På senare år har en bred rörelse för vetenskapligt, experimentellt arbete i masskala utvecklats. Som resultat har de vetenskapliga arbetarnas och hela den skapande, intellektuella elitens ansträngningar förenats med massornas många problem, som är betydelsefulla och av stor vikt för landet, dess ekonomi och kultur, har lösts på denna grundval. Vår uppgift är att stärka dessa framgångar och att oavbrutet föra detta arbete vidare.

För att uppnå detta mål är det nödvändigt att förkasta alla dessa vanliga och primitiva begrepp, som nedvärderar vetenskapens roll, de vetenskapliga institutionernas och arbetarnas roll, och vilka har sitt ursprung i avsaknaden av nödvändig erfarenhet inom detta område och avsaknaden av djup förståelse för den betydande roll, som vetenskap rent allmänt spelar idag. På samma gång skall vi intensifiera den kamp, som förs mot alla intellektuella begrepp, vars syfte är att hermetiskt sluta tätt om vetenskapligt arbete för att ge det en akademisk prägel, som skiljer sig från arbetarledens revolutionära, produktiva arbete och för att nedvärdera massornas roll i utvecklandet av vetenskapliga experiment och vetenskap i allmänhet.

Om vi utgår med riktiga begrepp, kommer vi att bli i stånd att komma tillrätta med den relativa motsträvighet som idag gör sig gällande på vetenskapliga studier och forskningsområden jämfört med objektiva mål för en snabb och intensiv utveckling av vår socialistiska ekonomi och kultur. På detta sätt kommer vi att bättre kunna lära känna, behärska och tillämpa avancerade prestationer inom internationell vetenskap och teknik, inom produktion och vetenskaplig forskning. På så sätt kommer hastigheten hos kampen att gä över ifrån hantverksmässiga begrepp, organisationsmetoder och produktionsledning till moderna, industriella begrepp och metoder att öka. Det är väsentligt att vi i framtiden ger prioritet åt, ägnar större uppmärksamhet åt och anvisar mer material och kraft åt de grenar av vetenskap som är mest avgörande för allsidigt framåtskridande i vårt land idag och i framtiden, och som går i spetsen för denna utveckling. I detta avseende i allmän organisation av vetenskapligt arbete skall de olika tekniska och jord-

bruksvetenskaper som är direkt knutna till den intensiva utvecklingen av ekonomins huvudgrenar ha företräde. Uppbyggnaden av ett modernt jordbruk fordrar framför allt organiserade och komplicerade studier inte bara av jordbruksspecialister utan även av arbetare inom biologiska, kemiska, fysikaliska, mekaniska och andra vetenskaper.

På samma gång kommer forskningsarbetet att avancera även på den ekonomiska och samhälleliga vetenskapens område. Studier för att förbättra de socialistiska relationerna till produktionen och andra problem i samband med utvecklingen av den nationella ekonomin kräver särskild uppmärksamhet. Under senare år har studier om utvecklingssättet för vår revolution och dess erfarenhet inom olika områden liksom även otaliga sociologiska problem antagit masskaraktär, och dessa har berikat våra marxist-leninistiska, teoretiska idéer och fått dem att leva upp på nytt och har skapat förutsättningar för mera hållbar organisation av hela denna verksamhet. Inom de vetenskaper som ägnar sig åt studiet av vårt folks historia, deras materiella och intellektuella bildning har de redan existerande traditionerna stärkts och nya möjligheter har öppnats för intensifiering av dessa studier för att tränga djupare in i det förflutna och de mest påträngande problemen i vår tid.

Dessa uppgifter, som ligger framför oss på vetenskapens område, kräver en förbättring av organisationen och ledningen av hela det vetenskapliga arbetet på alla stadier och inom alla områden och börjar med planeringen av utvecklingen och slutar med organiserat bruk av dess resultat och rekommendationer i praktiken. Under arbetet med att förstärka studiecentra, på grundnivå och på tekniska- och teknologiska formgivningsbyråer, experimentella planer, olika laboratorier och vetenskapliga studiecirklar och uppdrag som viktiga åtgärder för att förläna mer av masskaraktär åt vetenskapligt arbete skall vi på samma gång så småningom gå fram snabbare i utvidgning och förstärkning av redan existerande, särskilda, vetenskapliga institutioner liksom även vid skapandet av nödvändiga, nya institutioner. På samma gång skall vi vidta åtgärder för en mer samordnad och koncentrerad organisation och ledning av det vetenskapliga livet och arbetet i nationell skala i enlighet med nuvarande möjligheter och framtida uppgifter.

Det är uppenbart att en sådan utveckling inom vetenskapen också fordrar en gradvis utvidgning av den nödvändiga materiella grundvalen för detta arbete. Ännu mera angeläget är problemet med skolningen och specialiseringen av kadrerna. Denna specialisering skall vara allsidig och av varje slag. Den skall delvis påbörjas vid en högre skola, den skall fördjupas i arbete och förverkligas genom vidareutbildningsstudier, genom lösandet av olika vetenskapliga uppdrag, och

när så erfordras kan den till och med ske utomlands. Förseningar och försumlighet att lösa detta problem kommer att få negativa resultat i framtiden.

Partiorganen, statsorganen och de ekonomiska organen skall stödja och lita till våra specialisters och det arbetande folkets vetenskapliga tänkande. De ska uppskatta varje positiv erfarenhet och uppmuntra vaije nyttigt förslag genom att modigt visa vägen till det nya, genom att sluta med rutinarbete och gammaldags arbete och genom att visa vägen till förnyelsens våldsamma, skapande energi och anda hos vårt folk.

V. VI MÄSTE STÄNDIGT STÄRKA OCH REVOLUTIONERA PARTIET

Medvetet om sin historiska uppgift som ledare för hela folkets kamp för socialismen, fastslog partiet på sin 5e kongress viktiga uppgifter för den fortsatta revolutioneringen av sitt liv och sin verksamhet. För detta ändamål har Centralkommittén vidtagit en rad konkreta åtgärder för den politiska och ideologiska bildningen och fostran av kommunisterna och kadrerna, för det korrekta och revolutionära uppfyllandet och förståelsen av partiprinciper och partinormer, för stärkandet av den proletära karaktären hos sina led och ledande organ, för den fortsatta fördjupningen av masslinjen i partiets verksamhet.

Partiet kommer till denna kongress starkare än någonsin tidigare, med stålhård marxist-leninistisk enhet i sina led, förenat lika nära som köttet till benen med arbetarklassen och de arbetande massorna, redo att ta sig an än större uppgifter och beslutet att utföra dem lika hedrande som det alltid gjort.

Utan ett arbetarklassens revolutionära parti, ett parti lojalt mot marxismen-leninismen, organiserat och kapabelt att leda och mobilisera de arbetande massorna, kan man varken tänka på proletariatets seger över bourgeoisin eller det framgångsrika byggandet av socialismen. Just därför att vi alltid fortsatt att tänka på denna princip och varit lojala mot den, har inte den tillbakagång ägt rum hos oss, som skett i Sovjetunionen och några andra länder, där den revisionistiska utvecklingen och återupprättandet av kapitalismen började med partiets urartning, med förändringen av dess klasskaraktär, med förlusten av dess revolutionära kvalitet och anda. Just därför att vi ständigt har följt de marxist-leninistiska lärdomarna om partiet och obevekligt kämpat för dess oavbrutna fostran och revolutionering står proletariatets diktatur i vårt land, stark som stål och oövervinnlig, och socialismen går framåt, överallt triumferande.

Albaniens Arbetarparti är ett starkt organiserat parti som prövats i kampen, ett ideologiskt och politiskt obefläckat parti, fast beslutet och kapabelt att framgångsrikt föra fram arbetarklassens sak. Vi är stolta över vårt heroiska parti, över dess kamp och segrar, över dess mod, klarsynthet och vitalitet. Emeller-

tid skall vi aldrig glömma att klasskampen fortsätter, både i och utanför landet; att trycket från borgerlig och revisionistisk ideologi existerar. Vi skall ägna hela vår uppmärksamhet, alla våra ansträngningar och hela vår förmåga åt arbetet med att oavbrutet stärka partiet, med dess revolutionära fostran, med att öka dess ledande roll i hela landets liv.

Och detta blir desto mer nödvändigt, om vi har de majestätiska och mycket viktiga uppgifter i minne, som denna kongress lägger fram för partiet och hela folket. Det framgångsrika genomförandet av dessa uppgifter, den våldsam utvecklingen av hela vår ekonomi, omdaningen av landets hela liv fordrar det totala engagemang av alla kommunisters och kadrers psykiska och fysiska energi och att partiets arbete lyfts upp till en högre nivå.

Partiets ledande roll garanteras genom alla kommunisters handlingar och deras exempel som förtrupp.

Vårt parti vidhåller den marxist-leninistiska principen att med utvecklingen och konsolideringen av socialismen, långt ifrån att bli försvagad, blir partiets ledande roll allt mer styrkt och fulländad. Detta beror på att den socialistiska uppbyggnadsprocessen blir mer och mer omfattande och komplicerad. I denna process ökas arbetarklassens ledande roll kontinuerligt. Å andra sidan blir massornas deltagande i den socialistiska uppbyggnaden av landet, i hela det sociala, ekonomiska och statliga livet mer och mer aktivt. Alla dessa faktorer gör det absolut nödvändigt att höja partiets ledande, bildande, organiserande och mobiliserande roll, vilket, med tilltro till dess ideologi, gör målen uppenbara och lyser upp vägen till deras uppnående.

I vårt land har partiets ledande roll av varje livsaspekt varit och är odiskutabel. Alla de historiska segrar som vårt folk har uppnått under dessa 30 år, landets befrielse, upprättandet av folkmakten, uppbyggnaden av det nya socialistiska samhället, är oupplösligt förbundna med partiet och dess visa och förutseende ledning.

Stärkandet och fulländandet av partiets ledande roll är en ständig och absolut nödvändig uppgift. En djup förståelse för denna princip och framförallt, ett riktigt fullbordande av den i praktiken, är särskilt viktigt.

Partiets ledande roll som styrande kraft av hela landets liv sträcker sig till alla områden: ideologi, politik, organisation, ekonomi, utbildning, militärväsen, osv. Dessa sektorer av landets liv, som tillsammans bildar en helhet, leds av partiet genom alla dess medlemmar, var de än arbetar, det må vara i partiet eller i statsapparaten, i massorganisationerna, i produktionen eller vid de vetenskapliga eller kulturella institutionerna.

Kommunisternas arbete har i varje sektor sina speciella utmärkande drag, men det har också en sak gemensamt: varje kommunist, var han än arbetar, skall kämpa för att föra ut partiets linje och säkerställa dess ledande roll. Upphovet till många av bristerna och svagheterna som observerats i vårt arbete är förväxlingen av vad som är säreget och vad som är allmänt.

Kommunisterna i partiorganen bör vara förtrogna med ekonomiska problem, med industrins och jordbrukets problem samt med problem inom utbildingen, kulturen och armén, oberoende av det faktum att de kamrater som arbetar inom de olika områdena av statsapparaten är direkt indragna i dem. Det ledande partiets kommunister bör ha god kunskap om alla problem, naturligtvis utan att gå in på detaljer, eftersom de utan detta inte kan leda de statliga och de ekonomiska organen i verkställandet av deras uppgifter, eller partiorganisationerna i mobiliserandet av massorna.

När vi säger att partiorgan och partiapparater skall känna till och ta upp alla problem som är förbundna med landets liv, menar vi att de skall syna dessa problem ur partiarbetets speciella synvinkel, utan att gå in på de tekniska eller materiella detaljerna i dagliga frågor och utan att göra om de statliga och ekonomiska organens arbete. Grundläggande i deras arbete är utbildningen och mobiliseringen av kommunisterna och massorna som arbetar i olika sektorer, så att dessa utför de uppgifter de fått till punkt och pricka, och att ställa partiorganisationerna, och genom dem, alla de statliga, ekonomiska eller samhälleliga organisationerna i stridbara positioner för att ständigt föra fram partiets politik överallt.

Kommunisterna och kadrerna som partiet utsett till arbetare i statliga och ekonomiska organ, de må vara tekniker eller specialister, är först och främst politiska människor.

När de är engagerade i skötseln av statens affärer, i produktionens organisation, med att vidta tekniska och ekonomiska mått och steg för planens fullbordan, vilket är deras huvuduppgift, ser de inte och bör inte se på dessa uppgifter med en teknokrats ögon. Som kommunister, ansvariga inför partiet för fullbordandet av dess linje inom sina respektive sektorer bör de outtröttligt sträva efter att utveckla en politisk och ideologisk förståelse för dessa uppgifter bland det arbetande folket, att organisera och mobilisera det helt och fullt. På så vis realiseras partiets roll som ledare av hela landets liv, på så vis ger partiet som helhet ledning pä ett organiserat och centraliserat sätt.

Partiets ledande roll uppnås inte genom påbud, inte heller påtvingas den genom administrativa åtgärder. Den vinns genom en korrekt linje som uttrycker

och försvarar de vitala intressen, som de arbetande massorna och massorna som helhet har, och genom dess resoluta kamp för att föra ut denna linje i det verkliga livet. Denna roll säkras av varje kommunists revolutionära verksamhet, som, genom sitt personliga exempel och agerande, inspirerar, utbildar och mobiliserar massorna i kampen för socialismen. Partiet är uppbyggt av sina medlemmar och partiets roll som förtrupp är meningslös och kan inte slutföras utan att varje kommunist spelar sin förtruppsroll.

Men spelar alla kommunisterna i partiet sin roll som förtrupp? Varje medlem bör ställa sig denna fråga. Denna fråga borde röra varje partiorganisation. Det är ett faktum att, fastän de inte är många, så finns det i våra led några få oföretagsamma partimedlemmar som på grund av att de saknar initiativförmåga, har bakåtsträvande föreställningar om arbete och liv och som, långt ifrån att statuera personliga exempel som förtrupp, ofta släpar sig fram bakom massorna, precis som det också finns några som blivit lämnade efter på grund av den våldsamma utvecklingen av våra liv.

Sådana människor låter som en ostämd ton bland den övervägande majoriteten av medlemmarna i vårt framgångsrika parti, bland dem som har burit och bär tunga bördor på sina axlar, som har utfört och utför storartade dåd, som har kämpat och kämpar med heroism och självuppoffring för de allomfattande framstegen i vårt socialistiska fädernesland, som välförtjänt står i spetsen för massorna och åtnjuter deras gränslösa respekt och förtroende. Partiet borde göra sitt yttersta för att utbilda de kommunister, som blivit efter, för att sätta dem i en militant position, för att få dem att marschera i takt med tiden och revolutionen, så att de kan bli värdiga, och behålla, titeln som medlemmar i vårt heroiska parti.

I vårt land är hela atmosfären sådan att den driver vårt folk framåt. Här för sig allting, allting utvecklar sig. Vårt liv är aktivt, dynamiskt, det tolererar inte passiviteten och rutinen som får folk att räkna tiden. En av de allra viktigaste uppgifterna som våra partiorganisationer har, är att finna utvägar, metoder att revolutionera arbetsstilen, så att alla kommunister kommer i förtruppspositioner, och genom dem förs in i kampen, aktionerna, i vilka de genom sina exempel drar de arbetande massorna med sig.

Den fundamentala och avgörande länk som säkerställer partiets ledande roll i alla aspekter på våra liv är basorganisationerna. Genom partiets basorganisationer analyseras förklaras och omsätts alla partiets instruktioner och direktiv i praktiken, de direkta förbindelserna mellan partiet och massorna säkras och massorna mobiliseras för att uppnå definitiva mål och kontrollförmågan prövas

genom varje kommunists aktivitet, oavsett var han arbetar och vilken position han har.

Om de skall spela sina ledande, inspirerande och organisatoriska roller i de sektorer som de arbetar, mäste partiets basorganisationer tränga djupt in i huvudproblemen och inte försjunka i de dagliga detaljerna. De måste liva upp alla organisationerna och sätta dem i rörelse, de får inte tillåta sig att omformas till spakar i de statliga och ekonomiska organen, som bara bryr sig om planens siffror, utan, först och främst måste de föra fram partiets politik inom alla områden. De skall bekämpa byråkrati, likgiltighet och varje annan främmande yttring och framför allt utvidga sitt arbete bland folket, eftersom det är folket som omsätter partidirektiven och statsplanerna i praktiken.

Partiets proletära sammansättning och kommunisternas kvalitet — en grundläggande förutsättning för att partiet alltid skall förbli revolutionärt.

Partiet, en levande politisk organism, som växer och stärks av kamp och revolution, aterspeglar i sina led de förändringar som äger rum i den sociala och ekonomiska sfären, i klasstrukturen och i samhällets andliga liv. Detta är en oavbruten men absolut inte spontan process. Den organiseras medvetet och dikteras av själva partiet i enlighet med de olika stadierna av revolutionen och problemen det måst lösa, alltid förlitande sig pä marxismen-leninismens lärdomar.

Under de sista fem ären har, tack vare det mångsidiga politiska, ideologiska och organisatoriska arbetet för fortsatt revolutionering av livet i landet och av partiet självt, betydelsefulla kvantitativa och kvalitativa förändringar ägt rum i partiet. Den avsevärda tillväxten av partiet och, framförallt den fortsatta förbättringen av klassammansättningen i dess led vittnar om detta. Den 1 oktober 1971 fanns det 86.985 kommunister i partiet inklusive 18.127 kandiderande medlemmar, vilket skall jämföras med 66.327 kommunister vid tiden för den 5e partikongressen. Således har under denna period 20.658 kommunister ytterligare anslutit sig till partiet. Det är en stor glädje och seger för partiet och hela folket att nu, för första gången i värt partis historia, upptar de arbetande kommunisterna första platsen bland partiets medlemmar. För närvarande utgör de 37 % av alla kommunister.

Detta faktum bevisar arbetarklassens djupa kärlek till sitt marxist-leninistiska parti och deras gränslösa förtroende för det. Det bevisar att den organisationslinje varit den riktiga, som partiet alltid och beslutsamt följt, när det resolut

hållit fast vid principen att ett arbetarparti inte bara skall vara proletärt till sin ideologi utan också till sin klassammansättning.

Arbetarklassen har sänt sina bästa söner och döttrar till partiet, de som utmärkt sig och fostrats i revolutionära aktioner och kamp. Detta nya blod har infört och kommer att förstärka den disciplinerade och revolutionära kraften från arbetarklassen i partiet.

För att bevara och fortlöpande stärka sin proletära klasskaraktär har partiet ägnat speciell uppmärksamhet åt förbättringarna av sammansättningen av dess ledande arbetarorgan. Idag är 55 procent av medlemmarna i partikommittéernas plena i distrikten, 85,2 procent av medlemmarna i byråerna i företagens basorganisationer och 86,3 procent av dess sekreterare arbetare av ursprung, bakgrund eller nuvarande position. Det är ett mycket positivt och betydelsefullt faktum att fastän de deltar i de ledande organen i vårt parti, finns det många arbetare som, trots att de blivit valda till dessa organ fortsätter på sina platser som arbetare i produktionen. Detta är av mycket stor principiell betydelse. Den onda vändningen, som uppstått i många kommunistpartier, som urartat mot revisionism, har ofta haft sin grund i det faktum att fastän det funnits många arbetare i dess led, har de ledande organen blivit avproletariserade och fyllts av specialiserade tekniker, byråkratiska intellektuella och tjänstemän.

Genom att öppna vägen för arbetarna så att de kan komma in i partiet och aktivt ta del i dess ledande organ, har vårt parti slagit rot djupt i hjärtat på den mest revolutionära och progressiva klassen i samhället, den klass till vilken den historiska uppgiften hör, att vara förtrupp i kampen för socialism och kommunism.

Även i framtiden måste vi kämpa för att fylla våra led med arbetare, som bör ha prioritet framför alla dem som kommer från andra klasser och skikt. Verkliga möjligheter för detta finns nu, eftersom arbetarklassen snabbt växer och utvecklas, parallellt med utvecklingen av ekonomin och framförallt industrin. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt denna fråga i några områden där, trots att arbetarklassen är relativt utbildad, antalet arbetare i partiet fortfarande är under medeltalet för hela folkrepubliken. En annan brist är att det inte finns någon riktig proportion mellan antalet kommunister som arbetar inom viktigare och mer mekaniserade sektorer och dem som är sysselsatta inom understödjande sektorer.

Intagningarna av unga arbetare i partiet skall framförallt göras från ekonomins viktigaste områden, från industrier som sysslar med utvinning och bearbetning av mineraler, från de metallurgiska, tekniska och kemiska industrierna,

i de stora projekten och de nya industribranscherna, överallt där behovet finns både nu och i framtiden.

Jämte intagningarna av fler arbetare i partiet, har centralkommittén fäst särskild uppmärksamhet på utbyggnaden av partiet till alla sektorer inom ekonomin och kulturen. De nya intagningarna och utvidgningen av partiet har varit i enlighet med de nuvarande behoven och man har omsorgsfullt räknat med områdets storlek, vikten av att ideo-politiska och ekonomiska problem löses, sådana saker som kräver anvisningar och ledning från partiet.

Tillväxten av partiet i jordbrukskollektiven, från 5e kongressen och framåt, har varit normal i enlighet med uppgifterna som uppstått genom den socialistiska uppbyggnaden på landsbygden. Kommunisterna från jordbrukskollektiven utgör 29,7 procent av partimedlemmarna. Idag finns det inga byar utan kom munister och vi har organiserat basorganisationer for partiet i alla sektorer av jordbrukskollektiven. Emellertid finns det fortfarande brigader utan partigrupper och till och med en del utan en enda kommunist.

De stora uppgifter som möter jordbruket för att öka produktionen och modernisera, den huvudroll det spelar i vår ekonomi som helhet, liksom det faktum att den större delen av vår befolkning lever på landsbygden kräver intagningar av fler kollektivbönder i partiet, i syfte att ytterligare stärka partiet på landsbygden och förbättra dess ledning av jordbrukskollektiven, genom att förena partiet så nära som möjligt med produktionens basenheter, brigaderna.

Den stora revolutionära kampen som utvecklats, särskilt på senare år, för kvinnans fullständiga emancipation, för att släppa fram hennes outtömliga skaparkraft, har framgångsrikt avspeglats i partiets sammansättning. Det faktum att kvinnorna utgör 22,1 procent av partiets alla medlemmar mot 12,5 procent vid tiden för den 5e kongressen, kan inte annat än höja vår entusiasm.

Kvinnan är en kolossal kraft och spelar en mycket viktig roll i den allomfattande utvecklingen av landet. Ett stort antal kvinnor har nu gått igenom den 8-åriga skolan, har utbildats i partiets anda och härdats på massaktionernas och olika revolutionära rörelsers städ. Idag formas en korrekt och välgörande mening om kvinnans roll i samhället i vårt land. Allt detta skapar möjligheten och dikterar behovet av att vi även i framtiden går djärvt och snabbt framåt genom att tillåta kvinnor att bli partimedlemmar.

För vårt parti, som hela dess historia visar, är kvaliteten av dess medlemmar, deras politiska och moraliska karaktär, deras ideologiska och revolutionära fostran, deras beslutsamhet att försvara och föra ut partiets linje alltid och under alla förhållanden av avgörande betydelse. Stora siffror visar inte alltid ett

partis styrka. När emellertid siffrorna förenas med hög kvalitet, när fler och fler medvetna element, som är redo att utföra de uppgifter som partiet ålägger dem, träder in i dess led, människor som alltid sätter det allmänna intresset framför allt annat, då omformas det till en kolossal kraft. Sådana människor gör partiet oövervinnligt, håller det alltid revolutionärt, de är en föregående och ledande styrka i hela samhället.

Kraven som partiet ställer på kommunisterna ökas kontinuerligt, parallellt med utvecklingen av socialismen och uppkomsten av nya, svårare och mer invecklade problem och uppgifter. Varje steg i revolutionen kräver nya kvaliteter och insatser av hela det arbetande folket, kvaliteter och insatser som skall förkroppsligas framförallt bland kommunisterna. Jämte deras politiska lojalitet och hängivenhet för partiets sak, jämte deras outtröttliga arbete för folkets väl, jämte deras internationalistiska övertygelse och hatet till fienden, är det idag mer än någonsin nödvändigt för kommunisterna att vara försigkomna människor med nya begrepp om arbete, liv, familj, samhälle, människor som älskar kunskap och kultur, som har en fullständig förståelse för sina yrken och stödjer tekniska och vetenskapliga framsteg med hela sin makt, som inte tolererar rutin och okunnighet, som för en modig kamp mot allt som blir hinder som står i vägen för det socialistiska samhälllets våldsamma frammarsch.

Det räcker inte att klassammansättningen är riktig och att kvaliten pä dem som tas in i partiet är hög. För att ha ett starkt revolutionärt parti, som är kapabelt att spela sin roll som förtrupp, är det nödvändigt att alla dess medlemmar ständigt undervisas i den marxist-leninistiska ideologin och i partiets politik och lära, att de oavbrutet härdas i den revolutionära kampens och arbetets eld. Det är en absolut nödvändighet om inte kommunisterna skall förstenas och bli byråkratiska och degenerera som i Sovjetunionen och pä andra platser, utan skall förbli resoluta och ständiga kämpar för kommunismens sak.

Alla behöver denna utbildning och fostran, inte bara de unga kommunisterna, utan också de som tillhört partiet länge, inte bara männen som är sysselsatta inom produktionen, utan också de med intellektuella arbeten, inte bara de med relativt låg ideo-politisk utbildningsnivå utan. också de som genomgått skolor. Fastän de är valda från de mest revolutionära och progressiva samhällsområdena, är kommunisterna inte berövade resterna av andra ideologier, liksom de inte är garanterat immuna mot faran av borgerliga och revisionistiska smittor.

Partiets utbildningsarbete skall inte bara syfta till att beväpna kommunisterna med samhällets utvecklingslagar, till att utrusta dem med den marxist-leninistiska världsåskådningen, utan också till att höja deras medvetenhet, fä dem

att behålla den revolutionära andan och hälla moralen bland partimedlemmarna hög, så att tanke och handling bildar en olöslig enhet, så att kommunisterna tänker, lever och handlar som revolutionärer alltid och överallt. Det skall göra dem kapabla att snabbt och korrekt bedöma hur de skall förfara i alla situationer, att klart begripa verkligheten som de lever i, att uppnå en djup kunskap om de problem som uppstår i samband med den inre utvecklingen av vårt land eller den internationella situationen och att reagera korrekt på de uppgifter som möter dem och folkets massor. Sedan den 5e kongressen, har arbetet med utbildningen av kommunisterna blivit livligare och har fastare sammanbundits med problemen och uppgifterna som mött landet och partiet. Effektivare metoder har använts i större skala, initiativet till partikommittéer och partiets basorganisationer, som bättre tagit hand om dessa saker, har vidareutvecklats. Teoretisk utbildning har pä ett mer organiskt sätt förenats med mobiliseringen av kommunisterna i massaktioner och revolutionära rörelser.

Utbildningen av kommunisterna har inte varit och är inte ett syfte och en fråga i sig själv. Partiet har aldrig ansett det som avskilt från massornas utbildning, som en elitutbildning, utan tvärtom som utbildningen av en förtrupp för att de skall bli kapabla att utbilda massorna. Varje splittring av partiets utbildning från massornas utbildning leder, som de bittra erfarenheterna från Sovjetunionen visar, till bildandet av intellektuella begrepp inom partiet och till att likgiltighet inför politiska och ideologiska frågor uppstår bland det arbetande folket. Vid en slutlig analys leder det till försvagandet och undergrävandet av partiets förbindelser med folket.

Mycket arbete läggs i partiet ned pä studier av den marxist-leninistiska teorin och vårt partis dokument. Detta arbete skall fortsätta och utvidgas, för att hjälpa kommunisterna inte bara att korrekt förstå utan också att föra ut partidirektiven och de statliga lagarna, normerna för vårt socialistiska samhälle. Marxistiska kunskaper skall inte förbli en intellektuell gåva, utan det skall leda kommunisterna i varje steg av deras liv. Och vi kan utföra detta arbete ännu bättre eftersom våra möjligheter är större nu, partiet har vunnit rika erfarenheter och tränat en stor arme kadrer som kan utföra kvalificerat arbete för utbildningen av kommunisterna och det arbetande folket.

Partiet skall visa särskilt intresse för utbildningen av sina kandiderande medlemmar som nu utgör en femtedel av partiets medlemmar. De är unga kommunister, energiska och lyfta av kraft, människor som har stigit upp ur vågorna efter kampen för revolutioneringen av livet i landet, särskilt flickor och kvinnor som behöver utbildas och formas till kämpar, för att erhålla marxistiska

kunskaper och de kvaliteter som en medlem av vårt heroiska parti bör ha.

Väsentliga förändringar har också ägt rum för att höja kunskaps och kulturnivån i partiet. För närvarande har ca 70 procent av kommunisterna 8-årig eller högre gymnasial utbildning. Detta är ett mycket gott tecken på kommunisternas ihärdiga ansträngningar att uppnå bildning och bli allt mer kunniga. Men dessa ansträngningar bör vara ständiga eftersom kunskap inte har någon gräns. Trots framgångar bör noteras att 30 procent av kommunisterna bara har elementar eller oavslutad 8-årig skolgång. Häribiand är några äldre kommunister och sådana som lever i avlägsna bergsområden till vilka den 8-åriga utbildningen utvidgats att gälla bara under de allra senaste åren. Genom att stimulera dessa kommunister att höja sin kulturella nivå, nu när 8-årig skolgång blivit obligatorisk i hela landet, är det möjligt att partiet i framtiden skulle kunna göra till regel att endast människor med minimum 8-årig skolgång tas in.

Stärk partiorganisationernas interna liv och höj deras initiativkraft och företagsamhet

Det är inte möjligt att utvidga partiets ledande roll eller att fortsätta det oavbrutna revolutionerandet av partiet om inte partiorganisationernas inre liv förstärks, om inte alla kommunister aktivt och initiativrikt deltar i kampen för att utarbeta och fullfölja dess linje.

Albaniens Arbetarparti föddes, växte och utvecklades i en tid av revolutionära aktioner inom arbetarklassen och massorna. I hård klasskamp mot de inre och yttre fienderna, i framträdande aktioner och djupt revolutionära rörelser som omskapade människans materiella och andliga värld, har varje kommunist och basorganisation, varje ledande partiorgan ständigt omdanats. Under den period av initiativ och självständigt handlande som vi talar om, har känslan för förändringar och den revolutionära offensiven för att göra framsteg skapat en bred utveckling och ett nytt innehåll på alla områden, inom ekonomin och kulturen, inom vetenskapen och tekniken. Allt detta har inneburit en ny mera flexibel stil och mer självständiga arbetsformer i enlighet med tidens uppgifter. Idag genomströmmar en hög känsla av stridbarhet, av mobilisering och ansvar partiorganisationernas och kommunisternas liv. Vi måste hålla denna revolutionära känsla levande och oavbrutet stärka den för att göra partiorganisationerna till ändå bättre självständigt arbetande organismer som med fullständigt initiativ och ansvar måste analysera och förklara, föra ut och kontrollera direktiven och besluten från partiet, som skickligt måste förstå och finna utvägar att tack-

la de nya problem som livet presenterar. Initiativ och självständigt handlande är revolutionära begrepp för tänkande och handlande. De föds inte av sig själva, de är heller inte färdigställda av andra, utan de uppstår som resultat av djup kunskap om och genomträngande av den ideologiska naturen i partidirektiven, som ett resultat av studiet och den korrekta värdesättningen av verkligheten, av massornas mening och erfarenheter, av modet att ta fullständigt ansvar för aktionen som genomförs. För att utveckla initiativförmågan och det självständiga handlandet hos partiorganisationerna är det nödvändigt att kämpa med beslutsamhet mot rutin och föråldrade arbetsformer, mot administrativa metoder och byråkratiskt förmyndarskap som, trots de förbättringar som gjorts, fortfarande kan ses i partiets arbete. Det finns ledande partikadrer och organ som inte sällan tenderar till att blanda sig i och besluta om allt, eller som, under förevändning att ha nära kontakter med eller »täcka» alla partiets basorganisationer, skapar ett otillåtet förmyndarskap genom sina instruktörer och glömmer att de på detta sätt begränsar organisationernas och kommunisternas initiativ och får dem att vänta på allt från ovan. Detta är en av yttringarna av byråkrati inom partiet. Initiativ och självständigt handlande begränsas också när de ledande organen lastar basorganisationerna med en mängd orienteringar, direktiv och beslut som ofta är vidlyftiga, komplicerade och vaga. Detta betyder att basorganisationen inte kan förstå, analysera och föra ut dem, att de oupphörligen måste be om förklaringar och tydningar från högre organ. Här har vi att göra med en annan yttring av byråkrati och intellektualism.

Alla former av organisationer och arbete bör tjäna till att sätta partiorganisationerna och kommunisterna i rörelse, öka deras initiativförmåga, stärka deras individuella och kollektiva ansvar. Detta bör väl förstås, särskilt av de ledande partikadrerna och organen. Men det är väsentligt att basorganisationerna själva kämpar för detta. De borde vara snabbare att göra mer och gå framåt oförskräckt, inte vänta på färdiga lösningar från ovan för de problem som rör dem, och de bör inte handla mekaniskt, utan att ta med direktivens karaktär i beräkningen och situationen i sina företag, kollektiv eller institutioner. Konkret tänkande och initiativ kräver inte onödigt besvär - de bör uppstå i nära samband med de aktuella konkreta uppgifterna och tjäna till deras lösning.

Initiativ och självständig handling har inte bara att göra med organisationen som ett forum, utan genom att följa dess exempel, borde varje medlem eller kandidat handla i denna anda, varje dag i allt. Utan revolutionära kommunister kan det inte finnas några revolutionära partiorganisationer. I denna betydelse är inte initiativförmågans utveckling begränsad till varje kommunists aktiva

deltagande genom att studera problemen inom partiorganisationen. Partiets basorganisation är inte bara dess möten, utan hela aktiviteten av alla dess medlemmar både individuellt och gemensamt, för, under och efter möten, att utarbeta och föra ut partiets linje och beslut överallt där de bor och arbetar.

Uppgifterna i byggandet av socialismen och problemen som uppstår i livet är så många, att det inte finns någon praktisk möjlighet att diskutera alla i partiorganisationen. Därför krävs det att varje kommunist har en djup och detaljerad kunskap om partiets direktiv och beslut, och, i enlighet med förhållandena på den plats han arbetar, föra ut dem med initiativrikedom, arbeta som agitator, propagandist och organisatör, men alltid spela en föregångares roll. Kommunister bör varken vara mekaniska överförare eller konformister, utan de bör ta fullständigt ansvar för den skapande analysen, förklaringen och fullbordandet av direktiven och orienteringarna, tala ut modigt när de olika besluten orderna och direktiven går emot partiets riktiga politik eller inte svarar mot speciella aktuella förhållanden.

Initiativ och självständigt handlande som utmärkande egenskaper hos kommunisterna formas och härdas i kamp och arbete, i den dagliga praktiska, sociala verksamheten. Genom massaktioner och rörelser sammansmälter kommunisternas revolutionära kraft till en enda enhet med massornas skaparkraft, och ger ett kraftfullt slag mot byråkratiska och teknokratiska metoder, lättja och formalism. Det är varje kommunists, partiorganisations och kommittés plikt att utvidga massaktionernas metod till livets alla områden, för på detta sätt görs partiarbetet mer levande och kommer att bättre motsvara kraften och entusiasmen hos arbetarklassen och hela det arbetande folket.

Av särskild betydelse för stärkandet av partiet är en djup ideologisk förståelse och ståndaktigt fullbordande av de normer som reglerar dess inre liv. Det är dessa normer som gör partiet stålhårt, stärker dess enighet i tanke och handling, säkerställer vitaliteten och framgången i dess verksamhet.

Varje feltolkning, varje blott formella fullbordande av dessa normer har allvarliga konsekvenser, undergräver partiets inre liv, kväver den revolutionära kraften hos kommunisterna, banar vägen för utvecklingen av byråkrati i och urartning av partiet. I detta ligger en av huvudkällorna till den stora tragedi som drabbade Sovjetunionens kommunistparti. I detta land idag, fastän partinormerna fortfarande bär etiketten »kommunistiska» används de som hävarmar för partiets subjektivism och för att föra ut den revisionistiska maktklickens vilja. Den demokratiska centralismen har förvandlats till byråkratisk centralism, genom vilken den nya Sovjetbourgeoisins regerande grupp tvingar sina föreskrifter pä par-

tiet. Kritik och självkritik har förvandlats till vapen att attackera och diskriminera motståndarna till den revisionistiska linjen, medveten disciplin har ersatts med blind lydnad för byråkratiska myndigheter. Den kommunistiska etiken bland partimedlemmarna har lämnat sin plats till den borgerliga moralen bland karriäristerna, kryparna och hycklarna.

Under sitt liv har vårt parti oupphörligt kämpat för att hålla partinormerna felfria och få dem att bli en integrerad del av organisationernas och kommunisternas dagliga liv. Detta har gjort vårt parti oövervinnligt, kapabelt att möta sina olika fiender och leda det albanska folket framgångsrikt på socialismens lysande väg.

Om man håller i minnet både vårt partis positiva och negativa erfarenheter, bör vi ägna hela vår uppmärksamhet åt denna stora avgörande fråga och måste vi resolut bekämpa varje yttring av formalism i tolkningarna och genomförandet av de leninistiska normerna i partilivet.

Dessa normer är inte i sig själva ett mål lika lite är de administrativa regler. På så sätt, som en mycket viktig norm i partilivet, reduceras inte den inre demokratin till endast demokratiskt förfarande, vid möten och vid beslutsfattande genom majoritetsval etc. Demokrati i partiet har djupt ideologisk och praktisk mening och betydelse. Det väsentliga med den är att varje kommunist skall ta aktiv del genom att formulera och fullborda partilinjen, fritt uttrycka sina tankar om arbetet och folket, öppet kritisera brister och göra självkritik på sina egna svagheter. Uppfattad och fullbordad på detta sätt tjänar demokratin till att stärka partiet, kommunisternas utbildning och fostran, uppfriskandet av partiorganisationerna och solidariteten inom partileden på grundval av dess strukturs och verksamhets fundamentala princip - demokratisk centralism.

Demokrati stärks genom debatter, sammandrabbningar mellan åsikter och synpunkter, framläggandet och lösandet av motsättningar. Kampen mellan åsikter längs korrekta linjer är inte något bevis för brist på enighet utan istället ett effektivt sätt att stärka den. Där det saknas debatter, där det är »fred» och »harmoni», där är det stagnation och demokratin och enigheten har formell karaktär. Fruktan för debatter är inte ett av kommunismens särdrag utan en skapelse av småbourgeoisin och byråkraterna som inte önskar några problem eller bekymmer.

Men demokratin skulle fortfarande vara formell om den endast begränsades till diskussioner och debatter. Den blir effektiv och tjänar till partiets stärkande när kommunisterna konsekvent driver igenom fattade beslut till slutet, när de handlar som en enda kropp och har gemensam vilja. På detta sätt realiseras

tankens och handlandets enhet i praktiken.

Den stora principiella betydelsen av den leninistiska regeln, att man, för att vara partimedlem, måste acceptera partistadgarna och programmet, tillhöra en partiorganisation och regelbundet betala medlemsavgift, är väl känd. Men detta förblir formellt om kommunisten inte är en aktiv kämpe för fullbordandet av partilinjen, om han inte i sitt liv och arbete förverkligar de kommunistiska kvaliteterna definierade av stadgarna, om han inte är en föregående kämpe och inte leder massorna i kampen för socialismen. De albanska kommunisterna är inte medlemmar bara för att avge sina röster, så som de revisionistiska partierna vill ha det, utan de är kämpar i första ledet, människor som natt och dag bryr sig om partiangelägenheterna och folkets öde. Partiet kan inte stå i kampens förgrund och ta ledningen utan att mobilisera massorna, utan att lita på dem, för partiarbetet är vittomfattande, gränslöst, och det kan aldrig göras med ett begränsat antal kommunister. Dess förbund med massorna är en annan viktig norm och princip som partiet har.

Partiproblemen är problem som berör massorna, därför måste vi söka och finna dem bland massorna, diskutera och lösa dem tillsammans med massorna, för det är just de breda folkmassorna som skapar, bygger och ombildar världen och samhället. Fullbordandet av denna stora marxist-leninistiska princip är den länk i kedjan som avser att bära vårt arbete framåt. Masslinjen ökar partiets styrka hundrafalt, fördjupar demokratin i dess inre liv allt mer och stärker banden mellan partiet och folket.

Framgångarna i denna riktning är uppenbara, men vi räknar fortfarande med formalistiska och sekteristiska begrepp. Det finns tillfällen när massorna bara konsulteras för formens skull när, även om deras mening är angelägen i vissa frågor, inte de korrekta råd och förslag som kommer från massan återspeglas i besluten. Och när bara ett fåtal människor tillfrågas, och detta kallas att lyssna till massornas röst. Detta är också formalism. Likväl är det inte ovanligt att folket kallas samman, under masslinjens slagord, onödigt och över ganska oviktiga ämnen.

Å andra sidan finner en del basorganisationer det svårt att bryta sig ut från närliggande ramar i arbete utan perspektiv i vilket de har stängt sig inne. Är det något fel om när varje viktigt problem som tas upp till diskussion i partiets basorganisationer eller fora, massan inte bara rådfrågas om sin mening utan också, om efter varje möte, det arbetande folket informeras om de frågor som de är intresserade av, och att vi tillsammans med dem söker de mest lämpliga formernar och medlen för deras lösning? Vilka organisatoriska regler överträds om

basorganisationen gång efter gång träder fram inför kollektiven för att rapportera hur besluten har utförts, hur kommunisterna, byråmedlemmarna, ända upp till distriktets plenummedlemmar har arbetat, eller om öppna möten hålls av basorganisationerna även när kommunistiska misstag diskuteras. Detta bryter inte mot någon norm, inte mot någon organisatorisk princip utan det slår sönder byråkratiska begrepp som undervärderar massornas mening och undersökningar bland dem, lika väl som det fördjupar demokratin i partiets inre liv och fullbordar principerna och normerna för partiet på ett revolutionärt sätt.

Att placera hela aktiviteten bland partiorganisationerna och kommunisterna under arbetarklassens och de arbetande massornas kontroll är en fråga av mycket stor principiell betydelse där det gäller att förhindra att partiet skiljs från klassen och massorna, om vi vill att det till slutet skall förbli ett revolutionärt parti, som lojalt tjänar folkets intressen. Frånvaron av dessa rapporter, avvikande från masslinjen, att göra partiarbetet till något stängt, utanför arbetarklassens och det arbetande folkets kontroll, gjorde det möjligt för revisionisterna att ta massorna med överraskning och låta dem möta ett fullbordat faktum.

Vi borde alltid tänka på denna bittra läxa och fördjupa de rika erfarenheter som vårt parti har ännu mer på vägen mot den fortsatta demokratiseringen av partilivet, fullbordandet av dess normer i en revolutionär anda, stärkandet av länkarna mellan partiet och massorna. På så sätt kommer partiet alltid att vara starkt som stål, oövervinnligt, kapabelt att finna sin linje i varje situation och att framgångsrikt lösa varje problem.

Fördjupandet av masslinjen kan inte förstås utan ytterligare förbättringar av partiets arbete i förhållande till massornas organisationer, och dess ledarskap i dessa organisationer. Fackföreningens, ungdoms- och kvinnoorganisationernas roll, liksom Demokratiska Frontens roll, är av stor betydelse då det gäller att stärka länkarna mellan partiet och massorna, i den revolutionära utbildningen och mobiliseringen av det arbetande folket i kampen att utföra uppgifterna för den socialistiska uppbyggnaden. De förmedlar partilinjen till massorna och framlägger för partiet och staten de problem som oroar massorna, de inte bara utbildar det arbetande folket, utan organiserar dem också till att ta aktiv del i det löpande statliga och sociala arbetet och övar dem i deras direkta kontroll över alla som de allsmäktiga herrarna över landet.

Partiet har alltid visat stor uppskattning för den stora roll som massornas organisationer spelar i systemet i proletariatets diktatur, därför har det ägnat och fortsätter att ägna full uppmärksamhet åt dem. Denna uppmärksamhet bör inte heller i framtiden förminskas. Tvärtom, den bör utvidgas och bekämpa var-

je yttring som undervärderar massornas organisationer, som fortfarande står att finna bland några partiorganisationer, kadrer eller kommunister. Partiets ledning i massorganisationerna är förutsättningen som säkrar en korrekt politisk, ideologisk och organisatorisk orientering för enandet av folkets krafter i kampen för socialismens höga ideal. Vårt parti opponerar sig både mot de moderna revisionisternas syn som predikar för massorganisationernas självständighet gentemot den arbetande klassens revolutionära parti för att göra dem beroende av de borgerliga partierna och mot den byråkratiska uppfattningen enligt vilken massorganisationerna bara borde vara bihang till statsapparaten, och på så sätt förneka dem varje initiativ och självständigt handlande, med avsikten att allt skulle dikteras för dem från ovan.

Partiets ledning är en politisk och ideologisk ledning, vilket innebär att aktiviteten i massorganisationerna baseras på den ideologiska och allmänna politiska linje som partiet för, att dess direktiv och beslut är den enda källa som inspirerar och leder dem i all deras aktivitet. Från detta stammar partikommittéernas och partiorganisationernas plikt att förklara denna linje och dessa direktiv för massornas organisationer i enlighet med den specifika natur och funktion som de senare har, på samma gång som de har full frihet till initiativ, att tänka och handla själva vid analysen och förklaringen och föra ut partilinjen och direktiven. I denna mening är vanan att insistera på att innan massorganisationerna kan handla i någon angelägenhet, måste partiets organisationer först titta på det, något som inte alls är ovanligt, absolut främmande och skadligt.

Dessa byråkratiska vanor, som ofta ursäktas med »behovet av konkret vägledning» till massorganisationerna, med deras »brist pä erfarenhet», visar faktiskt bara att några partiorganisationer fortfarande inte har frigjort sig från vissa föråldrade arbetsformer och metoder.

Under de förhållanden när massornas ideologiska, kulturella och pedagogiska nivå har höjts och när deras organisationer har vunnit rika erfarenheter, är det också nödvändigt att förbättra formerna och metoderna för partiets ledarskap, vilket skall ha till syfte, inte att splittra, utan att utveckla initiativförmågan och förmågan till självständigt handlande i massorganisationerna över hela linjen, liksom att de själva skall förbättra sin stil och sina metoder mer, finna mer självständiga, mer flexibla och mer varierade arbetsformer.

Särskilt omsorgsfullt arbete har lagts ned på utbildningen av massorganisationernas aktivister, som utgör en stor styrka och en osinlig reserv då det gäller att utvidga partiets led och då det gäller att få kadrer till alla sektorer. Denna armé av aktivister består inte bara av funktionärerna eller av dem som blivit valda till

massorganisationernas fora, utan också av de tiotusentals samhällsaktivister, som arbetar med stor pliktkänsla som propagandister, agitatorer och organisatörer bland massorna. Partiet och massorganisationerna bör ägna mycket omsorg åt arbetet att höja, träna och härda dessa aktivister.

Några frågor om politiken med avseende på kadrer, deras arbetsmetoder och arbetsstil

Genom sitt omsorgsfulla arbete genom åren har partiet skapat en armé lojala och kunniga kadrer som, fostrade i kampen mot svårigheter och hinder, upplysta av partiets marxist-leninistiska linje, arbetar som revolutionärer inom alla områden.

De betydelsefulla mått och steg partiet vidtagit för deras fortsatta revolutionering, från cirkuleringen av kadrer, deras arbete i produktionen, ner till förbättrandet av den sociala sammansättningen av partiets fora, massorganisationerna och hela apparaten, har resulterat i kadrernas fortsatta fostran, oberoende av deras ålder och hur länge de tjänstgjort, till partimilitanter och till folkets hängivna söner och döttrar.

Idag är omkring 44 % av alla kategorier av kadrer upp till 30 år gamla, medan över 50 % är mellan 30 och 50 år gamla. Dessa siffror är mycket positiva. De visar på det faktum att partiet har använt en riktig politik i kadrernas befordran, genom att harmoniskt kombinera de gamla kadrerna med de unga, genom att förbereda och träna en ny generation kadrer i syftet att gradvis oupphörligt förnya partiets, statens, ekonomins och kulturens ledande organ.

Partiet kommer att följa denna korrekta politik i framtiden också. Förnyandet och ersättandet av kadrerna är en absolut nödvändighet, och därför bör denna fråga bli en oavbruten sysselsättning. Allvarliga och ändlösa tankar måste ägnas åt detta.

Kadrer, framförallt ledande kadrer, tränas inte lätt, på en dag eller ett år. Det tar tid att utveckla och forma dem, utnämningar görs snabbt, men överförandet av erfarenhet kan inte göras genom att svänga med ett trollspö. Detta är en oavbruten process som omsorgsfullt leds av partiet. I det gemensamma arbetet mellan gamla och unga kadrer, ärvs och berikas värdefulla erfarenheter, de unga utvecklas och de gamla vederkvicks och den fullständiga överensstämmelsen mellan de olika erfarenheterna och kadrerna realiseras.

Partiet skall modigt kämpa för att övervinna hinder som uppkommer på vägen mot unga kadrers befordran, framförallt mot konservativa och sekteristiska uppfattningar, som är ett uttryck för brist på förtroende för massornas ska-

pande förmåga, för yrkesegoism och intellektualism. Dessa manifesteras i olika former, grader och i olika människor, lika väl som i olika kategorier av arbetande människor.

Nu finns det en god grundval och alla förutsättningar har skapats för att befordra nya kadrer djärvare inom alla områden. Och sådana finns det, i tusental och åter tusental, i våra arbetarklassled, bland våra kollektivbönder, vår underbara ungdom. Sedan sin barndom har de ständigt blivit undervisade av partiet, de har dag för dag fostrats i vårt revolutionära liv. De är fullt kapabla och värdiga att bli anförtrodda vilken uppgift det än må vara. Försummelse med att erkänna denna realitet betyder att man är efter sin tid, att man skadar partiarbetet, att man hindrar landets utveckling.

Unga kadrer behöver omsorgsfull hjälp och ledning, men inte förmyndarskap, de skall inte hållas i en assistents eller lärlings roll. Kadrer med lång tjänstgöringstid, med stor ansvarskänsla för nuet och framtiden i landet måste se detta som en partiplikt och ge sina unga kamrater helhjärtad assistens, uppmuntra och lära dem, men också lära av dem och uppriktigt tro att de måste lära av dem. De får aldrig glömma att de en gång var unga själva, och inte dess mindre ålade partiet dem stort ansvar, uppfostrade dem, utbildade dem och lärde dem hur de skulle kämpa och vinna, det stod alltid nära och hjälpte dem att gå framåt.

Respekt, på en revolutionär basis, inte på en sentimental, för de gamla kadrer som har lämnat väldiga bidrag till kampen för befrielse och socialismens uppbyggnad, som har axlat svåra uppgifter, är nödvändig, därför att detta är respekt för vad de gjort och deras erfarenhet, över vilken de är och alltid skall vara blygsamma. Partiets uppgift är att arbeta så att alla kadrer, oberoende av deras ålder och tjänsteår, korrekt förstår sin plats och roll, dialektiken i livets utveckling, att få dem att marschera i takt med tiden och få dem att lämna hela sitt värdefulla bidrag till partiets och folkets bästa.

Kadrer skall alltid vara hängivna revolutionärer och i det arbetande folkets tjänst. Därför är det nödvändigt att vi går ännu djupare in på arbetet med deras fortsatta fostran och revolutionering, att vi uppmuntrar och stärker kadrernas förbindelser med massorna, att vi söker och finner nya former och metoder för utbildningen av partiets, statens och alla de andra sektorernas kadrer.

Förbättringen av metoderna och arbetsstilen som kadrerna använder är ett annat problem av högsta vikt om de skall kunna utföra sina stora och ansvarsfyllda uppgifter framgångsrikt.

Med den nya 5-årsplanen möter vi stora uppgifter inom industri, jordbruk,

uppbyggnad, kultur och andra områden. Det är mycket komplicerade uppgifter. De har sina politiska, ekonomiska, tekniska och organisatoriska sidor. Därför måste också åtgärderna som används för att lösa dem vara mångsidiga, kadrerna skall gräva djupt in i hela detta komplex, tackla och lösa problemen, se dem i deras enhet och i deras ömsesidiga sammanhang och beroende. De skall harmoniera och kombinera det förklarande och undervisande arbetet med den ekonomiska, tekniska och organisatoriska verksamheten på ett intelligent sätt.

Endast på detta sätt kan den praktiska revolutionära aktiviteten bland massorna framgångsrikt utvecklas, deras mobilisering höjas till en högre nivå och bättre resultat uppnås både i den materiella produktionens framsteg och i härdandet av folkets medvetenhet. I partiarbetet idag, liksom inom alla de andra områdena, krävs en högre nivå på ledningen på vetenskaplig grund. Nu krävs det att våra kadrer mera reflekterar över det politiska och ideologiska innehållet i direktiven, att de gör bättre teoretiska generaliseringar av massans och partiets erfarenhet, fattar de fundamentala frågorna och vet hur de skall få breda perspektiv på arbetet inom alla sektorer. För detta är det absolut nödvändigt att våra kadrer i alla instanser skall studera partiets revolutionära vetenskap, assimilera den dialektiska materialistiska världsåskådningen, i nära förening med praktiken, med problemen som skall lösas. De skall föra en resolut kamp mot varje yttring av subjektivism, empirism eller praktisism, mot allt som odlar rutin, som binder människor vid dagliga detaljer, som fostrar en anda av komandometoder hos dem och som skiljer dem från erkännandet av verkligheten.

Sätt och metod vid arbete är inte fastslagna en gång för alla. De förändras, utvecklas och berikas, i enlighet med de nya förhållandena och uppgifterna. Allting skall vara föremål för verifiering i praktiken. Därför är det viktigt att kadrerna ser och riktigt förstår verkligheten i dess revolutionära omformning, det nya som kommer i dagen och utvecklas, uppnår en djup kunskap om tidens krav. För det är bara på detta sätt som de kommer att kunna kämpa mest effektivt mot varje yttring av konservatism, varje tendens att hålla sig till föråldrade former och metoder som har distanserats av livet.

Vårt parti är ett framstegsparti, ett framtidens parti. Det är oförenligt med allt föråldrat, konservativt eller tillbakasträvande. Det kämpar för att eliminera alla hinder, för att öppna den breda vägen till det nya, till emancipationen och utvecklandet av massans skapande energi, för vårt socialistiska samhälles allomfattande framsteg.

VI. MARXISMEN-LENINISMEN - EN EVIGT UNG OCH VETENSKAPLIG LÄRA

Kampen mot den farligaste anti-marxistiska tendensen, den Sovjet-ledda moderna revisionismen, har ständigt stått i centrum för partiets uppmärksamhet. Medvetet om denna kamps historiska nödvändighet, har vårt parti avslöjat de anti-marxistiska ståndpunkterna och teserna, den kontrarevolutionära aktiviteten, den demagogiska och bedrägliga taktiken som Chrusjtjov-revisionisterna använde. Det har resolut kämpat för att slita av dem deras masker, den ena efter den andra, för att avslöja deras förrädiska och social-imperialistiska drag.

Från allra första början i polemiken med de moderna revisionisterna, varnade Albanska Arbetets Parti, Kinas Kommunistiska Parti och de genuina marxist-leninisterna för att avsteg från de principiella marxist-leninistiska ståndpunkterna skulle leda dem in i bourgeoisins och kapitalismens läger, till kontrarevolutionens barrikad. Verkligheten har till fullo bekräftat denna förutsägelse.

Som ett logiskt resultat av förräderiets utveckling har revisionismen, som föddes som en opportunistisk och anti-marxistisk tendens i den kommunistiska rörelsens led, nu omformats till en borgerlig tendens i arbetarrörelsen, en tendens som liknar socialdemokratin. De länder i vilka revisionisterna kom till makten har förvandlats till borgerliga stater som förtrycker och utsuger det arbetande folket på samma sätt som bourgeoisin i de kapitalistiska länderna. Revisionismens huvudsäte, Sovjetunionen, har omformats till en imperialistisk makt som för en expansionistisk och aggressiv politik och kämpar för hegemoni och världsherravälde.

Ställda mot väggen som ett resultat av de marxist-leninistiska krafternas avslöjanden, chockade över misslyckandena och nederlagen som de oavbrutet lider, slagna av de motsättningar och den djupa kris i vilken de själva försatt sig, försöker de modema revisionisterna att manövrera, att använda olika slags taktik för att bedra kommunisterna och folken och att hålla sig kvar vid makten. Trots att dessa ansträngningar och manövrer som framhärdades i ännu en gång på Sovjetunionens Kommunistiska Partis (SUKP:s) 24e kongress nu har blivit förlegade, bör de inte undervärderas. Revisionisterna fortsätter att hålla breda lager av det arbetande folket vilseledda och under sitt inflytande, framförallt i länder där de sitter vid makten. De fortsätter att göra kommunismens sak stor skada. För marxist-leninisterna, för de konsekventa revolutio-

närerna förblir revisionismen en stor fiende, inte mindre farlig än den imperialistiska bourgeoisin. Inga som helst illusioner bör hysas i denna fråga. Kampen mot den moderna revisionismen, ledd av Sovjetledarna, måste fortsättas, intensifieras och föras ända till slutet. Ingenting kan rätta dem utom revolutionen och den kommer att utplåna dem från jordens yta.

Albanska Arbetets Parti kommer att som hittills kämpa med hela sin makt mot det revisionistiska sveket, övertygat om att det på detta sätt gör sin plikt mot sitt eget folk och mot den internationella kommunismen. Vi ser den ideologiska kampen mot den moderna revisionismen som en oskiljbar del av kampen för försvaret och byggandet av socialismen i Albanien, för segern och friheten hos folken och revolutionen överallt i världen.

Den nuvarande situationen gör behovet av intensifieringen av denna historiskt viktiga kamp ännu mer nödvändig. Vi lever i en period av ökat revolutionärt uppsving. Kampen mot imperialism och reaktion får allt större omfattning. Alla kontinenter kokar av revolutionära rörelser som skakar den gamla världens förtryck och exploatering i dess grundvalar. Detta är det klaraste uttrycket för skärpningen av alla motsättningar, klassmotsättningar och nationella motsättningar, inre och yttre motsättningar i det världskapitalistiska systemet. Det är det klaraste uttrycket för den fortsatta fördjupningen av det världskapitalistiska systemets allmänna kris.

Idag har utvecklingen av världens revolutionära process tagit en mängd olika former. De olika skilda delarna av den revolutionära världsrörelsen kämpar och handlar inte alla under samma förhållanden, de befinner sig på olika stadier av social utveckling, möter olika uppgifter, har specifika drag på grund av sin egen historiska praktik. Den sociala klassbasen för världsrevolutionen utvidgas också. Förutom arbetarklassen tar breda sociala skikt som bönderna och småbourgeoisin i städerna, intelligentian och studenterna, ungdomen och kvinnorna en allt mer aktiv del i de olika revolutionära rörelserna, och tillför rörelsen alla de utmärkande ideologiska dragen från de skikt som de representerar med deras goda och dåliga sidor.

Men medan det finns en kraftfull våg bland massorna och folken i kamp och revolution, består svagheten hos de revolutionära rörelserna i många länder och områden i bristen på vetenskaplig strategi och taktik för att öppna de revolutionära perspektiven för massorna, och oförmåga att föra dem vidare på rätt väg för att de skall uppnå sina mål. Situationen är den att den praktiska massrörelsen har marscherat och marscherar framåt, medan den subjektiva faktorn, medvetenheten, deras organisation och ledning i många länder

har blivit efter och inte motsvarar tidens uppgifter. I detta spelar de moderna revisionisterna en direkt roll av underminering och sabotage. Efter att ha övergivit de revolutionära idealen har de blivit överlöpare och brandmän för att kväva revolutionen, och med sina opportunistiska och antimarxistiska synsätt och verksamhet strävar de att avväpna den arbetande klassen och sprida ideologisk och politisk förvirring inom revolutionens led. Detta är den största tjänst de kan göra borugeoisin och reaktionen och den största skada de kan tillfoga folkens frigörelse och socialismen.

Med sina teser om klasskampens utdöende och klassamarbete under den fredliga samexistensens täckmantel, med sina illusioner om förändringen av imperialismens natur och om en värld utan vapen och krig, med sin fruktan för atomvapen och vätebombskrig, med sina predikningar om fredlig omvandling till socialism etc. etc. anslöt sig Chrusjtjov-revisionisterna till socialdemokratin och förvandlades till en enda kontrarevolutionär tendens i borugeoisins tjänst.

Opportunisternas och reformisternas plattform som fördes fram på SUKP:s 20e kongress och som utvecklades och senare byggdes ut på de andra kongresserna som följde, presenterades av revisionisterna som en plattform som gällde att försvara leninismen mot de så kallade stalinistiska förvrängningarna. Faktum var att det mycket snart visade sig att strömningen som framträdde med paroller om anti-stalinism var en fientlig strömning, som var oförsonlig motståndare till marxismen-leninismen och bekämpade denna.

De Chrusjtjovska revisionisterna trumpetade ljudligt att med deras teoretiska ståndpunkter och teser var »grunden» för kampen lagd och den »rätta» vägen till socialismen funnen. I verkligheten var detta en väg och en kamp för att utplåna kampen för socialismen, att vända massorna från revolutionens väg, att bevara den kapitalistiska ordningen och undergräva socialismens framgångar överallt.

De kontrarevolutionära teorierna och handlingarna som revisionisterna för fram tjänar som näring för de mest olikartade, fientliga ideologiska strömningar, som sträcker sig från de mest reaktionära borgerliga till de trotskistiska och småborgerliga. De borgerliga ideologerna försöker medvetet att presentera det revisionistiska sveket som ett socialismens och marxismen-leninismens misslyckande, som om kommunismen inte skulle kunna erbjuda ett positivt alternativ till lösning av dagens världsproblem. För att rättfärdiga den kapitalistiska ordningen, påstår de idag, att den blivit kapabel att övervinna sina sociala motsättningar och konflikter, att den kan skapa ett samhälle med

»allmän välfärd», och de påstår att den nuvarande tekniska och vetenskapliga revolutionen ersätter den socialistiska, genom att föra kapitalismen närmare socialismen och så att de båda uppgår i ett nytt och enda »industriellt» eller »post-industriellt» samhälle. Detta är den mest reaktionära flygeln, den öppet anti-kommunistiska flygeln i dagens ideologiska strider.

Trotskisternas och anarkisternas olika antimarxistiska riktningar har aktiverats som aldrig tidigare. Genom att infiltrera olika massrörelser, särskilt ungdomarnas och de intellektuellas, försöker de att »fiska i grumligt vatten» med avsikt att skilja massorna från den rätta vägen och kasta ut dem i farliga äventyr som leder till stora nederlag och demoralisering. Fastän de ofta kommer med ultra-revolutionära och antirevisionistiska paroller, är faktum att de spelar revisionisternas spel och de tillsammans undergräver revolutionens sak.

Det finns också några småborgerliga ideologier och folk med uppriktiga revolutionära böjelser som, efter att ha desillusionerats av revisionisternas svek, ifrågasätter marxismen-leninismens fundamentala principer och försöker skapa nya teorier eller återuppliva gamla. De predikar att marxismen-leninismen är ofullständig och oriktig, och påstår att den inte längre svarar mot de nya historiska förhållandena i olika länder och världsdelar.

I denna situation, i den ideologiska förvirring som de moderna revisionisterna förorsakat och försöker hålla vid liv, har alla marxist-leninisters kamp för arbetarklassens och de arbetande massornas frigörelse från inflytandet av all borgerlig och revisionistisk ideologi och de olika småborgerliga strömningarna fått allt större betydelse, och betydelsen av deras väpnande med den enda vetenskapliga ideologin, marxismen-leninismen, framgår mycket klart. »En av de oundgängliga förberedelserna för proletariatets seger», sade Lenin, »är den utsträckta, resoluta och skoningslösa kampen mot opportunism, reformism, social-chauvinism och inflytandet från alla slags sådana borgerliga strömningar, som är oundvikliga så länge som proletariatet handlar under de kapitalistiska förhållandena. Utan denna kamp, utan att först vinna fullständig seger över opportunismen i arbetarrörelsen, kan det inte bli tal om proletariatets diktatur». *(Complete works, rysk utgåva, vol 40, sid 24)*

Den ideologiska kamp som förs i världen idag är mycket bred och komplicerad. Men de mest fundamentala problem som diskuteras idag är de som rör den revolutionära rörelsens hegemoni, naturen och vägarna för revolutionens utveckling och innebörden i och strukturen av det socialistiska samhället.

Arbetarklassens ledning och dess marxist-leninistiska parti, ett grundläggande villkor för bourgeoisins och imperialismens besegrande.

De ideologiska motståndarna till marxismen-leninismen, från bourgeoisin och revisionisterna ner till de radikala och småborgerliga, försöker, i ord och handling, att förneka arbetarklassens historiska mission, dess roll och ledarskap i revolutionen. De försöker alla tillsammans, i det ena eller andra kriget, att bevisa att marxismen-leninismens idéer blivit föråldrade i detta hänseende.

Genom att spekulera i nutidens kapitalistiska fenomen, framförallt i konsekvenserna av utvecklingen av stadig monopolkapitalism och den tekniska och vetenskapliga revolutionen, försöker borgerliga ideologer, som Marcuse och andra, bevisa med sina teknokratiska teorier att det påstådda kapitalistiska samhället håller på att avproletariseras, att arbetarklassen omformas till »medägare» och »meddirektörer» i de kapitalistiska företagen, att den inte längre är intresserad av samhällets revolutionära förvandling, eftersom den har blivit »integrerad» i det kapitalistiska systemet. Även om någon av dem ser en revolutionär kraft, finner han den i »klassmarginalernas» skikt, bland trasproletariatet, i de stora städernas ghetton, bland, invandrarna eller bland studenterna och de intellektuella.

Å andra sidan, genom att överskatta den objektiva strävan mot socialism som kommer från utvecklingen av de nya produktivkrafterna och som förstärks av inflytandet från det nya kraftförhållandet pä den internationella arenan till socialismens fördel, propagerar revisionisterna för åsikten att kampen för socialismen kan ledas av andra sociala klasser och krafter, icke-proletära sådana, allt från den nationella borgeoisin, småborgarna till den progressiva patriotiska intelligentian.

Dessa åsikter vållar stor skada i den revolutionära rörelsen, skapar förvirring bland några omogna militanter och olika befolkningsskikt, särskilt den studerande ungdomen och de unga intellektuella, som försöker bevisa att de är självständiga och huvudkraften i revolutionen, som inte känner något behov av arbetarklassens hegemoni och av det marxist-leninistiska partiets politiska ledning.

Frågan om hegemoni i revolutionen är av stor principiell betydelse, för det beror på vem som är i spetsen för den, vem som leder den, vad dess inriktning, dess följdriktiga utveckling och dess hela öde skall bli. Attityden mot arbetarklassen och dess ledande roll är ett kriterium för alla revolutionärer. Förkastandet av idén om proletariatets hegemoni i den revolutionära rörel-

sen är idag, som Lenin betonade, det mest vulgära uttrycket för reformismen.

De förhållanden som gör arbetarklassen till den avgörande kraften i den nutida sociala utvecklingen och den ledande kraften i kampen för den kapitalistiska världens revolutionära omvandling har inte på något sätt förändrats. Trots alla förändringar som har ägt rum i den nuvarande kapitalistiska världen, är arbetarklassen berövad varje slags ägande av produktionsmedlen, dess förvaltning, organisation och mål. Det så kallade »konsument»-samhället är inte skapat för att möta arbetarnas behov, utan för att intensifiera exploateringen av dem och mångfaldiga kapitalisternas profiter. Faktum är att vinsterna för monopolen, trusterna och koncernerna har nått astronomiska siffror, faktum är också att på de senare åren, just i de mest avancerade kapitalistiska länderna, våldsamma konflikter av tidigare inte skådad omfattning brutit ut mellan arbetarklassen och bourgeoisin. Det är inte av fritt val som arbetarna i Frankrike, Italien, Storbritannien och Amerika går till strejk, demonstrerar på gatorna och ockuperar fabrikerna, utan på grund av att deras liv är hårt, på grund av att kapitalisternas maskiner förtrycker dem, gör dem till rena verktyg, avhumaniserar dem.

I motsats till vad de borgerliga och revisionistiska ideologerna predikat avproletariseras inte det kapitalistiska samhället, utan tvärt om proletariseras det oavbrutet, arbetarklassens betydelse och roll i produktionen blir mer och mer avgörande, den förblir den viktigaste produktiva kraften i samhället. Livet visar att arbetarklassen bara behöver röra sig, lägga ned arbetet för bara en enda dag, för att hela bourgeoisin skall skakas och alla dess institutioner sättas i alarmtillstånd. Arbetarklassen är en klass med rika erfarenheter av kamp och organisation, den har sitt parti och sin vetenskapliga teori som leder den i klasskampen.

Alla revolutionära krafter som kämpar för den borgerliga ordningens störtande kan nå seger om de bara förenar sina ansträngningar med arbetarklassens kamp, om de erkänner och accepterar dess ledande roll och det proletära marxist-leninistiska partiets roll. Detta är objektivt oundgängligt. Varje alternativ leder till äventyrspolitik och nederlag. Det är just denna stora enhet mellan alla revolutionärer som skrämmer bourgeoisin och revisionisterna mer än något annat.

I denna fråga spelar socialdemokraterna och de moderna revisionisterna en speciellt skadlig roll, eftersom de, genom att införa arbetarklassen i sina reformistiska fackföreningar, försöker tygla dess revolutionära kraft, att paralysera dess kampanda, för att fä den att bli en slavklass, som lyder och är

underkastad de kapitalistiska företagarna. Under dessa förhållanden, kan inte arbetarklassens uppvaknande och dess framträdande i den revolutionära kampens främsta led nås utan att det förs en resolut kamp inom de reformistiska fackföreningarnas led, mot den linje och den politik som dess borgerliga ledare för, för att avslöja och isolera dem från arbetarmassorna.

I den nutida revolutionära rörelsen har ungdomen, studenterna och de olika intellektuella skikten en viktig ställning. I mänga länder, som Frankrike och Italien, USA och Japan, Spanien och Latinamerika har de visat sig vara mycket aktiva och givit bevis på sitt mod, sin osjälviskhet och revolutionära anda. Men det måste medges att i de intellektuellas och studenternas vänsterorienterade rörelser råder stor ideologisk och politisk förvirring. Karaktären av deras ofta utopiska program och paroller, deras brist på tålamod och benägenhet till spontanism, har sin grund i inflytandet från olika ideologier och den heterogena klassammansättningen i dessa rörelser.

Marxist-leninister visar ungdomens och de intellektuellas vänsterrörelser full uppmärksamhet och, utan att ignorera dessa rörelsers svaghet, strävar de efter att dra dem till korrekta revolutionära positioner, att frigöra dem från borgerligt, småborgerligt inflytande och revisionistisk ideologi.

Trots den ökade vikten av intelligentian i nutidens samhälle, trots förändringarna som äger rum i ställningen, karaktären, rollen av dess arbete och dessa skikts klassammansättning, är det inte en klass i sig själv. Intelligentian är ett skikt som står mellan olika samhällsklasser och som kommer från olika klasser. På grund av hela sin natur karaktäriseras det av olika politiska och ideologiska svängningar. Och dessa svängningar blir mer och mer markerade på grund av att bourgeoisin på alla sätt försöker korrumpera intelligentian och värva den i sin tjänst.

Intelligentian, som Lenin poängterade och livet självt bevisat, har aldrig varit och kan aldrig bli, en självständig social och politisk kraft. Dess roll och ställning i samhället beror på dess klassursprung och socio-ekonomiska status och på förbindelsen mellan dess olika delar och den ena eller andra klassen. Därför kan intelligentian aldrig ersätta arbetarklassen som den ledande klassen i revolutionen.

Ungdomen, studenterna och de progressiva delarna av intelligentian är nära bundsförvanter till arbetarklassen, men inte de enda. Arbetarklassens hegemoni sträcker sig över andra befolkningsskikt som också är intresserade av revolutionen, framförallt bondebefolkningen, som, i den överväldigande majoriteten av världens länder och områden, representerar dess huvudsakliga,

mest kraftfulla och resoluta bundsförvant.

De moderna revisionisterna strävar efter att förneka den stora betydelsen av alliansen mellan arbetarklassen och bönderna under förevändningen att de senare inte spelar någon särskild roll, framför allt inte i avancerade kapitalistiska länder, de drar i stället fram alliansen mellan arbetarklassen och intelligentian i förgrunden. I några andra länder, ersätter revisionisterna alliansen mellan arbetarklassen och bönderna med alliansen mellan arbetarklassen och andra, småborgerliga skikt i städerna och deras omgivningar. Med sådana teorier och knep har de för syfte att skilja arbetarklassen från dess närmaste och mest resoluta bundsförvant i kampen. Lenins tes, att alliansen mellan arbetarklassen och bönderna är den sociala kraft som kan störta bourgeoisin och bygga socialismen, är fullkomligt giltig också i vår tid.

Precis som revolutionens öde i varje enskilt land beror på alliansen mellan arbetarklassen och bönderna så beror världsrevolutionens öde på den internationella arenan på samma-förhållande, i detta fall uttryckt som en allians mellan de socialistiska länderna samt arbetarklassen i de avancerade kapitalistiska länderna och de asiatiska, afrikanska och latinamerikanska folkens rörelser mot kolonialismen, för befrielse och demokrati. Varje ståndpunkt som bortser från eller förnekar folkens kamp på dessa kontinenter, som har den överväldigande delen av jordens befolkning och där imperialismen tilldelas de hårdaste och mest direkta slagen, är i grunden en annan aspekt av förnekandet av böndernas roll, och tillfogar revolutionens sak mycket stor skada.

Alliansernas bas blir ändå mer vidsträckt när det är fråga om demokratiska, anti-imperialistiska revolutioner, i vilka, vid sidan av bönderna och småborgarna i städerna, även den nationella bourgeoisin kan ta del. Men vilken betydelse de än kan ha i någon revolution, kan de inte spela hegemonins och ledarskapets roll, som bara kan spelas av arbetarklassen. Den nationella bourgeoisin, nära knuten till den kapitalistiska utsugningen karakteriseras av dess vankelmod och dess tendenser att kompromissa med utländsk imperialism och inhemska reaktionärer. Som sådan är den inte kapabel att genomföra det nationella befrielsekriget och den demokratiska ievolutionen ända till slutet. Representanterna för bönderna och de andra småborgerliga skikten har endast begränsade krav, är under inflytandet av den borgerliga ideologin, och de vacklar ofta från vänster till höger och glider än in på opportunism och än pä äventyrspolitik.

Därför kan och skall arbetarklassen, som den mest revolutionära samhällsklassen, komma i förgrunden och ta ledningen inte bara över kampen för

socialismen utan också över kampen för demokrati och nationell självständighet. Lenin bevisade denna tes med vetenskapliga argument för mer än ett halvt sekel sedan. Detta är ännu mera sant idag när arbetarklassen har utvecklats, härdats, utbildats och organiserats, på en högre nivå, och när de demokratiska och socialistiska uppgifterna blivit ännu tätare sammanvävda. Under nuvarande förhållanden är arbetarklassen den klass, som är mest intresserad av att genomföra den demokratiska och anti-imperialistiska revolutionen ända till slutet.

Det lilla antal som arbetarklassen i några länder utgör, är inget argument för att förneka dess ledande roll, eftersom styrkan och den ledande roll som en klass har inte beror på antalet. Arbetarklassen spelar sin ledande roll genom sitt parti, som, liksom vårt lands exempel visar, kan grundas och träda i förgrunden för den revolutionära kampen även om arbetarklassen är liten till antalet och oorganiserad.

Idag aktiveras de olika teorier som predikar spontanitet i den revolutionära rörelsen, som nedvärderar den medvetna faktorns roll, som förnekar teorins roll och proletariatets parti. Degenereringen av de revisionistiska partierna, deras omvandling till reformistiska partier, ofarliga för bourgeoisin, och de antimarxistiska teserna, som de moderna revisionisterna i Sovjet, Jugoslavien, Italien och andra länder, lagt fram att »kapitalismen integreras med socialismen medvetet eller omedvetet, gradvis eller radikalt», att »även icke-proletära partier och organisationer kan bli bärare av socialismens ideal och ledare för kampen för dess förverkligande», att »några länder där den nya nationella bourgeoisin har makten går mot socialism också», har blivit bas för spridandet av de mycket extrema ståndpunkter, som helt förnekar teorins roll och behovet av arbetarklassens parti. Det finns också de som uppträder som rena revolutionärer, som går så långt som till att deklarera att i »Marx' teori om revolutionen finns det varken plats för eller behov av ett parti», att »förtruppen för den socialistiska revolutionen kan inte likställas med det marxist-leninistiska partiet», att partiets roll kan spelas av »den aktiva minoritet» som framträder som »jäsämne» i de spontana rörelserna, att »den revolutionära organisationens medvetenhet» kommer från »den revolutionära handlingen själv».

Alla dessa »teorier» förorsakar de revolutionära rörelserna omätlig skada, för de förvirrar arbetarklassens sinnen och lämnar den obeväpnad inför bourgeoisins angrepp, som, för sin del, nått höjdpunkten av perfektion i sina propagandametoder och -medel och i organisationen av kampen mot revolutionen och kommunismen.

Det är nu historiskt bevisat att utan sitt parti, under vilka förhållanden den än må leva och arbeta, kan arbetarklassen inte nå medvetenhet av sig själv. Vad som förändrar arbetarklassen från »en klass i sig» till »en klass för sig» är partiet. Naturligtvis fostrar och prövar kamp, aktioner, klasserna, massorna och de revolutionära och lär dem mycket. Men om de saknar ett politiskt parti med ett klart program och vetenskapligt baserad strategi och taktik, kommer kampen att sluta på halva vägen eller helt och hållet misslyckas. Och erfarenheterna från de nutida revolutionära rörelserna och de talrika striderna, som folken på de olika kontinenterna för, lär oss detta.

Även om några av de olika revisionisterna och opportunisterna medger behovet av ett partis existens, förvränger de dess roll mycket och de organisatoriska principer på vilka det är byggt. De proklamerar att Lenins idéer om detta är föråldrade och passerade. Särskilt angriper de principen att partiet inte bara är klassens medvetna förtrupp utan också den högsta formen av dess organisation, kännetecknad av en enhet i tanke och handling och till vilket hör den ledande rollen av all revolutionär aktivitet inom vilka områden den än uppstår. Några av dem reducerar partiets roll till att vara en organisation av politisk och ideologisk ledning och utbildning, eller till ett centrum som samordnar informationer. Andra identifierar det med en gerillaenhet eller förespråkar likställt »kompanjonskap» mellan marxist-leninistiska partiet och de andra partierna och organisationerna som arbetarklassen och de arbetande massorna har.

Partiets roll som ledare av arbetarklassen, under förutsättning att det existerar ett eller flera partier, är en objektiv lag. Den revolutionära omvandlingen av det kapitalistiska samhället längs socialistiska linjer är en bred och mycket komplicerad kamp, som försiggår i många former och inom alla områden - ekonomiskt, politiskt, ideologiskt och militärt. I denna kamp träder arbetarklassen in i allianser med olika sociala och politiska krafter. Alla kampens och organisationens former, alla delar av den revolutionära rörelsen, bör tjäna ett syfte. Härav nödvändigheten av partiet som ett enda centrum för riktlinjer, ledning och organisation.

Kampen för socialismen har som sin teoretiska grund arbetarklassens ideologi, marxismen-leninismen, som är den vetenskapliga lära som ger de enda korrekta begreppen om socialismen och om sätten att uppnå den. Inget annat parti kan upprätthålla, utarbeta och fullborda denna teori, utom proletariatets kommunistiska parti, partiet av den klass till vilken den socialistiska och kommunistiska framtiden hör, som försvarar de fundamentala intressen

som arbetarna och alla progressiva krafter i samhället har och kämpar för dem, den klass' parti som, som Marx sade, inte kan frigöra sig själv utan att frigöra hela mänskligheten. Om revolutionens öde lämnas till en allmän ledningscentrum, till en enkel samordnande eller gerillaorganisation, kommer den att hamna i en återvändsgränd och lida nederlag.

Det objektiva innehållet i alla dessa »teorier» som förnekar behovet av arbetarklassens och dess partis ledande roll, är i själva verket förnekandet av revolutionen, av socialismen och marxismen-leninismen. Dessa begrepp ger endast bourgeoisin och kontrarevolutionärerna vatten på sin kvarn. Därför utgör avslöjandet av dem och det beslutsamma försvaret av de leninistiska lärdomarna om arbetarklassens hegemoni, om det proletära partiets ledande roll och principerna på vilka det byggs och organiseras idag, en mycket viktig löpande uppgift för att undanröja förvirringen och upplösningen som revisionisterna har skapat på detta område för att befordra revolutionen och föra kampen för socialismen och kommunismen framåt.

Revolutionen — vägen till mänsklighetens frigörelse

Idén om revolutionen som det enda medlet för att omvandla världen, den enda vägen att undgå den nationella och sociala träldomens bojor, har gripit miljoner människors sinnen på alla kontinenter. Nu talar alla om revolutionen. Men uppfattningarna om innehållet, drivkrafterna och sätten och formerna för dess genomförande är mycket skiftande. Alla dessa saker är föremål för stor ideologisk kamp och polemik.

Också i denna fråga av mycket stor vikt har de Sovjet-ledda revisionisterna visat sig försvara bourgeoisins intressen och vara i dess tjänst. De försöker skapa förvirring i de revolutionära leden och undergräva revolutionen. Fast de uppträder som revolutionens anhängare, försöker revisionisterna med sina ståndpunkter och handlingar att kväva den i sin linda eller sabotera den när den brutit ut. De har reducerat revolutionens hela teori och praktik till reformer inom den kapitalistiska ordningen och försöker övertyga arbetarna om att, i våra dagar, gränserna mellan revolution och reform bevisligen helt och hållet har utplånats. De propagerar högljutt för att arbetarklassen har möjlighet att genomföra radikala omvandlingar i den kapitalistiska ekonomins grundvalar, att besätta viktiga positioner, att få all makt och genomföra socialismen utan våldsam revolution, utan att krossa den borgerliga statsapparaten och utan att etablera proletariatets diktatur.

I praktiken för revisionisterna endast fram dagskrav. De har koncentrerat

alla sina ansträngningar på att bredda den borgerliga demokratin, på att förbättra dess institutioner, och offrar sina slutmål för dessa sakers skull. Det bästa beviset för detta tillhandahålles genom de italienska, franska och andra revisionisternas hela verksamhet, då de gjort sig själva till bourgeoisins bihang, till försvarare av dess ordning och har svikit arbetarklassens vitala intressen, och genom att till och med gå så långt som till att häftigt fördöma varje revolutionär aktion av massorna som påverkar bourgeoisins herravälde. Samtidigt som de är motståndare till massornas revolutionära våld och rättfärdigar bourgeoisins våld, tillgriper revisionisterna själva kontrarevolutionärt våld, där de själva är vid makten, som i fallen med Tjeckoslovakien och Polen, där de undertryckte det tjeckoslovakiska folket och den polska arbetarklassens revolt med eld och svärd. Det är i dessa fall som deras svek och fullständiga degeneration är mest tydlig.

De moderna revisionisternas fredliga utvecklingsteoriers misslyckande bekräftas nu också av den nuvarande utvecklingen av världshändelserna. De anti-imperialistiska krigen och befrielsekrigen som brutit ut i Asien, Afrika och Latinamerika, arbetarnas och de arbetande massornas revolter i de avancerade kapitalistiska länderna själva bevisar att det revisionistiska reformalternativet inte svarar mot verkligheten, inte svarar mot massornas strävan. Faktum är att den nuvarande revolutionära aktiviteten äger rum utan revisionisterna och mot deras önskan. Inte desto mindre får man underskatta faran och skadan som de revisionistiska teorierna och den revisionistiska praktiken förorsakat. Många personer, däribland några uppriktiga revolutionärer, som förkastar revisionisternas reformistiska väg och kritiserar den, har antagit några andra felaktiga uppfattningar om revolutionen och vägarna att utveckla den. Detta är förbundet med deras småborgerliga klassposition, deras brist på marxist-leninistisk ideologisk utveckling och med inflytandet som anarkistiska, trotskistiska och putschistiska idéer utövar på dem. Några av dem föreställer sig revolutionen som en militärkupp, som några få »hjältars» verk. De överskattar ensidigt den »subjektiva aktivitetens» roll och tror att den revolutionära situation såsom en betingelse för revolutionens utbrott, kan skapas artificiellt av »aktiva operationer» av en militant grupp, som tjänar som en »startmotor» som sätter hela massans »huvudmotor» i rörelse. Enligt dem är massornas revolutionära potential i det kapitalistiska samhället alltid klar att bryta ut, förutsatt att den får en impuls utifrån, tillräckligt att att en gerillahärd skapas och massan kommer att följa den rent automatiskt.

Den väpnade kampen av de professionella revolutionärernas grupp kan

ha inflytande på massans uppsving endast om den samordnas med andra objektiva politiska, sociala och psykologiska faktorer, som avgör den revolutionära situationens födelse, när den baseras på en bred folkmassa och får dess aktiva sympati och stöd. I annat fall, som de tragiska exemplen i vissa Latinamerikanska länder visar, råkar den väpnade minoritetens aktivitet, den må vara aldrig så heroisk och självuppoffrande, ut för massans missförstånd, är isolerad från massan och lider nederlag.

Revolutioner skapas av situationen själv, medan dess triumf eller misslyckande beror på den subjektiva faktorns tillstånd och roll. Endast en grupp personer, det spelar ingen roll hur medvetna de är om behovet av en revolution, kan inte representera denna faktor. Revolutionen är massans verk. Utan dess övertygelse, övning, mobilisering och organisering kan ingen revolution triumfera. Den subjektiva faktorn förbereds inte genom gerilla-»härders» aktioner eller bara genom propaganda och agitation. För detta, som Lenin och livet självt lär oss, är det väsentligt att massan övertygas genom sin egen praktiska erfarenhet.

Begreppet om den väpnade minoritetens avgörande roll hänger också samman med uppfattningen att kampen skall föras enbart på landsbygden eller enbart i städerna, att vi skall lita till bara den väpnade kampen och illegalt arbete. Också den trotskistiska tes, som ser revolutionen som en plötslig handling och den allmänna politiska strejken som den enda formen att slutföra den, är mycket utbredd. Att vara orienterad mot väpnad kamp innebär inte alls att alla andra kampformer måste ges upp. Det betyder inte alls att man måste koncentrera sig enbart på landsbygden och överge kampen i städerna eller vice-versa, bara koncentrera sig på slutmålet — gripandet av makten — och negligera den »underordnade kampen» för arbetarnas aktuella ekonomiska, politiska och sociala krav. Det innebär inte att bara koncentrera sig på att organisera de väpnade styrkorna och bortse från arbetet med massorna och i deras organisationer eller att endast arbeta och kämpa illegalt och låta bli att utnyttja legala och halv-legala möjligheter osv. Att förbereda revolutionen är inte en fråga om en dag, utan om ett omfattande och sammansatt arbete. För detta är det nödvändigt att arbeta och kämpa i alla riktningar och former, kombinera dem korrekt och förändra dem när situationen förändras men förbinda dem med uppnåendet av slutmålet.

Revolutionen genomförs inte enbart av arbetarklassen, än mindre av enbart dess förtruppsparti. För att uppnå den, går arbetarklassen, i enlighet med revolutionens natur och stadier, i allianser med andra sociala krafter som

har gemensamma grundintressen, sätter upp breda folkfronter med ett klart fastställt politiskt program, i vilka arbetarklassens parti går med, men utan att självt införlivas och förlora sin organisatoriska och politiska självständighet.

Inskränkta och sekteristiska element ser allt detta som en felaktig taktik, som öppnar dörren till den fredliga reformistiska vägen. Enligt dem är program, fronter och allianser bara konstgjorda bildningar, avsedda att distrahera uppmärksamheten och hindra den väpnade kampen. Dessa synpunkter genljuder av trotskisternas välkända teser som anser varje allians som klassförsoning, som förnekar revolutionens stadier och är för en ren och direkt proletär revolution.

Revolutionen har sina egna lagar, som är allmängiltiga och oundgängliga för varje land. Förnekandet av dessa lagar leder till revisionism. Genom att spekulera i förändringarna som äger rum i världen och i de särskilda nationella förhållandena, har revisionisterna ersatt marxismen-leninismens allmängiltiga sanningar med sina egna anti-marxistiska och kontrarevolutionära teser och slutsatser. Men inte mindre skadliga är de dogmatiska uppfattningarna hos dem som bortser från de nationella säregenheterna, avstår från analysen av den verkliga situationen, ställer upp scheman i vilka de försöker pressa in olika länders verklighet, mekaniskt överta erfarenheterna från ett land och presenterar dem som allmängiltiga, talar om en kontinental revolution och förnekar möjligheten av revolutionens seger i ett eller flera enskilda länder.

I våra dagar, när revolutionens vågor stiger allt högre, när revolutionen är på dagordningen i många länder och regioner, är det korrekta förståendet av dess vägar och former avgörande. Kampen mot höger- och vänsteravvikelser, revisionistiska och anti-marxistiska uppfattningar, kampen för en skapande tillämpning av marxismen-leninismens fundamentala lärdomar i denna fråga är en beståndsdel av klasskampen, ett oundvikligt villkor för revolutionens seger.

Socialismen kan endast bygga på den marxist-leninistiska teorins grund

Oktoberrevolutionens triumf i Ryssland utgjorde början av den stora epok i mänsklighetens historia, som utgör övergången från kapitalism till socialism. Sedan dess har socialismen omvandlats från en vetenskaplig teori till en levande verklighet, som trots revisionisternas svek, till fullo har bevisat sin odiskutabla överlägsenhet över den kapitalistiska ordningen på alla områden.

Alla socialismens segrar har uppnåtts på basis av marxismen-leninismens vetenskapliga teori.

Eftersom den är en ny social ordning, byggd under den våldsamma klasskampens villkor, kampen mellan proletariatet och bourgeoisin i nationell och internationell skala, kan inte socialismen utvecklas stillsamt, utan svårigheter och motsättningar. Kampen mellan de två utvecklingsvägarna, den socialistiska och den kapitalistiska vägen är en utsträckt kamp, och, så länge den försiggår, kvarstår faran för kapitalismens återinförande. Men detta återinförande är inte oundvikligt, som de borgerliga ideologerna försöker göra gällande. Det är fullt möjligt att undvika, om det kommunistiska partiet förblir lojalt mot de marxist-leninistiska lärdomarna, resolut och oavbrutet utvecklar klasskampen mot den gamla världens inflytande och tryck, om det är kapabelt att lösa svårigheterna och motsättningarna som uppstår, på ett framgångsrikt sätt, om det stänger alla smyghål till möjligheten av borgerlig degenerering.

Sovjetunionens och några andra länders tillbakagång sammanhänger just med att marxismen-leninismens lärdomar övergavs där och att de fundamentala principerna för den socialistiska uppbyggnaden förkastades. Revolutionens segrar där omintetgjordes och vägen låg öppen för kapitalismens återinförande. Men detta är inte den enda stora skada som revisionisterna tillfogat socialismen. För att jämna vägen för sina läror, attackerade de ursinnigt den revolutionära linje som bolsjevikpartiet, lett av Stalin, följt och hela den historiska erfarenheten av proletariatets diktatur; de höjde tvivel mot den marxist-leninistiska vetenskapens vitalitet då det gällde att lösa nutidens problem, om arbetarklassens förmåga att genomföra samhällets revolutionära omvandling, och om det kommunistiska partiets ledande roll. Genom allt detta skänkte Chrusjtjovrevisionisterna ett kraftfullt vapen till de borgerliga ideologerna i deras anti-kommunistiska propaganda. De blev en källa till alla möjliga slags anti-marxistiska uppfattningar om socialismen.

Förvirringen görs ännu värre därför att Chrusjtjovrevisionisterna försöker sälja linjen för kapitalismens återinförande i Sovjetunionen och på andra ställen, som socialism. Denna demagogi vilseleder många ärliga människor, som medan de korrekt kritiserar många negativa fenomen hos livet i Sovjetunionen och andra revisionistiska länder, identifierar ordningen där med socialism och hänför konsekvenserna av kapitalismens återinförande till socialismen.
De andra revisionistiska riktningarna som står i motsättning till den sovjetiska ledningen, kritiserar »Sovjets modell av socialism» som »byråkratisk och totalitär» och propagerar för sin egen så kallade »demokratiska och humana»

modell, vilken inte är någonting annat än en annan variant av kapitalismen. De trotskistiska elementen och grupperna försöker också att utnyttja den borgerliga degenerationen av socialismen i de länder där revisionisterna är vid makten för att sprida sitt förtal om socialismen, som revisionisterna själva har uppmuntrat genom sina anti-marxistiska teorier och praktik.

Under dessa förhållanden är försvaret av den vetenskapliga socialismens teori och praktik mot attackerna och förvrängningarna från de moderna revisionisterna av olika färger och anstrykningar och mot de andra borgerliga och småborgerliga riktningarna en av de viktigaste uppgifterna i den ideologiska kampen idag. Först och främst måste den socialistiska förklädnaden, i vilken de regerande revisionisterna, särskilt de sovjetiska cheferna, klätt ut sig, slitas i stycken.

I Sovjetunionen har proletariatets diktatur och proletariatets parti likviderats. Arbetarklassen är inte längre vid makten, utan den nya revisionistiska bourgeoisin. Staten och partiet har blivit verktyg i revisionisternas händer för att försvara och konsolidera deras politiska och ekonomiska dominans. De socialistiska och kommunistiska förklädnader i vilka de griper staten och makten är bara till för att vilseleda folket. Men statens och partiets karaktär är inte enbart bestämd av de utanskrifter som de bär eller av deras sociala sammansättning, utan först och främst av politiken som förs, vem den tjänar och till vems fördel den är.

Partiets och statens karaktärsförändring, den kontrarevolutionära omvandlingen på den politiska och ideologiska överbyggnadens område, kan inte annat än leda till förändring av socialismens ekonomiska grund. De ekonomiska reformer som genomförs av Chrusjtjoviterna i enlighet med deras anti-marxistiska ideologiska uppfattningar, ledde till en radikal förändring av produktionsförhållandena. De introducerade ett organisations- och förvaltningssystem i Sovjetunionens ekonomi i vilket produktionens syfte blev utvinningen av kapitalistisk profit. Den nuvarande Sovjetstaten förvaltar såsom en kollektiv kapitalist produktionsmedlen för den nya sovjetbourgeoisins räkning och i dess intresse. Den allmänna socialistiska egendomen har omvandlats till statskapitalism av ett nytt slag.

Då de tagit statens och ekonomins ledning i sina händer använder den nya Sovjetbourgeoisin, bestående av byråkrater och teknokrater, den för att tillförsäkra sig privilegier och väldiga inkomster. Klyftan mellan denna bourgeoisi och arbetarklassen samt de arbetande massorna blir allt djupare. Betalning efter utfört arbete har ersatts med hela system av inkomstfördelning, som gör

det möjligt för bourgeoisin att tillägna sig den arbetande massans slit och svett, att säkerställa, på de mest skiftande sätt, inkomster som är många gånger större än arbetarnas och böndernas.

I Sovjetunionen äger en väldig process av upplösning, dekadens och degeneration rum inom alla ideologiska, moraliska, pedagogiska och kulturella områden. Alla socialismens moraliska och andliga värden bryts sönder. Borgerlig ideologi, med alla dess konsekvenser, blir den dominerande ideologin. Den kommunistiska moralen, att främja en strävan att tjäna folkets sak med hängivenhet, ersätts av personliga intressen och av individualism och karriärism. Det borgerliga levnadssättet har tagit stora proportioner. Den revolutionära andan och den proletära partisananda inom konst och kultur har övergivits. Den sovjetiska skolan odlar teknokrati och intellektualism, utbildar nya grupper åt revisionisterna.

Kapitalismens återinförande i Sovjetunionen kunde inte annat än att leda till radikala förändringar i dess utrikespolitik. De nuvarande Sovjetledarna har ersatt den proletära internationalismen med nationell egoism och stormaktschauvinism. Sovjetunionen har idag blivit en imperialistisk makt som för en aggressionspolitik. Sovjetunionen har förvandlats från en världsrevolutionens bas till en kontrarevolutionens bas.

Allt detta visar att dagens Sovjetunionen inte kan kallas ett socialistiskt land längre, utan en kapitalistisk stat och en imperialistisk makt. Det onda i dess inrikes och utrikespolitik är inte socialismens onda, som den borgerliga propagandan och de som blivit offer för den eller upprepar den, påstår. Det är just det onda hos det kapitalistiska systemet, som återupprättats i Sovjetunionen. Det kan inte rättas genom delreparationer. Varje illusion om detta skulle vara mycket farlig. Det kan likvideras bara när revisionisterna har störtats och proletariatets diktatur återinförts.

I denna situation, som skapats genom Sovjetrevisionisternas svek och den antikommunistiska propagandan från bourgeoisin, annonseras särskilt högljutt det jugoslaviska »systemet för självförvaltning» som den bästa vägen för socialismens uppbyggnad. Särskilt många revisionister i de kapitalistiska västländerna är anhängare av denna väg. Den har sina sympatier i revisionistländerna i Östeuropa också. De teoretiker som är för den »självförvaltande socialismen» hävdar att de uttrycker Marx' och Lenins autentiska idéer om socialismen, som hittills påstås ha blivit förvrängda i praktiken av »stalinismen». I verkligheten har de återupplivat och börjat försvara de gamla anarko-syndikalistiska och bucharinska teorierna som Marx respektive Lenin kritiserat. Deras teoretiska

argument är helt grundlösa, då den nuvarande jugoslaviska verkligheten är det klaraste beviset på »själv-förvaltningssystemets» misslyckande.

De grundläggande teorierna för de jugoslaviska revisionisterna är de bucharinska idéerna om kapitalismens integrering i socialismen. På den internationella arenan har, enligt dem, kapitalismen efter andra världskriget, parallellt med sin stabilisering och utveckling till statskapitalism, gradvis omvandlats till ett slags statssocialism. Genom att på så sätt sudda ut de avgränsande linjerna mellan de två systemen och jämna vägen för ett brett och allomfattande samarbete dem emellan, undergrävs i själva verket sann socialism.

Inom sina resp. land åsidosatte de jugoslaviska revisionisterna och Gumolkafalangen, kollektiviseringen av landsbygden, lämnade kulakerna fria händer att exploatera och ackumulera, under föregivande att dessa på så sätt skulle integreras i socialismen och att industrialiseringen i landet i huvudsak skulle genomföras stödd på dem. Å andra sidan delade de jugoslaviska revisionisterna upp hela folkets statsegendom och, genom att påstå sig omvandla den till gruppegendom, jämnade de vägen för en ny bourgeoisis födelse, som tog styret över landet i sina händer och nu regerar över arbetarklassen och folket i Jugoslavien. Under tiden bluffade revisionisterna genom att presentera denna linje som en proletarisering av regimen, som en kamp mot »byråkratiska statsformer av socialismen», som en »ny väg» för det sanna socialistiska samhällets uppbyggnad. Men allt detta har avslöjats och livet har bevisat hur ruttet det är.

För att komma ut ur sin allvarliga situation, med de stora ekonomiska, politiska och sociala svårigheter och motsättningar som följt av återinförandet av kapitalismen och då de inte förmått »att bygga socialismen» med hjälp av den inhemska bourgeoisin och dess kapital, räckte de jugoslaviska revisionisterna en bedjande hand mot USA-imperialisterna och kapitalisterna i andra länder. På så sätt uppfann de ett nytt slag av »socialism» som kunde byggas med hjälp av krediter och investeringar från den internationella bourgeoisin och, framför allt, från USA-imperialismen, kommunismens grymmaste fiende. Faktum är att, i dagens Jugoslavien, är floden av kapital och de direkta investeringarna från främmande kapitalistiska stater och firmor i besittning av nyckelpositionen i nationalekonomin. En liknande process äger också rum i andra revisionistiska länder.

Ett annat tecken på denna utveckling i Jugoslavien är emigrationens massfenomen, då de levande, skapande krafterna, då hundratusentals arbetare tekniker och specialister blir tvungna att överge sina familjer och sitt hemland för att sälja sin muskelstyrka och sin hjärna till tyska, belgiska, franska och andra

kapitalister. Denna försäljning av arbetarna, denna människohandel för att rädda lite valuta, är en av de hemskaste sidorna av den nutida jugoslaviska verkligheten.

I Jugoslavien är det inte någon fråga om att integrera kapitalismen med socialismen. Vad som skett där, och vad som sker i de andra länderna där revisionisterna är vid makten, är integreringen av socialismen med kapitalismen, likvideringen av de socialistiska segrarna och återgång till den kapitalistiska vägen.

De jugoslaviska revisionisterna påstår att deras system bekräftar arbetarnas och arbetarklassens roll som helhet som påstås själv-förvalta produktionsmedlen, leda ekonomin och sköta distributionen av samhällsproduktionen. I själva verket händer nästan exakt det motsatta där. Upplösandet av statsegendomen och förnekandet av den socialistiska statens ledande roll, betyder att arbetarklassen uppdelas och att dess ledande roll i samhällslivet förnekas. Den jugoslaviska praktiken leder till intressemotsättningar mellan de olika skikten av arbetarklassen, till tävling och kamp mellan arbetarkollektiven. Här kommer de inskränkta tillfälliga intressena, som företagen, kommunerna eller den enskilda delrepubliken har, fram och de står i motsättning till samhällets allmänna intressen.

Under dessa förhållanden kan inte arbetarklassen alls arbeta som en klass, den kan inte uttrycka och försvara sina allmänna intressen som en klass vid makten. I Jugoslavien har arbetarklassen för länge sedan förlorat sin hegemoniska roll. Den har omvandlats från en ledande klass vid makten till en klass som leds, undertrycks och exploateras av den nya borugeoisin som har all makt i sina egna händer. Arbetarklassens kommunistparti i Jugoslavien har degenererat totalt, har blivit ett himmelrike för de anti-proletära skikten som representerar och försvarar den kapitalistiska vägen.

Dagens Jugoslavien har ett borgerligt lands alla drag och lider av samma grava kroniska sjukdomar som är typiska för kapitalismen: de djupa ekonomiska kriserna, arbetslöshet, konkurrens, anarki och inflation, allvarliga social-politiska konflikter och nationella stridigheter. Denna situation har lett till skapandet och stärkandet av borgerliga nationella grupperingar och tendenser, till förvärrandet av kampen för hegemonin bland dem själva liksom mellan dem och republikanerna.

I dagens Jugoslavien domineras den politiska scenen av »stor-serbernas» och »stor-kroaternas» klaner. De förstnämnda utpekas som anhängare av Kominform men i verkligheten har de varit och är de mest ursinniga fiender till Kominform, lika mycket som de jugoslaviska ledarna själva och sovjetiska Chrusjtjovska ledare.

De jugoslaviska revisionisterna har placerat Jugoslaviens folk och arbetarklass i greppet på en mäktig kniptång, den internationella bourgeoisins och den främmande kapitalismens kniptång, och dessa håller på att bli herrar på täppan i Jugoslavien. Ingenting kan rädda dem från detta tillstånd, varken de ekonomiska och politiska reformer som revisionisterna hyllar eller deras hopp och illusioner om den ena eller andra nationalistiska grupperingen. Det onda är djupt rotat och kan endast utrotas när Jugoslaviens folk, på en marxist-leninistisk väg, krossar kniptången som gripit dem.

Idag talas det om socialism i vissa länder som befriats från den gamla koloniala imperialismens lag. Ett annat innehåll i socialismens »idé» eller det »socialistiska samhället» introduceras i olika länder. I dessa teorier finns det många oklara, förvirrade, eklektiska punkter, en blandning av socialismens princip och kapitalismens, av socialistisk ideologi och borgerlig, nationalistisk och religiös ideologi.

Sovjets och de andra revisionisterna återger också dessa ovetenskapliga teorier. De har till och med upptäckt en ny väg, den så kallade »icke-kapitalistiska» utvecklingsvägen», som påstås leda till socialism utan arbetarklassens ledande roll och det kommunistiska partiet, utan den marxist-leninistiska teorin, utan den socialistiska revolutionen och proletariatets diktatur.

Marxist-leninisterna välkomnar och stöder alla uppriktiga böjelser och tendenser mot socialism, men på samma gång betonar de att i vilket land det än må vara, har socialismen vunnit eller kan den triumfera endast på basis av marxismen-leninismen och under arbetarklassens ledning och under dess parti som är väpnat med den proletära världsåskådningen.

I vår tid uppstår inte problemen av att kopiera de revisionistiska oäkta socialistiska teorierna, eller att uppfinna nya socialistiska teorier. Socialismen existerar och utvecklas både som teori och praktik. Den har samlat stora historiska erfarenheter, summerade i den marxist-leninistiska teorin, vars vitalitet bekräftats av livet. Genom att förlita sig på denna vetenskapliga teori och applicera den på varje lands förhållanden, kommer de revolutionära krafterna att finna den rätta vägen till socialismen. Det riktiga förståendet av socialismen är en stor principfråga därför att den är till hjälp vid den korrekta orienteringen av folkens strävan mot kamp för socialismen så att de inriktas på ett klart mål. Därför är införandet av en klart angiven linje mellan de riktiga socialistiska staterna och de som endast till namnet är socialistiska mycket viktig för revolutionärerna, liksom skillnaden mellan de riktiga marxist-leninistiska partierna och krafterna som kämpar för socialism och de partier som bara bär det kommunistiska nam-

net är viktig. Då kommer revolutionärerna bättre att veta på vilka de kan lita och vilka de skall stödja. På detta sätt stärks de revolutionära krafternas riktiga enhet och kampen för socialismen smälter samman till en enda riktning, på marxismen-leninismens och den proletära internationalismens grund.

I kampen för den stora saken av arbetarklassens och folkets frigörelse, växer de marxist-leninistiska krafternas led och blir starka. Idag har de gamla kommunistpartierna nästan överallt degenererat till revisionistiska, nya marxist-leninistiska rörelser och partier har bildats som har tagit upp revolutionens och socialismens baner, och övergivit de moderna revisionisterna.

Att ett så stort antal delegater deltog i vår kongress som representanter för de genuina revolutionära kommunisterna i länder i Europa, Asien, Afrika, Latinamerika och Oceanien, är ett levande bevis på den marxist-leninistiska rörelsens kraftiga utveckling, ett talande uttryck för dess internationella karaktär och enhet.

Den marxist-leninistiska rörelsens tillväxt har väckt reaktionens våldsamma hat, och särskilt de moderna revisionisterna, som ser den som en farlig fiende försöker förneka den och sätta alla slags stämplar på den. Men alla dessa kampanjer av attacker och anklagelser bevisar bara att den marxist-leninistiska rörelsen är på rätt väg.

Den marxist-leninistiska rörelsen utvecklas under förutsättningen av en våldsam klasskamp i nationell och internationell skala. De nya partierna och grupperna möts av ett stort antal fiender, av bourgeoisins reaktion, revisionisternas svek, socialdemokratisk reformism, små-borgerlig äventyrspolitik. Men de tar itu med dessa tryck, intriger och provokationer, med påpasslighet, ideologisk klarhet och revolutionär beslutsamhet.

I denna kamp, är det viktigt och utgör det den allmänna tendensen att de marxist-leninistiska krafterna växer, härdas, organiseras och gör sig gällande allt starkare dag för dag, som revolutionär politisk kraft i sitt lands liv.

Genom att kasta sig in i den stora politiska kampen, in i konkreta aktioner och det arbetande folkets revolutionära rörelser förstärks deras band med massan och deras erfarenhet berikas. I de nya klasskampernas eld fullkomnar de formerna för partiets leninistiska organisation och hela dess aktivitet, de bildar tankens och handlingens enhet och stärker solidarieten i sina led.

På kongressdelegaternas och alla de albanska kommunisternas vägnar uttrycker vi till marxist-leninisterna, till alla sanna revolutionärer, var de än är, varma hälsningar och de bästa önskningar till ännu större segrar för det goda i vår stora gemensamma sak. Vi försäkrar dem att Arbetets parti i Albanien kommer att

stödja och stötta de marxist-leninistiska rörelserna, alla dem som kämpar mot imperialism och revisionism, med all sin styrka och alla sina möjligheter för revolutionens och socialismens seger. Vi anser detta vara en första klassens internationell plikt, liksom vi värdesätter den solidaritet och det stöd som de revolutionära partierna och krafterna ger vårt parti och vårt land som en mycket viktig faktor för socialismens sak i Albanien.

Kamrater delegater,

I denna rapport har partiets centralkommitté för er presenterat en allmän bild av partiets omfattande verksamhet och av vårt folks heroiska och osjälviska arbete, som utförts under de senaste fem åren inom alla områden av den socialistiska uppbyggnaden. De uppnådda segrarna fyller våra hjärtan med glädje och inspirerar oss, ger oss ny styrka att marschera framåt oavbrutet, stolta och säkra på den korrekta och brillianta väg längs vilken partiet leder oss.

Uppgifterna och problemen som vi måste lösa är många och svåra, men de är lika ädla som de är ärorika. Deras syfte är att stärka socialismens sak i Albanien ännu mer, att höja ekonomin, uppbyggnaden, kulturen och alla de andra områdena till en högre nivå och ge dem en ny, kraftfull impuls, att göra vårt folks liv ännu vackrare, att garantera folkets fredliga arbete, vårt fäderneslands frihet och självständighet.

Vi är fulla av entusiasm och optimism att vi skall uppnå och överskrida de planerade målen. Vi finner denna försäkran och övertygelse hos vårt underbara folk, i dess djupa vishet, i den revolutionära andan och de skickliga händerna hos vår arbetarklass, i patriotismen hos våra kooperativa bönder, i hängivenheten hos folkets intelligentia, i den oemotståndliga skapande kraften hos vår ungdom, i den outtömliga energin hos vårt lands kvinnor. Vi finner denna försäkran och övertygelse i vårt heroiska parti, i dess korrekta marxist-leninistiska linje, i de albanska kommunisternas beslutsamhet som, för folkets och socialismens sak är redo, som alltid, att övervinna varje svårighet och hinder, att göra vilket offer det än må vara.

Framåt kamrater, mot nya segrar för vårt folks och vårt socialistiska fäderneslands lycka och välgång.

—Länge leve vårt heroiska, tappra och arbetsamma folk!

— Länge leve Arbetets parti i Albanien, den prövade och tilltrodda ledaren för och skaparen av vårt folks alla segrar!

—Leve marxismen-leninismen!

INNEHÅLL